

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Gminy Cewice
Nr .....z dnia.....

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY CEWICE**

TEKST

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM

WÓJT GMINY CEWICE

Cewice 2014

AUTORZY OPRACOWANIA:

Główny projektant: mgr inż. arch. Maria Jurczyszyn,
członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów Nr Z-209,
członek Wielkopolskiej Izby Architektów nr upr. 518/PW/94

Zespół autorski:

Środowisko przyrodnicze: mgr Iwona Ludwiczak, członek ZOIU nr Z-307

Dziedzictwo kulturowe: mgr inż. arch. Olga Siejka, członek ZOIU nr Z-506

Kształtowanie przestrzeni: mgr inż. arch. Barbara Jurczyszyn

Komunikacja: mgr inż. Andrzej Billert, Wlkp.Okr.Izby Inż.Bud.WKP/BD/0284/01

Infrastruktura: mgr Wojciech Brzuchalski

SPIS TREŚCI

CZEŚĆ A – WPROWADZENIE

1. Podstawa formalno – prawna.....	6
2. Materiały i dokumenty.....	6
2.1. Podstawowe akty prawne uwzględnione przy zmianie studium.....	6
2.2. Dokumenty nadrzędne kształtujące politykę przestrzenną gminy.....	7
2.3. Pozostałe dokumenty, projekty, programy	8
3. Zakres i metodyka opracowania studium	9

CZEŚĆ B - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CEWICE

1. Charakterystyka gminy.....	10
1.1. Położenie, podstawowe dane o gminie.....	10
1.2. Struktura użytkowania i własność gruntów.....	10
1.3. Zaludnienie, tendencje demograficzne	11
1.4. Sieć osadnicza.....	12
1.5. Stan ładu przestrzennego.....	14
2. Warunki i jakość życia mieszkańców.....	14
2.1. Zasoby oraz warunki mieszkaniowe.....	14
2.2. Oświata i kultura.....	15
2.3. Sport i rekreacja.....	16
2.4. Ochrona zdrowia	16
2.5. Warunki na rynku pracy	16
2.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	17
3. Stan środowiska przyrodniczego.....	18
3.1. Rzeźba, geomorfologia, litologia, surowce mineralne.....	19
3.2. Gleby, stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	19
3.3. Wody podziemne i powierzchniowe, ujęcia wody.....	20
3.4. Klimat, stan powietrza	23
3.5. Flora i fauna, formy ochrony przyrody.....	24
3.6. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	29
3.7. Oddziaływanie akustyczne.....	30
3.8. Oddziaływanie elektromagnetyczne	30
4. Stan dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej....	31
4.1. Wartości kulturowe.....	31
4.2. Formy ochrony prawnej.....	34
4.3. Uwarunkowania archeologiczne dziedzictwa kulturowego gminy.....	37
5. Stan systemów komunikacji.....	44
5.1. System drogowy.....	44
5.2. Transport samochodowy.....	46
5.3. Transport rowerowy.....	46
5.4. Transport kolejowy.....	46

5.5. Transport lotniczy	47
5.6. Szlaki piesze i wodne.....	47
6. Stan infrastruktury technicznej.....	47
6.1. Sieć wodociągowa.....	47
6.2. Sieć kanalizacyjna.....	47
6.3. Sieć elektroenergetyczna.....	48
6.4. Sieć gazowa.....	48
6.5. Sieć ciepła.....	48
6.6. Sieć telekomunikacyjna.....	49
6.7. Odpady.....	49
6.8. Energia odnawialna.....	49
7. Ograniczenia szczególne.....	50
8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	51
8.1. Szanse rozwojowe.....	51
8.2. Zagrożenia.....	52
CZĘŚĆ C - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	53
1. Cele polityki przestrzennej gminy	53
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów.....	54
2.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach polityki przestrzennej.....	54
2.1.1. Strefa centralna - gospodarcza „A”.....	57
2.1.2. Strefa rekreacyjno-wypoczynkowa „B”	59
2.1.3. Strefa rolna „C”.....	59
2.1.4. Strefa leśno- rolna „D”.....	59
2.1.5. Strefa leśno - turystyczna „F”.....	60
2.1.6. Strefa leśna „G”... ..	60
2.1.7. Strefa specjalna „H”.....	61
2.2. Zasady i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów w obszarach inwestycyjnych.....	61
2.2.1. Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach osadniczych.....	61
2.2.2. Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach produkcyjno-usługowych.....	63
2.2.3. Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach rekreacyjnych.....	63
2.2.4. Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach energetyki odnawialnej.....	64
2.3. Zasady kształtowania obszarów przyrodniczych.....	66
2.3.1. Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	66
2.3.2. Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	67
2.3.3. Kształtowanie pozostałych przestrzeni otwartych.....	68
2.4. Zasady kształtowania krajobrazu.....	69
2.5. Obszary do przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.....	69
2.6. Obszary wyłączone z zabudowy.....	69
2.7. Tereny zamknięte.....	70
2.8. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego.....	71

2.8.1. Inwestycje ponadlokalne.....	71
2.8.2. Inwestycje lokalne.....	71
2.9. Obszary do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.....	71
2.10. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania mas ziemnych....	71
2.11. Obszary w których wyznacza się filar ochronny w złożu kopaliny	72
2.12. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	72
3. Kierunki ochrony środowiska i jego zasobów.....	72
3.1. Ochrona zasobów geologicznych.....	72
3.2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.....	73
3.3. Ochrona gleb.....	73
3.4. Ochrona powietrza atmosferycznego.....	73
3.5. Ochrona przyrody.....	73
3.6. Ochrona przed hałasem.....	74
3.7. Ochrona przed wpływem pól elektromagnetycznych.....	75
4. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej	75
4.1. Cele ochrony dziedzictwa kulturowego.....	75
4.2. Zasady ochrony konserwatorskiej.....	75
4.2.1 Strefy ochrony konserwatorskiej.....	76
4.2.2 Ochrona stanowisk archeologicznych.....	79
4.2.3 Ochrona obiektów zabytkowych.....	81
4.2.4 Ochrona przebiegu trasy kolejowej wraz z infrastrukturą.....	81
4.2.5 Ochrona panoram i punktów widokowych.....	83
4.2.6 Ochrona zabytkowych układów zieleni.....	84
4.2.7 Ochrona i zachowanie cmentarzy historycznych.....	84
4.2.8 Obszary do rewaloryzacji.....	84
4.2.9 Przestrzenie i wnętrza do wytworzenia jako centra wsi.....	85
4.3 Miejsca Pamięci Narodowej.....	85
4.4 Dobra kultury współczesnej.....	85
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.....	85
5.1. System drogowy.....	85
5.2. Transport kolejowy.....	88
5.3. Ruch rowerowy.....	89
5.4. Szlaki turystyczne.....	90
6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	90
6.1. Zaopatrzenie w wodę.....	90
6.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych.....	90
6.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych.....	91
6.4. Zasilanie w energię elektryczną.....	91
6.5. Zaopatrzenie w gaz.....	92
6.6. Zaopatrzenie w ciepło.....	92
6.7. Zagospodarowanie odpadów.....	92
6.8. Systemy telekomunikacyjne.....	93
7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń studium.....	93
CZĘŚĆ D – Spis rysunków.....	97

CZĘŚĆ A - WPROWADZENIE

1. Podstawa formalno-prawna

Podstawę sporządzenia niniejszego dokumentu stanowi uchwała Nr XI/80/11 Rady Gminy Cewice z dnia 14 listopada 2011r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice.

Zasady tworzenia i zawartość studium określa ustawa z dnia 21 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.z 2012 r., poz. 647, z późniejszymi zmianami). Do ustawy obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. z 2004 nr 118 poz. 1233).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy, zgodnie z art. 9 ust. 1 w/w ustawy, jest podstawowym dokumentem wewnętrznym gminy określającym politykę przestrzenną, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, nie stanowi jednak prawa lokalnego. Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy są wprowadzane w życie poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Studium, w swej kreacyjnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju przestrzennego gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji. Z tego względu niezbędna jest analiza wszystkich uwarunkowań, w tym także tych, które wnoszą do realizacji polityki przestrzennej zmienione przepisy prawne oraz zmiany otoczenia przestrzennego i społeczno-politycznego gminy.

2. Materiały i dokumenty

2.1 Podstawowe akty prawne uwzględnione przy zmianie studium gminy Cewice

- Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2012 r., poz. 647, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., Nr 118, poz. 1233)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)
- Ustawa z 27 lipca 2001 o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001 r., Nr 100, poz. 1085),
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - tekst jednolity (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.),
- Ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - tekst jednolity (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.),
- Ustawa z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne - tekst jednolity (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.),
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.),
- Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach - tekst jednolity (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 z późn. zm.),

- Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych - tekst jednolity (Dz. U. z 2004 r., Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.),
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. o odpadach - (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 3 marca 2008 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 27 października 2008 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2008 r., Nr 198, poz. 1226),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., Nr 77, poz. 510).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011 r., Nr 163 poz.981 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami Dz. U z 2010 r., Nr 102, poz.651. z późn zm.),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz.1059 z późn. zm.))
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011 r., Nr 118 poz. 687 z późn. zm.).

2.2 Dokumenty nadrzędne kształtujące politykę przestrzenną gminy

Przy opracowywaniu studium muszą być brane pod uwagę zapisy dokumentów nadrzędnych, kształtujących politykę przestrzenną gminy jakimi w tym wypadku są:

- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030, przyjęta przez Radę Ministrów z dnia 13 grudnia 2013r.,
- Strategia rozwoju województwa pomorskiego 2020, załącznik nr 1 do uchwały nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, przyjęty uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Pom. Z 2009 r. Nr 172, poz. 3361),
- Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Cewice do 2015 r. (2002r) załącznik nr 1 do uchwały nr XLIX/315/2002 Rady Gminy Cewice z dnia 25.czerwca 2002 roku w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Cewice do roku 2015.

2.3 Pozostałe dokumenty, projekty, programy

wojewódzkie

- Plan gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018, przyjęty uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa z dnia 25 czerwca 2012r. w sprawie wykonania planu (z późn. zmianami),
- Uchwała Nr 416/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012r w sprawie wykonania planu PGO (z późn. zmianami).
- Uchwała Nr 472/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012r. w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Lębork i wyznaczeniu aglomeracji Lębork (DZ.Urz. Woj. Pom. Gdansk, dnia 5 października 2012 r., poz. 3072),
- Regionalna Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Pomorskim na lata 2007-2020,
- Regionalny program operacyjny województwa pomorskiego na lata 2007-2013 przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 2 października 2007 r.
- Program rozwoju produktów turystycznych województwa pomorskiego na lata 2008-2013 (Uchwała nr 1183/XLVIII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 31 maja 2010 r.).
- Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Ocena realizacji inwestycji w latach 2005-2008,
- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (praca pod red. J.Czochańskiego i J. Lemańczyk),
- Studium Ekofizjograficzne Województwa Pomorskiego (2006r),
- Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014.

gminne

- Program ochrony środowiska dla gminy Cewice na lata 2012—2015 z perspektywą do roku 2019 (Czerwiec 2012)
- Opracowanie ekofizjograficzne do studium gminy Cewice (I.Ludwiczak, 2013r)
- Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Cewice (2013r)
- Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice,
- Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydane na terenie gminy Cewice (2002-2012),
- Obowiązujące plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego w gminie Cewice.

3. Zakres i metodyka opracowania zmiany studium

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Cewice odnosi się do zagadnień, określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Obejmuje obszar gminy w jej administracyjnych granicach i składa się z następujących części:

- części określającej uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust.1 ustawy, przedstawionej w formie tekstowej;
- części tekstowej zawierającej ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;
- rysunków ilustrujących uwarunkowania z zakresu środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego, komunikacji, infrastruktury, uwarunkowań przestrzennych i administracyjnych w skali 1: 25000,
- rysunku przedstawiającego w formie graficznej ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1:10 000;
- uzasadnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezy ustaleń studium.

W oparciu o istniejące uwarunkowania obszar gminy Cewice podzielono na strefy polityki przestrzennej, dla których określono strategiczne kierunki rozwoju.

W obrębie stref wyznaczono obszary funkcjonalno-przestrzenne, którym przypisano kierunki w zakresie przeznaczenia terenu oraz podstawowe wskaźniki dotyczące sposobu zagospodarowania.

Każdy obszar funkcjonalno-przestrzenny został oznaczony symbolem literowo-cyfrowym, na który składa się:

- symbol literowy strefy polityki przestrzennej
- symbol literowy przynależności do kategorii obszaru funkcjonalno-przestrzennego
- kolejny numer obszaru.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego zostały określone w formie ustaleń ogólnych dla całej gminy w zakresie infrastruktury i komunikacji. Elementy liniowe nie są związane z wyznaczonymi strefami.

CZĘŚĆ B – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CEWICE

1. Charakterystyka gminy

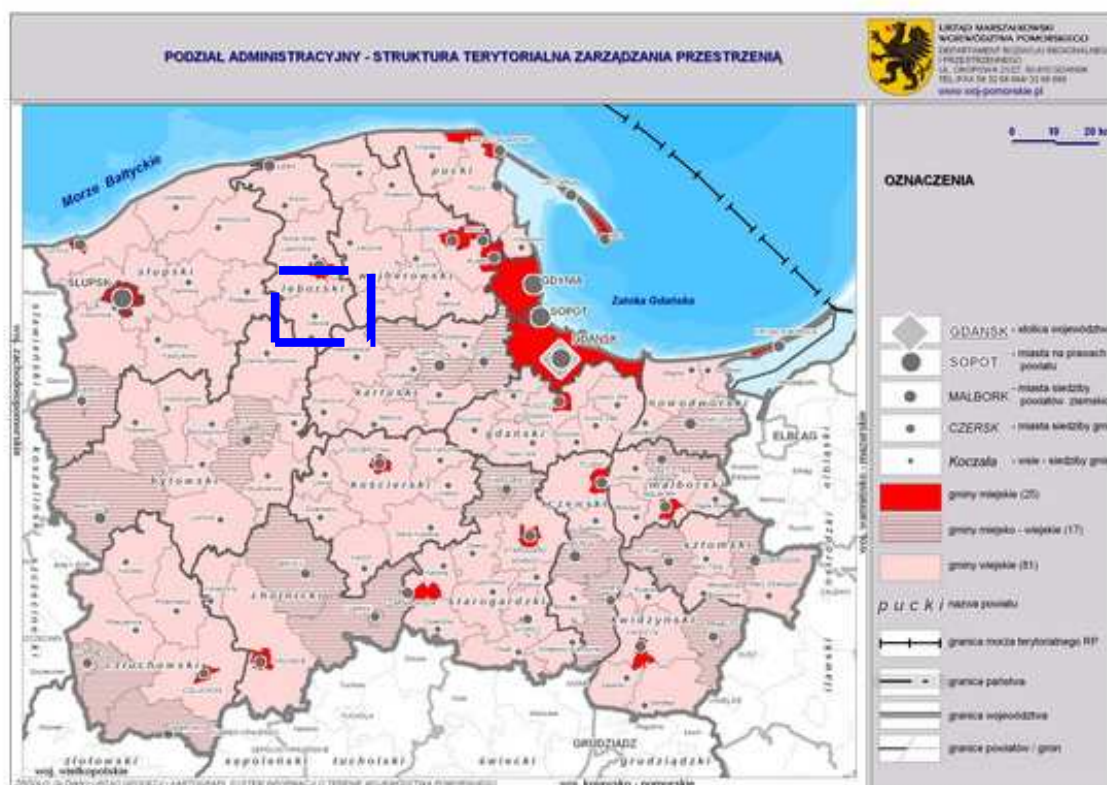
1.1 Położenie, podstawowe dane o gminie

Administracyjnie gmina znajduje się w województwie pomorskim w powiecie lęborskim. Graniczy z miastem Lębork i sześcioma gminami: Łęczyce, Linia, Sierakowice, Czarna Dąbrówka, Potęgowo i Nowa Wieś Lęborska.

Teren gminy podzielony jest na 11 sołectw, w skład których wchodzi następujące miejscowości: Cewice, Bukowina, Karwica, Łebunia, Maszewo Lęborskie, Osowo Lęborskie, Oskowo, Pieski, Popowo, Siemirowice i Unieszyno.

Przez teren Gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 212 – Chojnice-Osowo Lęborskie i nr 214 – Łeba-Kościierzyna-Warlubie. Gmina Cewice zajmuje obszar o powierzchni 187,9 km². Stolicą gminy jest miejscowość Cewice.

Rys. 1 Gmina Cewice na tle Województwa Pomorskiego

Źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii, system informacji o terenie województwa pomorskiego

1.2 Struktura użytkowania i własność gruntów

W strukturze użytkowania gruntów gminy Cewice przeważają lasy i grunty leśne, natomiast użytki rolne zajmują ok. 1/3 terenu gminy i składają się na nie głównie grunty orne.. Tereny osiedleńcze stanowią niewielką część obszaru gminy.

Ogólna powierzchnia zajmowana przez Gminę Cewice wynosi 18 786 ha, a szczegółowy udział poszczególnych rodzajów gruntu w powierzchni ogólnej i ich własność, przedstawia tabela nr 1a i 1b:

Tabela nr 1a. Struktura gruntów Gminy Cewice

RODZAJ GRUNTU	POWIERZCHNIA W ha
Użytki rolne	5885
Grunty leśne oraz tereny zadrzewione i zakrzewione	11513
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym	488
Tereny mieszkalne	78
Tereny przemysłowe	16
Inne tereny zabudowane	0
Zurbanizowane tereny niezabudowane	13
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	14
Tereny komunikacyjne, w tym	355
Drogi	308
Tereny kolejowe	45
Inne	2
Użytki kopalne	2
Grunty pod wodami, w tym	181
Powierzchniowe płynące	176
Powierzchniowe stojące	5
Nie użytki	279
Tereny różne	440
ŁĄCZNIE	18786

Źródło: Program rozwoju lokalnego gminy Cewice

Tabela nr 1b. Struktura własności gruntów Gminy Cewice

RODZAJ GRUNTU	POWIERZCHNIA W ha
Tereny Skarbu Państwa	13501
Tereny gminne	278
Tereny prywatne	4790
Tereny będące we władaniu Kościoła i związków wyznaniowych	67
Tereny spółek prawa handlowego	150
ŁĄCZNIE	18786

Źródło: Program rozwoju lokalnego gminy Cewice

1.3 Zaludnienie, tendencje demograficzne

Liczba ludności gminy Cewice wynosiła 7020 osób (stan na dzień 31 grudnia 2010 r.), w tym mężczyźni stanowili 50,5%. Gęstość zaludnienia wynosiła 37 osób/km² i jest dużo niższa niż średnia dla województwa pomorskiego, która wynosi 122 os/km² i niższa niż średnia dla powiatu lęborskiego, która wynosi 91 os/km².

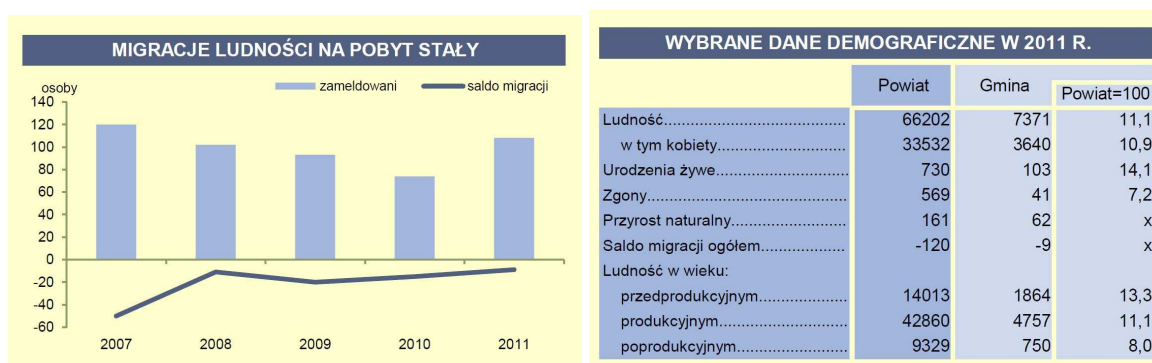
W stosunku do roku 2007 wzrost wyniósł 1,7%. Przyrost naturalny był dodatni, czyli nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów i wynosiła 5,5.

Tabela 2 Liczba mieszkańców w gminie Cewice w latach 2005-2010

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gmina Cewice	6973	6902	6900	6955	6996	7020

Źródło: GUS

Tabela 3 Struktura demograficzna, przyrost naturalny, migracje ludności

http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_pomorskie/portrety_gmin/Powiat_leborski/cewice

Liczba ludności stale wzrasta, stan na rok 2012 r. wynosi 7501 mieszkańców. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 64,6%. Wzrasta również odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, kosztem mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym.

1.4 Sieć osadnicza

Sieć osadniczą tworzą następujące miejscowości:

Cewice

Miejscowość leży w odległości 12 km na południe od Lęborka w centralnej części gminy, przy drodze wojewódzkiej nr 212 Chojnice - Osowo Lęborskie. Liczy obecnie około 1 974 mieszkańców. W obszarze wsi występuje zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna oraz obiekty administracyjno- usługowe (Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, Nadleśnictwo Cewice, budynek usługowy z gabinetami lekarskimi, apteka, lecznica zwierząt, przedszkole, Zespół Szkół - szkoła podstawowa i gimnazjum, Ochotnicza Straż Pożarna, komisariat policji, urząd pocztowy, bank, obiekt handlu i gastronomii).

Krępkowice

Miejscowość położona na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego - 16 km na południe od Lęborka oraz 5 km na północny - zachód od Cewic. Zamieszkiwana przez około 100 mieszkańców. Dawna wieś folwarczna. W ramach wsi występuje zabudowa zagrodowa, jednorodzinna, neogotycki kościół, drewniany dworek myśliwski.

Maszewo Lęborskie

Miejscowość położona 11 km na południe od Lęborka i 4 km na północ od Cewic. Wieś liczy obecnie około 925 mieszkańców. Miejscowość założona na planie zbliżonym do miejskiego, należy do najstarszych w gminie. Do rozwoju Maszewa Lęborskiego przyczyniło się wybudowanie linii kolejowej na trasie Lębork - Bytów. Oprócz zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej we wsi znajduje się fabryka drożdży, szkoła, kościół oraz osiedle domów wielorodzinnych.

Okalice

Miejscowość położona 11 km na południowy-wschód od Lęborka oraz 7 km na północny-wschód od Cewic. Obecnie zamieszkiwana jest przez około 130 osób. Na wzniesieniu, w miejscu dawnej warownej osady znajdują się pozostałości dawnego folwarku, w otoczeniu zdewastowany park podworski. Na terenie wsi znajdują się źródła rzeki Okalicy. Źródłiska wykorzystywane są jako źródło pitnej wody dla Lęborka.

Oskowo

Miejscowość położona nad rzeką Bukowiną na trasie Lębork-Bytów, około 6 km na południe od Cewic. Nazwa nawiązuje do oczu, gdyż pierwotnie wieś nosiła nazwę Oczkowo. Obecnie Oskowo liczy około 240 mieszkańców. W obrębie wsi występuje zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Znajduje się tu dawny dwór i folwark z obiektami produkcji rolnej.

Bukowina

Miejscowość położona jest w odległości 16 km od Lęborka na trasie do Kartuz, na granicy Kaszubskiego Parku Krajobrazowego przy dawnej granicy polsko - niemieckiej. Liczy około 642 mieszkańców. Na wschód i północ od wsi rozciągają się Lasy Mirachowskie. We wsi znajduje się jezioro Bukowińskie. Około 1,5 km na wschód od miejscowości znajdują się jeziora Święte i Kamienieckie. W obrębie wsi występuje zabudowa jednorodzinna, zagrodowa, zlokalizowany jest kościół i szkoła podstawowa.

Popowo

Miejscowość zamieszkiwana przez około 200 osób, położona jest 11 km na południowy-wschód od Lęborka i 10 km na północny-wschód od Cewic. W obrębie wsi występuje zabudowa zagrodowa, jednorodzinna, znajduje się szkoła podstawowa i kościół.

Siemirowice

Miejscowość położona około 5 km na południowy wschód od Cewic, zamieszkiwana obecnie przez około 1830 osób. Na znaczący rozwój wsi ogromny wpływ miało utworzenie lotniska wojskowego i konieczność stworzenia zaplecza nie tylko dla kadry wojskowej i jej rodzin, ale także dla ludności cywilnej zatrudnionej w Jednostce Wojskowej. W miejscowości zlokalizowane jest duże osiedle zabudowy wielorodzinnej, zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, kościół.

Unieszyno

Miejscowość położona około 9 km na zachód od Cewic, powiązana historycznie z miejscowością Unieszynko. W obrębie wsi występuje zabudowa zagrodowa, jednorodzinna i dwa budynki wielorodzinne.

Unieszynko

Miejscowość położona około 8 km na zachód od Cewic powiązana historycznie z pobliskim Unieszynem. Występuje tu głównie zabudowa zagrodowa.

Łebunia

Miejscowość położona 12 km na południe od Lęborka w obrębie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, zamieszkiwana obecnie przez około 686 mieszkańców. W obrębie wsi występuje zabudowa jednorodzinna, zagrodowa, zlokalizowany jest kościół i szkoła podstawowa wraz z terenami sportowymi, remiza strażacka OSP.

Na terenie dawnego majątku istnieje dwór oraz zabudowa folwarczna.

Osowo Lęborskie

Miejscowość położona około 11 km na południe od Lęborka i 6 km na północ od Cewic liczy obecnie około 371 mieszkańców. W obrębie wsi znajduje się zabudowa jednorodzinna, zagrodowa, dwór, zabudowa folwarczna z obiektami produkcji rolnej.

Lesiaki

Miejscowość położona 5 km na zachód od Cewic, licząca obecnie ok. 50 mieszkańców. Występuje tu głównie zabudowa zagrodowa.

Pieski

Miejscowość z zabudową zagrodową. W obrębie wsi znajduje się szkoła podstawowa z boiskiem, remiza strażacka.

Karwica

Miejscowość z zabudową zagrodową. W obrębie wsi znajduje się budynek dawnej szkoły podstawowej.

1.5 Stan ładu przestrzennego

Sieć ośrodków koncentracji osadnictwa wraz z łączącymi je pasmami infrastruktury komunikacyjnej i energetycznej tworzy szkielet przestrzenny gminy. Pozostała, znacznie większą część stanowią lasy, oraz tereny rolne. Główne ich kompleksy pełnią rolę zarówno produkcyjną, jak i ekologiczną.

Ze względu na zróżnicowane ukształtowanie terenu i lokalizację wsi głównie na wyniesieniach terenowych, cennym elementem kulturowym obszaru gminy jest krajobraz i otwarcia widokowe, które do dnia dzisiejszego nie uległy istotnemu zakłóceniu przestrzennemu. Krajobraz kulturowy wyznaczają tu układy osiedli wiejskich, w tym budynki mieszkalne i gospodarcze, zespoły dworsko-parkowe, obiekty użyteczności publicznej i sakralne mające ciągłość historyczną, a także zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej

Na tle regionu stan ładu przestrzennego gminy nie jest w sposób istotny zagrożony przez obecny sposób użytkowania.

2. Warunki i jakość życia mieszkańców

2.1 Zasoby oraz warunki mieszkaniowe

Mieszkaniowy zasób gminy Cewice tworzą lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach mieszkalnych i mieszkalno-użytkowych stanowiących własność gminy oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych, stanowiących współwłasność z gminą Cewice.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe

ZASOBY MIESZKANIOWE		
	2009	2011 ^a
Mieszkania.....	2109	2122
Przeciętna powierzchnia użytkowa		
1 mieszkania w m ²	72,7	73,2
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych.....	1445	1321
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł.....	4,0	3,0

a Mieszkania i powierzchnia użytkowa w 2010 r.

http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_pomorskie/portrety_gmin/Powiat_leborski/cewice.pdf

2.2 Oświata i kultura

Na terenie gminy istnieje 9 placówek oświatowych. Są to:

- Szkoły podstawowe w Łebuni, Maszewie Lęborskim, Przerzem, Siemirowicach,
- Zespół Szkół w Cewicach,
- Niepubliczna szkoła podstawowa w Popowie
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Siemirowicach,
- przedszkola publiczne w Cewicach, Siemirowicach.

W gminie działa ponadto Gminne Centrum Kultury oraz Biblioteka w Cewicach

Tabela 5 Stan edukacji w gminie Cewice

EDUKACJA	2009/10	2010/11	2011/12
Żłobki ogółem.....	-	-	-
Dzieci przebywające w żłobkach w ciągu roku.....	-	-	-
Placówki wychowania przedszkolnego...	10	10	10
w tym przedszkola.....	3	4	4
Miejsca w przedszkolach.....	120	171	158
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego.....	213	246	265
w tym w przedszkolach.....	110	145	122
Szkoły podstawowe.....	7	7	7
Uczniowie szkół podstawowych.....	590	575	570
Szkoły gimnazjalne.....	1	2	2
Uczniowie szkół gimnazjalnych.....	319	297	303
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach ^a :			
podstawowych.....	9	9	9
gimnazjalnych.....	10	7	7
Komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów w szkołach ^a :			
podstawowych.....	65	62	62
gimnazjalnych.....	31	41	41

a Dla dzieci i młodzieży

http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_pomorskie/portrety_gmin/Powiat_leborski/cewice.pdf

2.3 Sport i rekreacja

Na terenie gminy Cewice wytyczone są szlaki piesze: Karwickie źródlika, Księcia Świętopełka oraz trasy rowerowe: Cewice – Łebunia – Bukowina – Siemirowice – Oskowo – Cewice, Łębork – Osowo Łęborskie – Maszewo Łęborskie – Krępkowice – Dziechliny – Leśnice – Łębork, Łębork – Osowo Łęborskie – Łebunia Okalice – Popowo – Łębork. Przez gminę Cewice poprowadzona jest również Trasa Konna w Błękitnej Krainie. Na rzece Bukowinie odbywają się spływy kajakowe, które rozpoczynają się w miejscowości Kamienica Królewska (gmina Sierakowice), a kończą w miejscowości Kozin (gmina Czarna Dąbrówka). Długość trasy spływu wynosi 21 km.

Na terenie gminy Cewice nie zorganizowano kąpielisk w rozumieniu ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2012r. (Dz.U. z 2005r. Nr 239 poz. 2019 z późn. zm.).

W 2010 i 2011 funkcjonowały natomiast dwa miejsca wykorzystywane do kąpieli: w miejscowości Siemirowice oraz nad Jeziorem Brody w miejscowości Krępkowice.

W gminie funkcjonuje 6 klubów sportowych, 5 zespołów folklorystycznych.

2.4 Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Intermedica NZOZ. Specjalistyczne usługi ochrony zdrowia realizowane są w Łęborku.

2.5 Warunki na rynku pracy.

Główne sektory gospodarki to rolnictwo, handel, budownictwo, usługi, leśnictwo.

Do największych zakładów przemysłowych na terenie gminy należą zakłady przemysłu rolno-spożywczego. Według stanu na koniec 2011 r. w gminie zarejestrowanych było 449 podmiotów gospodarki narodowej. W stosunku do roku 2005 zanotowano spadek liczby podmiotów gospodarczych o 10.

Największe zakłady na terenie gminy:

- Firma Produkcyjno-Handlowo-Usługowa „DZIÓBEK” Justyna Cyman – Bukowina przetwarzanie i konserwacja mięsa.
- Firma „KRAUSDREW” Jerzy Krausa – Cewice – produkcja opakowań drewnianych,
- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo Produkcyjne „FABOS” Wiesław Formela – Cewice – produkcja wyrobów z drewna, produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania,
- Zakład Usługowo-Handlowy, Ubój, Rozbiór i Przetwórstwo Stanisław Dyszer – Cewice – przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu,
- MIX Spółka Akcyjna – z siedzibą Gdańsk – Maszewo Łęborskie – zakład produkcji drożdży,
- Przedsiębiorstwo Handlowe „RESTAL” Jarosław Wenta - Kamieniec – zakład zbierania odpadów metali, szkła opakowaniowego, tworzyw sztucznych oraz demontaż pojazdów mechanicznych,
- Gospodarstwo Rolne - Rosin Arkadiusz - Siemirowice – hodowla trzody chlewnej,
- Gospodarstwo Rolne – Wenta Krystian – Popowo – hodowla brojlerów,
- Gospodarstwo Rolne – Walkusz Rafał – Łebunia – planowana hodowla trzody chlewnej.

Tabela 6 Stan bezrobocia w gminie Cewice

WYBRANE DANE O RYNKU PRACY W 2011 R.		
	Powiat	Gmina
Pracujący ^a	11275	476
Bezrobotni zarejestrowani.....	4295	535
w tym kobiety w %.....	58,0	57,6
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w % ...	10,0	11,2
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w % ...	12,3	14,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez pracujących w w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_pomorskie/portrety_gmin/Powiat_leborski/cewice.pdf

Bezrobocie w 2011r wynosiło 11,2 procent i było wyższe niż średnia w powiecie łęborskim.

2.6 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych należy zaliczyć pożary, katastrofy, awarie i niekontrolowane przenikanie różnych substancji do środowiska naturalnego, klęski żywiołowe (w tym podtopienia, susze);

Potencjalne zagrożenie środowiska na terenie gminy Cewice stwarza głównie transport materiałów i substancji niebezpiecznych głównie na drogach wojewódzkich, powodując m. in. zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz pożarowe na terenach leśnych oraz hałas komunikacyjny. Problem mogą stanowić również dzikie wysypiska odpadów. Szczególnie niebezpieczne zarówno dla środowiska jak i dla zdrowia ludzi są substancje powstające w wyniku palenia się tworzyw sztucznych, w tym najbardziej niebezpieczne dioksyny, działające na organizmy żywe już w bardzo małych stężeniach i kumulujące się w organizmach.

Zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a więc też dla zdrowia ludzi może być działalność wytwórni drożdży w Maszewie Łęborskim.

Zagrożenie katastrofami lotniczymi stwarza lokalizacja na terenie gminy lotniska wojskowego w Siemirowicach.

Rys. 2 Lotnisko w Siemirowicach

<http://www.polot.info/?a=3000036>

3. Stan środowiska przyrodniczego

3.1 Rzeźba, geomorfologia, geologia, litologia, surowce mineralne

Położenie

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne Kondrackiego, gmina Cewice położona jest w obrębie Nizy Europejskiego, w podprowincji pojezierze południowo-bałtyckie w makroregionie Pojezierze Wschodniopomorskie, w mezoregionie Pojezierze Kaszubskie. Skrajny, pd-zach. fragment gminy, wzdłuż cieków Bukowina, znajduje się na Pojezierzu zachodnio-pomorskim, w mezoregionie Wysoczyzna Polanowska.

Rzeźba i geomorfologia

Pojezierze Kaszubskie (314,51 wg J. Kondrackiego) jest najwyższą częścią pojezierzy pomorskich. Od wschodu graniczy z wąskim Pobrzeżem Kaszubskim i Żuławami Wiślanymi, od północy z Pradoliną Łeby i Redy, od zachodu z Wysoczyzną Polanowską i Pojezierzem Bytowskim, od południowego-zachodu z Równiną Tucholską, od południowego-wschodu

z Pojezierzem Starogardzkim. Region obejmuje powierzchnię ok. 3000 km². Duża miąższość utworów czwartorzędowych i układ moren wynika z usytuowania między dwoma wielkimi lobami lodowcowymi w fazie pomorskiej zlodowacenia wiślanego: zachodniopomorskim i wschodniopomorskim. Z najwyższej części Pojezierza Kaszubskiego wody spływają: na północ do Redy i Łeby, na zachód do Słupi i Łupawy.

Decydującą rolę w kształtowaniu się rzeźby Pojezierza Kaszubskiego odegrał lądolód i jego wody roztopowe, szczególnie w czasie stadiału pomorskiego zlodowacenia północnopolskiego. Wynikiem jego działalności stała się duża różnorodność form, zarówno wypukłych (moreny czołowe, denne, drumliny, ozy, kemy), jak i wklęsłych (rynni, doliny, wytopiska). Wyraźnie zaznacza się pasowość układu 6 moren dennych, czołowych i równin sandrowych. Najbardziej ogólne cechy ukształtowania powierzchni Pojezierza Kaszubskiego można określić jako rozległe kopulaste wyniesienie o niezwyklej jak na stosunki niżowe rzeźbie. Przez gminę od północy, przebiega pasmo wzgórz czołowomorenowych (w tym: moreny Okalickie z Kotłowymi Górami, moreny Maszewskie, moreny Siemirowickie). Na południu rozpościera się lekko sfalowane pole sandrowe, zwane Równiną Cewicką.

Cały obszar wysoczyzny porożcinany jest rynnami glacialnymi, dolinami wód roztopowych, o przebiegu zarówno południkowym jak i równoleżnikowym. Te formy rozcinające wysoczyznę bardzo wyraźnie zaznaczają się w morfologii terenu. Na terenie gminy są wykorzystywane przez doliny cieków: Bukowiny, Sitnicy, Unieszynki, Sopotu i Okalicy. Najwyżej wyniesionym punktem w gminie jest wzniesienie 196,6 m n.p.m., na pń-wsch. od wsi Dziechno. Najniżej położony jest punkt w dolinie Sitnicy (na granicy gminy) – poniżej 25 m n.p.m.

W gminie mogą wystąpić naturalne zagrożenia geologiczne na obszarach o spadkach większych niż 12%.

Geologia i litologia

Główną jednostką tektoniczną w obszarze opracowania jest Synklina Perybałtycka. Fundament stanowią skały krystaliczne, które zalegają na głębokości około 3000 m. Na takim podłożu zalega pokrywa osadowa, którą stanowią utwory starszego paleozoiku (kambr, ordowik, sylur) oraz kompleks permsko-mezozoiczny (perm, cechsztyn, trias, jura, kreda).

Rzeźba powierzchni podczwartorzędowej jest stosunkowo słabo rozpoznana ze względu na niewielką liczbę otworów wiertniczych sięgających do podłoża czwartorzędu. Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez utwory miocenu, głównie piaski, mułki i węgiel brunatny. Osady trzeciorzędowe przykryte są przez utwory czwartorzędu, które stanowią najmłodszy element w budowie geologicznej tego obszaru. Osady czwartorzędowe pokrywają niemal cały obszar. Zmienna jest jedynie ich miąższość. Nagromadzenie utworów czwartorzędowych następowało w kilku etapach związanych z kolejnymi nasunięciami lądolodu skandynawskiego. Profil czwartorzędu reprezentowany jest przez osady zlodowaceń środkowopolskich i zlodowacenia Wisły.

W gminie Cewice wg mapy utworów powierzchniowych, na północ od linii Cewice występuje plejstocenska glina zwałowa z fragmentami piasków, żwirów, głazów narzutowych i glin zwałowych moren czołowych a na południu piaski i piaski ze żwirami wodnolodowcowe (plejstocenske).

Osady holocenu występują lokalnie w postaci piasków i żwirów rzecznych, głównie w dolinie Bukowiny. Torfy, stanowiąc najpowszechniejszy osad holocenski, są charakterystyczne dla obszarów wysoczyznowych i sandrowych i występują w lokalnych zagłębieniach.

Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Cewice, tereny i obszary górnicze

Na terenie gminy Cewice nie są eksploatowane żadne złoża kopalin.

Tabela 7 Charakterystyka złóż kopalin w gminie Cewice

	Nazwa złoża	Kopaliny wg NKZ	Stratygrafia złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Średnia miąższość złoża [m]
1.	Cewice I – złożo rozpoznane szczególowo	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Czwartorzęd-plejstocen	0,40	15,00
2.	Karwica – złożo rozpoznane szczególowo	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Czwartorzęd	1,40	8,00
3.	Krępkowice – złożo rozpoznane szczególowo	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Czwartorzęd	4,16	7,40
4.	Oskowo – złożo rozpoznane szczególowo	Złoża kruszyw naturalnych i materiałów pokrewnych	Czwartorzęd	7,10	b.d.
5.	Oskowo II – eksploatacja złoża zaniechana	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych	Czwartorzęd-plejstocen	4,26	3,00
6.	Oskowo III – złożo rozpoznane szczególowo	Kruszywa naturalne	Czwartorzęd	7,45	11,63

Zródło: na podstawie Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS

Na terenie gminy występują tereny i obszary górnicze w rejonie miejscowości Krępkowice i Cewice.

3.2 Gleby, stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Cewice należy do regionu glebowego Miasteczko-Cewickiego, o przewadze gleb kompleksów 5 (żytni dobry) i 6 (żytni słaby). Są to piaski gliniaste lekkie na glinie oraz piaski słabo gliniaste na glinie. Typy gleb: brunatne wylugowane i kwaśne oraz gleby piaskowe różnych typów. Na zachód, północny zachód i północny wschód od miejscowości Cewice występuje kompleks glebowy 4, żytni bardzo dobry, rodzaj piaski gliniaste mocne na

glinie, typ: gleby brunatne wylugowane i kwaśne. Gleby kompleksu 4 występują plamiście również w rejonie Bukowiny oraz w rejonie Popowa i Unieszyna. Mały fragment gleb kompleksu drugiego, pszennego dobrego, występuje po zachodniej stronie Cewic.

Użytki zielone występują w zagłębieniach terenu. W przewadze jest to kompleks 2z – użytki zielone średnie.

Pod lasami występują gleby bielcowe wytworzone z piasków. Ze względu na urzeźbienie terenu i procesy erozyjne, a miejscami również występującą kamienistość, poziom próchniczny większości gleb wykazuje miąższość ok. 20 cm. Są one więc często w słabym stopniu kultury. Uwilgotnienie gleb jest bardzo słabo zróżnicowane w zależności od budowy profilu glebowego i położenia w rzeźbie terenu. Pomimo wysokich opadów zdarzają się przypadki niedoboru wody w okresie wegetacji. Przyczyną są duże spływy powierzchniowe oraz mała retencyjność gleb wynikające z płytkiej uprawy i słabej ich strukturalności.

Na terenie gminy Cewice występują słabe warunki dla rozwoju rolnictwa, grunty klas bonitacyjnych RIII i ŁIII stanowią zaledwie 3,7 % powierzchni użytków rolnych, natomiast grunty klasy RIV – ok. 39 %; dominuje kierunek zwierzęcy produkcji rolnej (ok. 40% indywidualnych gospodarstw rolnych) i mieszany (ponad 30%);

W gminie znajduje się 509 gospodarstw rolnych, których średnia powierzchnia wynosi 10,86 ha, przy średniej powiatowej 20 ha i średniej wojewódzkiej 12,5 ha.

Tabela 8 Wielkość gospodarstw rolnych na terenie gminy Cewice

Wielkość gospodarstwa	1-2ha	2-5ha	5-10ha	10-15ha	15-100ha	100-200 ha	>200ha
Ilość gospodarstw	113	123	124	69	76	3	1

Zródło: infoeko.pomorskie.pl

Na terenie gminy prowadzona jest gospodarka rybacka w Osowie (rz. Okalica + Czarny Potok), w Osowie (Czarny Potok II – brak pozwolenia wodno-prawnego), w Okalicach (rz. Okalica), w Unieszynie (rz. Unieszynka); ponadto w Siemirowicach (rz. Bukowina) znajduje się obiekt możliwy do uruchomienia hodowli.

W Maszewie Lęborskim znajduje się gospodarstwo rolnictwa ekologicznego, posiadające certyfikat ekologiczny za zboże i siano.

3.3 Wody podziemne i powierzchniowe, ujęcia wody

Wody powierzchniowe

Gmina Cewice położona jest na północnym skłonie Garbu Pojeziernego, sieć hydrograficzna należy do dorzecza rzek przymorskich, gdzie najważniejsze cieką odwadniające ten obszar wpadają bezpośrednio do Morza Bałtyckiego. Głównymi ciekami, które odwadniają ten obszar są rzeki z wyraźnie wykształconymi dolinami: Bukowina, Unieszynka, Sitnica oraz Okalica z Sopotem. Bukowina należy do zlewni Łupawy I rzędu. Unieszynka, Sitnica oraz Okalica wraz z Sopotem zasilają rzekę Łebę tworzącą zlewnię I rzędu. Sitnica i Okalica są ciekami II rzędu a Sopot – dopływ Okalicy jest cieką III rzędu.

Gmina Cewice jest bogata w jeziora - 18 jezior. Wśród nich są jeziora o określonych parametrach. Są to: Jezioro Brody, Jezioro Krapkowickie o pow. 11,0 ha i śr. głębokości 3,1 m, Jezioro Oskowo o pow. 16,0 ha i śr. głębokości 3,8 m, Jezioro Osowo o pow. 12,5 ha i śr. głębokości 2,8 m, Jezioro Bukowińskie o pow. 15,0 ha i śr. głębokości 4,3 m, fragment

Jeziora Świętego o pow. 50,0 ha (całe jezioro) i śr. głębokości 2,1 m oraz fragment Jeziora Kamienieckiego o pow. 156,0 ha (całe jezioro) i śr. głębokości 2,5 m oraz małe jeziora: Czarne i Głębokie. W 1995 r. wody Jeziora Kamienieckiego zaliczono do III klasy, Jeziora Świętego uznano jako pozaklasowe. Charakterystycznym rysem krajobrazu obszaru opracowania są mokradła stałe i okresowe. Obszary podmokłe towarzyszą również dolinom rzeczonym.

Szczególnym elementem hydrograficznym są obszary nie włączone jeszcze do zorganizowanego odpływu powierzchniowego. Są to obszary bezodpływowe chłonne i ewapotranspiracyjne. Obszary bezodpływowe występują na pd-zach. od Cewic, do granicy gminy, od okolic Jeziora Osowo na wschód do granicy gminy, na południe od miejscowości Łebunia oraz na wschód i południe od miejscowości Siemirowice, do granicy gminy.

Ponadto, na obszarze gminy występują elementy hydrograficzne związane z bezpośrednią działalnością człowieka: wypełnione wodą wyrobiska, doły potorfowe, glinianki, stawy hodowlane oraz drobne zbiorniki retencyjne, przepusty, groble i rowy melioracyjne.

W 2010 roku wody Bukowiny odznaczały się wysokim stopniem zanieczyszczenia – III klasa, pozaklasową jakość wód całego ciek determinował ich stan sanitarny. Rzeka Bukowina od wypływu z jeziora Kamienieckiego do ujścia należy do Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) pod numerem PLRW 20002047429 ze statusem silnie zmienionej części wód i dobrą oceną stanu, ale jako zagrożona. Rzeka Okalica należy do JCWP jako PLRW 20001747679 ze statusem silnie zmienionej części wód i złą oceną stanu, jako zagrożona. Podobnie scharakteryzowana jest Sitnica – PLRW 20001747634.

Przez obszar gminy Cewice nie przepływa rzeka zakwalifikowana w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego do opracowania: map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

Wstępna ocena ryzyka powodziowego (WORP) jest pierwszym z czterech dokumentów planistycznych wymaganych Dyrektywą Powodziową. Głównym jej celem jest wyznaczenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, czyli rzek które stwarzają znaczące ryzyko powodziowe.

Wody podziemne

Głębokość zalegania wód podziemnych pierwszego poziomu nawiązuje w podstawowym zarysie do kształtowania powierzchni terenu, naśladując w złagodzonej formie jej kształt. Najmniejsze głębokości - do 1 metra - występują w dolinach rzecznych, w otoczeniu jezior i podmokłych zagłębieniach bezodpływowych. Prawdopodobna głębokość, poniżej 10 m, występuje na północ od Maszewa, w rejonie wzgórza o wysokości 159,6 m n.p.m., na pd-zach. i wschód od Jeziora Osowo oraz na pd-zach. od m. Łebunia, w rejonie leśnictwa Cewice pod wzgórzem o rzędnej 178,3 m n.p.m. Z uwagi na to, że na obszarze opracowania nie ma posterunków pomiaru wód podziemnych, wymienione hydroizobaty oznaczające największe głębokości mają przebieg niepewny. Na znacznym obszarze gminy poziom zalegania zwierciadła wód gruntowych nie przekracza 5 m p.p.t.

Na obszarze można wyróżnić poziomy wodonośne związane z utworami trzecio- i czwartorzędowymi. W obrębie piętra czwartorzędowego wykształciły się dwa poziomy wodonośne: poziom holoceno-plejstoceniowy oraz poziom międzymorenowy występujący w obrębie wysoczyzny. Poziom holoceno-plejstoceniowy występuje w utworach akumulacji wodno-lodowcowej i rzecznej. Dla omawianego obszaru zasadnicze znaczenie ma poziom międzymorenowy. Występuje on głębiej na prawie całym obszarze, w utworach podmorenowych zlodowaceń środkowopolskich. Poziom ten pełni tu rolę głównego poziomu wodonośnego i stanowi przez to podstawę zaopatrzenia w wodę. Trzeciorzędowe piętro wodonośne jest stosunkowo słabo rozpoznane i ujmowane studnią w Unieszyńcu.

Przez gminę Cewice przebiega fragment **głównego zbiornika wód podziemnych** (GZWP), stanowiący podstawowy rezerwuuar wody dla otaczającego obszaru.

Zbiornik międzymorenowy Maszewo Lęborskie (GZWP 114) jest zbiornikiem porowym, ujmującym wodę z utworów czwartorzędowych o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 43 tys. m³ d⁻¹. Średnia głębokość ujęć to 10-50 m. Ma on wyznaczoną strefę ochronną ONO i OWO.

Analizowany obszar należy do Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 11, obejmującej zlewnie: Słupi, Łupawy i Łeby. Cała część ma powierzchnię 4097 km², o stratygrafii Q (ośrodek skalny porowy, miąższość 10-20 m, współczynnik filtracji 5-26 m/d, izolacja średnia), o stratygrafii Ng/Pg (ośrodek skalny porowy, miąższość 10-40 m, współczynnik filtracji 3-20 m/d, izolacja korzystna).

Stan wód podziemnych w ww. zlewniach jest dobry pod względem jakości, wystarczające są również rezerwy wód podziemnych.

Potencjalne zagrożenie dla głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 114, a także dla wód powierzchniowych może stanowić niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa prowadzona przez duże zakłady produkcyjne.

Ujęcia wody

Na terenie gminy Cewice znajduje się ujęcie wody Okalice zaopatrujące w wodę Lębork.

Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych ujęciem „Okalice” w Okalicach gmina Cewice udzielił Starosta Lęborski decyzją nr OS.III-6223/334/07 dnia 4 września 2007 roku, w ilości $Q_{\max}=250 \text{ m}^3/\text{h}$ i 6000 m³ na dobę.

Ujęcie dostarcza obecnie około 70% wody podawanej do wodociągu miejskiego. Ujęcie Okalice jest eksploatowane od ponad stu lat. W całym okresie eksploatacji wodę do miasta Lęborka doprowadzano grawitacyjnie, wykorzystując występowanie wód podziemnych pod ciśnieniem artezyjskim.

Ujęcie Okalice eksploatuje wodonośny poziom czwartorzędowy o regionalnym rozprzestrzenieniu. Poziom ten jest również eksploatowany przez inne lokalne ujęcia sąsiednich miejscowości. Istotne są ujęcia zlokalizowane w górę prawdopodobnego przepływu wód podziemnych, czyli na południe od Okalic. W odległości do 5km, na kierunku spływu znajdują się ujęcia w Łebuni, Zakrzewie i Bukowinie.

Na powierzchni zróżnicowanego hipsometrycznie terenu występują głęboko wcięte doliny cieków powierzchniowych, co sprzyja wytwarzaniu warunków artezyjskich występowania wód podziemnych w rejonach obniżen terenowych. Istnienie licznych jezior i zagłębień bezodpływowych sprzyja ograniczeniu spływu powierzchniowego i zwiększaniu infiltracji wód opadowych, co z kolei sprzyja zasilaniu wód podziemnych czwartorzędowej warstwy wodonośnej o intensywności zależnej od przepuszczalności powierzchniowej warstwy gruntu. Warstwa wodonośna, o miąższości kilkudziesięciu metrów i regionalnym rozprzestrzenieniu, zapewnia stabilność przepływu i trwałość zasilania ujęcia.

Czwartorzędowa warstwa wodonośna prowadzi wodę typu wodorowęglanowo-wapniowego, o odczynie słabo zasadowym: pH 7,7-8,1, średnio twardą: od 160 do 190 mg CaCO₃/l, słodka o mineralizacji ogólnej wyrażonej suchą pozostałością średnio około od 180 do 210 mg/l. Ma słaby zapach siarkowodoru.

Woda jest słabo zasolona. Zawartość chlorków z reguły do 10 mg/l Cl, siarczanów około 9 mg SO₄/l. Zawartość fluorków oscyluje wokół 0,3 mg/l.

W wodzie z ujęcia związki azotu występują w ilościach śladowych. Azotany nie przekraczają 0,1 mg NO₃/l, zawartość amoniaku nie przekracza 0,20 mg NH₄/l, azotyny nie przekraczają 0,0025 mg NO₂/l.

Woda zawiera podwyższoną ilość żelaza: od 0,4 do 0,6 mg Fe/l i manganu: od 0,7 do 0,15 mg Mn/l. Barwa wody wynosi od 5 do 10 mg Pt/dm³, mętność od 0,6 do 2,0 NTU.

Pozostałe składniki pozostają na stałym niskim poziomie. Bakteriologicznie woda ujmowana na ujęciu „Okalice” jest czysta.

3.4 Klimat, stan jakości powietrza

Klimat

Warunki klimatyczne gminy Cewice i okolic należą do stosunkowo surowych. Średnia roczna temperatura waha się od 6,0-6,5 °C, średnia stycznia -2,0°C, lipca: 17,0°C, amplituda: 19,0°C. Okres bezprzymrozkowy rozpoczyna się pomiędzy 12-20 maja, a sporadycznie przymrozki występują do 1 czerwca. Zima rozpoczyna się najczęściej w pierwszej dekadzie grudnia i trwa 80-105 dni. Okres gospodarczy rozpoczyna się ok. 27 marca i trwa średnio 238 dni, a okres wegetacyjny – w połowie kwietnia i trwa 185-200 dni.

Podstawą oceny warunków opadowych omawianego terenu są dane z posterunku opadowego IMGW w Bukowinie, położonego na wysokości 155m n.p.m. Wyliczony opad średni dla wielolecia wynosi 783 mm. W rocznym rozkładzie średnich sum opadów zaobserwowano wyraźną przewagę półrocza letniego nad zimowym. Najwyższe miesięczne sumy opadów średnich występują w lipcu i sierpniu a najniższe w lutym, marcu i kwietniu.

Rozkład roczny i sezonowy częstości występowania wiatru w województwie pomorskim jest zbliżony do cech całego Niżu Polskiego. Przeważa wiatr z kierunków zachodniego i południowo-zachodniego. Natomiast wyraźnie ujawniają się dwa rejonu zdecydowanie różniące się prędkością wiatru. Pierwszy to rejon nadmorski, obejmujący pobraża Słowińskie i Kaszubskie, gdzie występują najwyższe w Polsce (poza górami) prędkości wiatru i wysoka liczba dni w roku (nawet do 70) z wiatrem silnym i bardzo silnym (powyżej 15m/sek.). Wiatr silny i bardzo silny występuje głównie zimą. Najmniejsza liczba dni z wiatrem silnym i bardzo silnym występuje na wybrzeżu w lecie, wtedy też wyraźnie wzrasta w rejonie nadmorskim udział cisz i wiatrów słabych.

Stan jakości powietrza

Głównym zagrożeniem dla stanu powietrza są emisja niska pochodząca z przydomowych palenisk, duży udział indywidualnych systemów grzewczych na paliwa stałe w zaspokajaniu potrzeb grzewczych mieszkańców, spalanie odpadów w indywidualnych paleniskach domowych, emisja odorów związanych z procesami produkcyjnymi i przetwarzaniem odpadów poprodukcyjnych, emisja komunikacyjna wywołana przez nadmierny ruch samochodowy.

Szkodliwymi substancjami pochodzenia antropogenicznego najczęściej emitowanymi do powietrza są przede wszystkim tlenek siarki, tlenek węgla, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), benzo-a-piren, sadza, kadm oraz drobne pyły powstające w wyniku spalania węgla, oleju opałowego oraz materiałów pędnych. Zanieczyszczenie powietrza wyżej wymienionymi substancjami chemicznymi ma negatywny wpływ na jakość życia i zdrowie człowieka, a także zaburza prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów.

Firmy stwarzające największe zagrożenie to: MIX S.A. ul. Sobieskiego 14, 80-216 Gdańsk – Zakład Produkcyjny w Maszewie Lęborskim, ul. Fabryczna 3, 84-312 Cewice, DREWCOM Sp. z o.o. Cewice ul. Witosa 64a, ARKADIUSZ ROSIN Gospodarstwo Rolne Siemirowice, KRAUSDREW Cewice zakład przy ul. Witosa 19b.

3.5 Flora i fauna, formy ochrony przyrody

Według podziału geobotanicznego Szafera (1972) gmina należy do krainy Pojezierze Pomorskie i charakteryzuje się występowaniem zbiorowisk suboceanicznych i atlantyckich. Są to lasy bukowo-dębowe, grądy i brzeziny bagienne, ze zbiorowisk zaroślowych i krzewinkowych wrzosowiska atlantyckiego i regionalne postaci torfowisk wysokich i zarośli łożowych, zespoły łąkowe i segetalne, zespoły oligotroficznych jezior lobeliowych. Tereny leśne zajmują w gminie ok. 60 %. Lasy leżą w I-szej Krainie Przyrodniczo-Leśnej-Bałtyckiej, dzielnicy Pojezierza Drawsko-Kaszubskiego. Dominującym gatunkiem jest sosna, ale znaczną część obszaru porastają również siedliska z bukiem i dębem jako gatunkami panującymi. Najwięcej, bo 48,0% terenów leśnych to las mieszany świeży oraz 33,3% - bór mieszany świeży. We florze zaznacza się obecność gatunków o zachodnim, północnym i górskim typie rozmieszczenia oraz występowania roślin reliktowych, co pozwala mówić o geobotanicznej odrębności regionu. Na terenie gminy występują m.in. dziki, jenoty, sarny, lisy, wędrownie łosie i wilki, bekasy, kaczki czernice, łabędzie nieme, perkozy dwuczube, żurawie, wróblowce, trzmiełojady oraz ryby: karaś, kleń, leszcz, lipień, płoć, sandacz, stynka, szczupak i śliz.

Formy ochrony przyrody:

Obszar Chronionego Krajobrazu „Fragment Pradoliny Łeby i wzgórza morenowe na południe od Lęborka”

Gmina Cewice położona jest na obszarze OchK „Fragment Pradoliny Łeby i wzgórza morenowe na południe od Lęborka”. Obszar ten zajmuje łącznie powierzchnię 16731 ha. Został on wyznaczony 08.12.1981 r. uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku X/42/81 (Dz. Urz. Woj. Słupskiego z 1981 r. Nr 9, poz. 23).

W większości jest to obszar pagórkowaty położony w zasięgu zlodowacenia Bałtyckiego fazy pomorskiej. Charakteryzuje się rzeźbą młodoglacjalną z licznymi jeziorami w zagłębieniach terenu. Przeważa krajobraz strefy krawędziowej Pradoliny Łeby-Redy. Wzgórza morenowe porośnięte są lasami o urozmaiconym składzie gatunkowym i zróżnicowanej strukturze wiekowej. Gatunkami lasotwórczymi są tu sosna, buk, dąb, świerk oraz olsza i brzoza.

Wartość krajoznawczą obszaru podnosi miasto Lębork. Stanowi ono cenny zespół zabytkowy jako średniowieczna twierdza miejska ze znacznymi pozostałościami gotyckich fortyfikacji oraz innymi zabytkami architektury sakralnej (kościół św. Jakuba) i świeckiej (zamek krzyżacki i młyn). W zach. części obszaru usytuowany jest rezerwat Grodzisko Runowo w którym wczesnośredniowieczne dobrze zachowane grodzisko słowiańskie jest porośnięte starodrzewiem bukowo-dębowym.

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Fragment Pradoliny Łeby i wzgórza morenowe na południe od Lęborka” obowiązuje uchwała Nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2010r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

W uchwale zostały wskazane działania w zakresie czynnej ochrony:

- ekosystemów leśnych,
- nieleśnych ekosystemów lądowych,
- ekosystemów wodnych.

Rezerwat przyrody „Karwickie Źródlika”

Rezerwat „Karwickie Źródlika został utworzony rozporządzeniem Nr 24/2007 Wojewody Pomorskiego w dniu 9. lipca 2007 roku. (Dz. Urz. Woj, Pom. Nr 123 poz.. 2188). Obejmuje obszar źródlisk i lasu o powierzchni 3,22 ha i położony jest w granicach gminy Cewice.

Różnica wzniesień między północną i południową granicą rezerwatu to kilkadziesiąt metrów wysokości bezwzględnej. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest nisza źródliskowa z licznymi wysiękami i wypływami źródeł oraz fragmenty wysoczyzny morenowej bezpośrednio ją otaczającej. Woda wydobywa się ze stoków na których występuje ponad stuletni drzewostan bukowy. Poza dwoma głównymi gatunkami drzew występuje tu niezliczona ilość gatunków runa, warstwy krzewów i drzew.

W skład rezerwatu wchodzi obszar oznaczony na mapach planu urządzania lasu Nadleśnictwa Cewice, Obrębu Mikorowo, Leśnictwa Świąte, wg stanu na dzień 1.01.2003, jako wydzielienia leśne: 127c, d. Pod względem administracyjnym teren ten obejmuje północno-zachodnią część działki ewidencyjnej nr 127 L obrębu Lesiaki. Nadleśnictwo Cewice jest zarządcą tego terenu.

W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wyznaczono otulinę rezerwatu, o łącznej powierzchni 38,84 ha. Rezerwat jest położony na obszarze Natura 2000 PLH220071 Karwickie Źródlika

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Cewice znajduje się 16 pomników przyrody, wśród nich znajduje się szósty (w rankingu krajowym) najstarszy dąb w Polsce. Dąb Świętopełk koło Krępkowic jest najstarszym starodrzewem na Pomorzu, liczy sobie ok. 638 lat (w 2012 r.). Jego wysokość to 22 metry, a obwód w pierśnicy wynosi 770 cm.

Pomniki to:

- 1 buk zwyczajny; Osowo Lęborskie, park PGR, Gmina Cewice, ok. 100 m na pd-zach. od dawnego pałacu, przy wyschniętym strumieniu
- 1 klon zwyczajny; Oskowo park PGR, Gmina Cewice 80 m od szosy, naprzeciw zabudowań, Działka 82/6
- 1 klon zwyczajny; Oskowo park PGR, Gmina Cewice 80 m od szosy, naprzeciw zabudowań
- Aleja bukowa (buk zwyczajny); Cewice, park przyszkolny (gmina Cewice, od budynku szkoły na pn-wsch. ok. 150 m przy pastwisku
- 1 dąb szypułkowy „Świętopełk”; Krępkowice, Oddz. 3B, Nadleśn. Lębork gmina Cewice, Działka 36-L Bez zmian (wykaz zmiany 1/2006 Krępkowice)
- 1 klon zwyczajny; przeryte podwórze gospod. Gmina Cewice
- grupa 4 drzew: 3 dęby i 1 wiąz; Okalice Park PGR, Gmina Cewice ok. 350m od budynku administracyjnego i 100 m od obory od strony parku, usunięto pomnik wiąz. Grupa 3 drzew : 3 dęby; Okalice Obr. Popowo, Działka 177/26 bez zmian (wykaz zmiany 6/2004 Popowo)
- 1 dąb szypułkowy; Leśnictwo Krępkowice, Nadleśnictwo Cewice, Oddział 16c, Szosa Maszewo Lęborskie-Pogorzelice 3.5 km. Na skrzyżowaniu do Krępkowic ok. 700 m, dalej droga polna na pn ok. 2 km, na skrzyżowaniu (prawa strona), 400 m od dębu „Świętopełk”
- 1 grab pospolity; Osowo Lęborkie, park PGR, Gmina Cewice, ok. 80 m na pd-zach. od dawnego pałacu, w pobliżu wyschniętego strumienia

- 1 buk pospolity – odmiana purpurowa zwisająca; Osowo Lęborskie, park PGR, Gmina Cewice, ok. 100 m na pd-zach. od dawnego pałacu, przy wyschniętym strumieniu
- 1 klon pospolity; Osowo Lęborskie, park PGR, Gmina Cewice, ok. 80m na pd-zach. Od dawnego pałacu, w pobliżu wyschniętego strumienia
- grupa 5 drzew: 5 lip drobnolistnych; przy szkole podstawowej w Cewicach
- grupa 5 drzew: 5 lip drobnolistnych; przy szkole podstawowej w Cewicach, działka 261 bez zmian (wykaz zmiany 10/2006)
- 1 dąb szypułkowy; Unieszyno, Działka nr 121 Gmina Cewice, cmentarz poniemiecki, pagórek morenowy, przy drodze powiat. Nr 1320G (dz. Nr 120)
- 1 lipa drobnolistna; Karwica, 143/2 Gmina Cewice od ruin zabudowań 6 m po prawej stronie od linii drzwi wejściowych
- 1 lipa drobnolistna; Karwica, droga-działka nr 177 Gmina Cewice, w pasie drogi, naprzeciw domostwa p. Liców, droga prowadząca do „Karwickich Źródlisk”

Pomniki przyrody w gminie zostały ustanowione na szczeblu wojewódzkim. Nie występują pomniki przyrody utworzone przez Radę Gminy.

Obszar Natura 2000 *PLH220071 Karwickie Źródlika*

Jest to obszar o powierzchni 371,8 ha ze źródłiskami dającymi m.in. początek rzece Unieszynce. Częściowo leśny teren, z obecnością siedlisk przyrodniczych oraz licznymi źródłami, zasilającymi strumienie płynące kilkoma rynnami.

Najcenniejszym obiektem jest cyrk źródliskowy wraz z otoczeniem, powstały w wyniku erozji wstecznej, z intensywnym wypływem wód podziemnych spod stromych zboczy. Kopułę źródliskową zajmuje dawne torfowisko, obecnie porożcinane przez strumienie i pokryte przez płat zbiorowiska w typie łągu jesionowo-olszowego. Zbocza zajmują fitocenozy zespołów leśnych: kwaśnej buczyny niżowej, żyznej buczyny niżowej oraz grądu subatlantyckiego. W dolinach z ciekami obecne są płaty łągów; część terenów leśnych zajmuje rozległy płat kwaśnej dąbrowy. Teren jest bogaty w szereg gatunków roślin i niektórych zwierząt rzadkich i chronionych oraz wykazuje wysokie walory krajobrazowe. Dobrze zachowany kompleks źródliskowy zajęty jest przez zbiorowisko łągowe i otoczony przez buczynę z bogatym zestawem rzadkich i chronionych gatunków roślin. Stwierdzono obecność wielu innych źródlisk, dających początek drobnym ciekom, oraz zatorfionych zagłębień.

Obszar Natura 2000 *PLH220036 Dolina Łupawy*

Jest to obszar o powierzchni 5 508,6 ha, obejmujący doliny rzek Łupawy i Bukowiny od wypływu z jez. Jasień. W granicach obszaru występują: naturalne, głębokie koryta rzeczne Łupawy i Bukowiny, źródlika i niewielkie potoki (dopływy), rozległe obszary łągu o podgórskim charakterze Carici remotae-Fraxinetum na zboczach doliny, grądy dębowo-grabowe Stellario-Carpinetum w wielu wąwozach, buczyny Luzulo-Fagetum i Asperulo – Fagetum, podmokłe łąki, torfowiska przejściowe i wysokie oraz dystroficzne jeziora w bezodpływowych obszarach.

Obszar chroni 14 typów siedlisk z Załącznika i Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to jednocześnie ważne siedliska fauny.

W obszarze występują liczne rzadkie i zagrożone gatunki roślin z Polskiej Czerwonej Księgi, bardzo liczna populacja słodkowodnego glonu *Hildenbrandtia rivularis*, świadcząca

o czystości wód, cenne gatunki ryb łososiowatych, siedliska ptaków drapieżnych oraz ptaków wodno-błotnych i terenów łąk

Dodatkową wartość stanowi górski i podgórski charakter rzeki, duże kompleksy łągów o podgórskim charakterze oraz malowniczy krajobraz z rozległymi kompleksami lasów.

Jest to jedno z największych skupisk źródeł na Pomorzu.

Obszar Natura 2000 PLH220002 Białe Błoto

Jest to obszar o powierzchni 43,4 ha położony przy granicy gminy Cewice i gminy Linia. Obszar stanowi otoczone lasem torfowisko kotłowe, położone w krajobrazie sandrowym. W centralnej wypiętrzającej się części torfowiska dominuje roślinność wysokotorfowiskowa. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują zbiorowiska dolinkowe.

Doskonale zachowało się typowo wykształcone torfowisko kotłowe z cennymi zbiorowiskami roślinnymi i bardzo dużymi populacjami rzadkich i ginących gatunków torfowiskowych. Można tu obserwować czynny proces torfotwórczy. Istnieje potencjalne zagrożenie związane z osuszeniem terenu. Projektuje się utworzenie na terenie Białego Błota rezerwatu przyrody.

Dla obszaru Natura 2000 PLH220002 Białe Błoto obowiązuje Zarządzenie nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Białe Błoto PLH 220002 (Dz.Woj.Pom. Gdańsk, dnia 13 czerwca 2013, poz.2495)

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi wg ustawy o ochronie przyrody z 2004 są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie gminy znajduje się 16 obszarów użytków ekologicznych, znajdujących się w rejestrze Wojewody Pomorskiego, zajmujących łącznie powierzchnię 31,83 ha.

Istotnym powodem tworzenia użytków ekologicznych jest potrzeba objęcia ochroną niewielkich powierzchniowo obiektów, ale cennych pod względem przyrodniczym.

Nie mogły one być objęte ochroną rezerwatową ze względu na niewielką powierzchnię i zazwyczaj mniejszą rangę ich walorów przyrodniczych.

Tabela 9. Użytki ekologiczne w gminie Cewice

L.p	Nazwa obiektu	Cel ochrony	Powierchnia [ha]	Położenie	Nr rej. Woj
1	Ciągi Słonek	zachowanie biocenozy łąkowych i szuwarowych	1,56	Nadleśnictwo Cewice Obręb -Mikorowo Leśnictwo-Unieszyno Oddział – 101p,110c	314
2	Trójkątna Łączka	zachowanie biocenozy łąkowych	1,66	Nadleśnictwo Cewice Obręb -Karwica Leśnictwo-Leśnik Oddział-136d	315

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

3	Storczykowa Łączka	zachowanie biocenozy łąkowych i cennych gatunków roślin	4,81	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Krępkowice Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 120c,j	316
4	Margłowa Łąka	zachowanie biocenozy łąkowych	2,57	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Krępkowice Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 118n,o	317
5	Sarnia Łąka	zachowanie biocenozy łąkowych	4,17	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Krępkowice Leśnictwo-Jeziernik Oddział-116d	
6	Oskowskie Szuwały	zachowanie biocenozy łąkowych i szuwarowych	2,41	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Oskowo Leśnictwo-Kozin Oddział-199n	319
7	Łąka nad Jeziorem Oskowskim	zachowanie biocenozy łąkowych	3,67	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Oskowo Leśnictwo-Kozin Oddział-199b	320
8	Rozlewiska Jeziora Święte	zachowanie biocenozy łąkowych i szuwarowych	1,88	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Lesiaki Leśnictwo-Święte Oddział-159f	321
9	Długa Łączka	zachowanie biocenozy łąkowych i szuwarowych	2,34	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Lesiaki Leśnictwo-Święte Oddział-145j, 161b	322
10	Karwicka Łąka	zachowanie biocenozy łąkowych	3,02	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Karwica Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 152t	323
11	Nad Grażelowym Jeziorem	zachowanie biocenozy łąkowych i oczka śródleśnego	1,5	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Krępkowice Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 148f,	324
12	Nad Rzeką Unieszynką	zachowanie biocenozy łąkowych	0,18	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Karwica Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 152bx	325
13	Torfowa Łąka	zachowanie biocenozy łąkowych	0,18	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Karwica Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 161f	326
14	Łąka nad Torfowiskiem	zachowanie biocenozy łąkowych	0,2	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Cewice Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 161h	327
15	Wąska Łączka	zachowanie biocenozy łąkowych	0,2	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Cerwice Leśnictwo-Jeziernik Oddział- 161j	328
16	Kostroga	zachowanie biocenozy łąkowych i szuwarowych	1,48	Nadleśnictwo Cewice Obręb-Oskowo Leśnictwo-Kozin Oddział- 231m	329

Powiązania ekologiczne

Wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (Uchwała nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego gmina Cewice znajduje się w granicach płata ekologicznego „Lasy na południe od Lęborka”, zlokalizowanego na południe od drogi krajowej nr 6 i Lęborka, od miejscowości Wargowo i Mikorowo zachodnie po Luzino na wschodzie. Lokalizacja płata umożliwia zachowanie w kierunku zachodnim

łączności z kompleksami leśnymi w dolinach Łupawy i Słupi (element ponadregionalnego korytarza).

Uzupełnieniem struktur powiązań ekologicznych wg Planu jest subregionalny korytarz ekologiczny „Sulęcyno-Lębork”.

3.6 Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Nadleśnictwo Cewice jest jednym z 15-tu nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku. Położone w I-szej Krainie Przyrodniczo Leśnej – Bałtyckiej, dzielnicy Pojezierza Drawsko-Kaszubskiego. Obszar nadleśnictwa to mocno urozmaicony przyrodniczo krajobraz; od części morenowych na północy do rozległej równiny na południu. Mniejszą część gminy pokrywają obszary nad którymi nadzór sprawuje Nadleśnictwo Lębork. Powierzchnia lasów na terenie gminy Cewice będących w administracji Nadleśnictw (lasy Skarbu Państwa i niestanowiące własności Skarbu Państwa) w zarządzie Lasów Państwowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Charakterystyka Nadleśnictw Cewice i Lębork

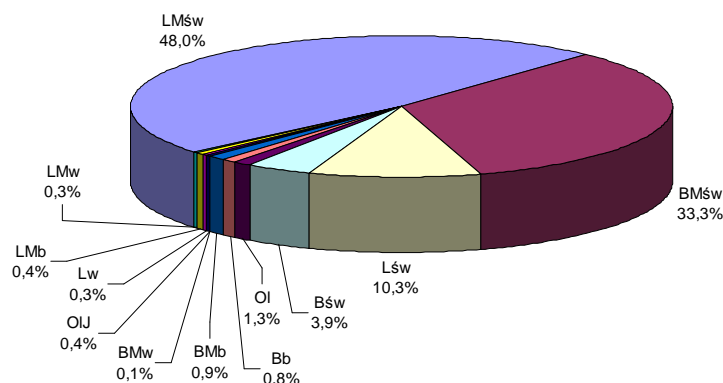
		Nadleśnictwo Cewice	Nadleśnictwo Lębork
Powierzchnia lasów ogółem [ha]		9 596,42	1 652,3
Lasy wodo – i glebochronne oraz źródlika [ha]		901,87	162,22
powierzchnia nowych zalesień i odnowień drzew [ha]	2009	431,06	46,03
	2010		9,47
	2011		17,03

Źródło: Nadleśnictwo Cewice i Lębork

Na przeważającej części panują drzewostany sosnowe, które odzwierciedlają specyfikę prowadzenia gospodarki leśnej w Polsce. Jednak znaczna część obszaru to żyzniejsze siedliska z bukiem i dębem jako gatunkami panującymi.

Ze względu na dużą odległość od Trójmiasta oraz Miasta Słupska tereny Nadleśnictwa są stosunkowo mało atrakcyjne dla ich mieszkańców. Jednakże wysoka lesistość tego terenu i funkcja rolniczo-leśna sprawia, że są one ważnym elementem dla społeczności lokalnej.

Rys. 3 Udział typów siedliskowych lasów na terenie Nadleśnictwa Cewice

Źródło: Nadleśnictwo Cewice

Na terenie nadleśnictwa występują rzadkie, będące pod ścisłą ochroną gatunki porostów, o krzaczkowatej formie morfologicznej plechy. Na podstawie badań zawartości dwutlenku siarki w powietrzu atmosferycznym stwierdzono, że tereny Nadleśnictwa Cewice zaliczyć można do 6 strefy "czystości" powietrza w 7-stopniowej skali.

3.7 Oddziaływanie akustyczne

Do uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa. Co roku odnotowuje się szybki wzrost liczby pojazdów w województwie pomorskim. Powoduje to, że hałas drogowy staje się głównym czynnikiem degradującym środowisko. Skutki powyższego odczuwane są przez coraz większą liczbę mieszkańców.

Źródłem hałasu komunikacyjnego w gminie Cewice jest ruch tranzytowy. Przez teren gminy przebiega szlak komunikacyjny drogi wojewódzkiej nr 214 i 212, które w okresie letnim stają się obciążone ze względu na ruch turystyczny.

Na terenie gminy Cewice zlokalizowane jest lotnisko wojskowe w Siemirowicach, które jest dużym emitorem hałasu lotniczego na terenie gminy.

Hałas lotniczy dotyczy ograniczonego terenu, położonego najbliżej lotniska, pod trasami odlotów i przylotów. Hałas drogowy jest w miarę jednostajny, natomiast uciążliwość hałasu lotniczego wynika z jego specyfiki: pojawia się nagle, szybko narasta do wartości maksymalnej o dużym poziomie, a następnie szybko maleje. Szczególnie narażeni na oddziaływanie hałasu są mieszkańcy terenów położonych w pobliżu lotniska, samoloty wojskowe charakteryzują się z reguły wysokim poziomem hałasu. Zasięg oddziaływania hałasu lotniczego dotyczy nie tylko terenów samych lotnisk, ale obejmuje znacznie większe obszary, niejednokrotnie wielkości rzędu kilkudziesięciu kilometrów kwadratowych. Strefy najbardziej zagrożone hałasem znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska oraz w strefie korytarzy powietrznych startu i podejścia do lądowania. Poziom hałasu zależy od rodzaju samolotów, liczby startów i lądowań oraz od organizacji ruchu lotniczego, od której uwarunkowany jest nie tylko przebieg procedury startu, lecz także czas oczekiwania na lądowanie, decydujący o liczbie wykonywanych pętli w szerokim obszarze nad lotniskiem.

Najbardziej intensywny hałas występuje wokół dróg startowych. Intensywność ta i obszar oddziaływania dość szybko maleje w bok od osi pasa, a wydłużony jest wzdłuż niego w wyniku stosowanych kątów podejścia i wznoszenia samolotów. Samoloty bojowe przekraczając prędkość rozchodzenia się dźwięku wywołują akustyczną falę uderzeniową, która negatywnie wpływa nie tylko na organizmy żywe, ale także na budynki i budowle.

W celu ochrony mieszkańców przed negatywnymi skutkami hałasu, wokół lotnisk tworzy się obszary ograniczonego użytkowania. Są to tereny, na których zostały przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu i wymagane jest wprowadzenie działań naprawczych i ochronnych. Działania tego typu mogą być prowadzone poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i dotyczyć m. in. ograniczeń w zakresie przeznaczania terenu oraz preferowanych sposobów korzystania z terenu.

3.8 Oddziaływanie elektromagnetyczne

Na terenie gminy Cewice źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest 7 stacji bazowych telefonii komórkowej. Stacje zlokalizowane są przy:

- Cewice, ul. W. Witosa - maszt własny sieci T-Mobile, przy drodze z Cewic na Lębork,
- Cewice, maszt własny sieci Play, na działce ewidencyjnej nr 72/17,

- Kamieniec, maszt własny sieci Orange,
- Kamieniec, maszt własny sieci Plus, działka ewidencyjna nr 421/2 (elewator),
- Kamieniec, maszt własny sieci T – Mobile,
- Osowo, maszt własny sieci Plus, działka ewidencyjna nr 102/L, Leśnictwo Okalice,
- Maszewo Lęborskie, ul. Fabryczna 3 – maszt własny sieci Orange.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,

4.1 Wartości kulturowe

Geneza osadnictwa wiejskiego w obszarze gminy Cewice sięga czasów wczesnego średniowiecza. Tereny ówczesnych Prus Zachodnich kolonizowane przez Zakon Krzyżacki, a także rody niemieckie na prawie chełmińskim i magdeburskim miały charakter małych ośrodków wiejskich, skoncentrowanych między innymi wzdłuż rzek.

Większość wsi wymieniona jest w dokumentach datowanych na lata 1310-1412 (Osowo Lęborskie, Cewice, Maszewo Lęborskie, Krępkowice, Unieszyno, Siemirowice, Łabunia), a nawet 1050-1250 (Popowo, Bukowina, Okalice). Podstawą utrzymania ludności wiejskiej w przeszłości poza rolnictwem była hodowla i rzemiosło. Na podstawie historycznych danych statystycznych stwierdzić można, że znaczny wzrost zaludnienia następował w XVII wieku, co w dużej mierze związane było z dynamicznym rozwojem rolnictwa na terenie powiatu Lęborskiego.

Głównymi osiami rozwoju osadnictwa na tych terenach były rzeki: Łeba, Okalica, Bukowina, Łupawa (miejscowości leżące nad Okalicą: Okalice, Popowo, Osowo Lęborskie oraz nad Bukowiną: Bukowina, Oskowo), a także przebieg i rozwój infrastruktury drogowej kolejowej na przestrzeni wieków. W obszarze obecnej gminy wśród układów przestrzennych miejscowości wyróżniają się założenia folwarczno-pałacowe, przyfolwarczne osady, a także „gminy chłopskie” uformowane z zagród chłopskich i gospodarstw (Popowo i Okalice). Przeważają wsie przekształcone z osad folwarcznych i założeń pałacowo – parkowych, występują również wsie o ulicowym układzie zabudowy. Do dziś zauważalne są różnice pomiędzy miejscowościami wynikające z ich historycznego statusu, dawnych powiązań własnościowych i rodowych.

Do najważniejszych ośrodków na terenie dzisiejszej Gminy należały miejscowości Cewice, Łabunia i Maszewo Lęborskie. Ważność poszczególnych ośrodków folwarczno-pałacowych z okresu ich założenia czyli XVI i XVII w. ma do dziś odzwierciedlenie w strukturze i hierarchii ważności poszczególnych ośrodków wiejskich na obszarze gminy.

Układ przestrzenny i struktura zabudowy w dużej mierze nie uległa większym zmianom. Zachowały się układy zabudowy folwarcznej i pałacowej.

użą wartością jest zachowany we wszystkich miejscowościach układ przestrzenny jeszcze z okresu największej świetności folwarków XVIII i XIX w. Zachowane układy folwarczne są w miejscowościach Okalice, Osowo Lęborskie, Bukowina, Oskowo, Lesiaki, Krępkowice oraz realizacje w zakresie architektury pałacowej w miejscowości Łabunia, Cewice, Maszewo Lęborskie, Oskowo i towarzyszące im założenia parkowe do jakich należą parki o charakterze pałacowo-krajobrazowym w Łebuni i Cewicach.

Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej miały istotny wpływ na rozwój poszczególnych ośrodków wiejskich. Pierwszym strategicznym pod względem komunikacji drogowej i powiązań ponadregionalnych było poprowadzenie Królewskiego szlaku pocztowego w połowie XVII w. Przebieg konnego szlaku pocztowego z Berlina do Królewca został

poprowadzony poprzez miejscowości Łupawę, Oskowo, Cewice, Maszewo Lęborskie, Lębork. Przebieg takiego szlaku przyczynił się do dalszego rozwoju poszczególnych wsi. Wpływ na dalszy rozwój poszczególnych ośrodków wiejskich miała realizacja budowy linii kolejowej w XIX w. przebiegającej przez obszary Gminy na trasie Berlin-Gdańsk. Przebieg infrastruktury kolejowej poprzez główne ośrodki wiejskie takie jak Cewice, Maszewo Lęborskie, Oskowo przyczyniły się do rozwoju tych ośrodków, a bezpośrednie skomunikowanie i obsługa kolejowa miejscowości Maszewo Lęborskie miały istotne znaczenia dla funkcjonowania i rozwoju wytwórni drożdży i likierów- kompleksu fabryczno-folwarcznego. Fabryka zaopatrzona została w wewnętrzną kolejkę linową, ujęcie wodne, siłownię parową i miała bezpośrednią obsługę z linia kolejową. Zespół fabryczno-folwarczny jest przykładem architektury przemysłowej początku XX. Do dnia dzisiejszego fabryka drożdży funkcjonuje produkcyjnie.

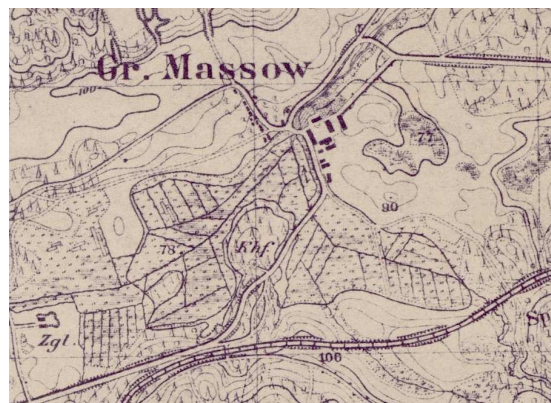
Rys. 4 Historyczne układy przestrzenne wsi

Cewice

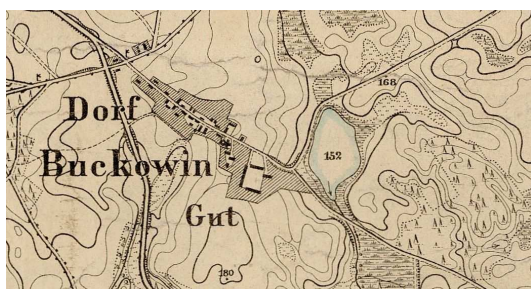

Łebunia

Maszewo Lęborskie

Bukowina

Krępkowice

Okalice

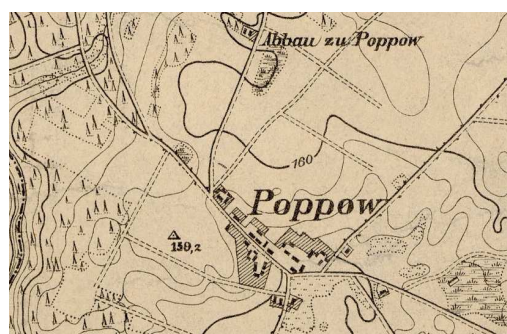
Lesiaki

Oskowo

Siemirowice

Popowo

Osowo Lęborskie

źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku

Powojenne, złe użytkowanie, brak ochrony i konserwacji obiektów spowodowały dewastację większości historycznej tkanki zabudowy. Realizacja nowej zabudowy osiedlowej w technologii prefabrykowanej blokowej w układzie pasmowym, rzędomym nie uwzględniała historycznego układu zabudowy wiejskiej i walorów krajobrazowych wytyczonych otwarć widokowych. Dysharmonizujący układ zabudowy grzebieniowej i modernistyczna architektura mieszkaniowa lat 70 spowodowały istotne i negatywne zmiany w ogólnej sylwecie i charakterze wsi.

4.2 Formy ochrony prawnej

Obiekty zabytkowe na obszarze gminy chronione są wpisem do rejestru zabytków lub wpisem do wojewódzkiej ewidencji zabytków (obiektów i zespołów). Nie wyznaczono dotychczas stref ochrony konserwatorskiej.

Wykazy obiektów objętych ochroną konserwatorską:

Tabela 11. Obiekty będące w rejestrze wojewódzkiego konserwatora zabytków:

l.p.	MIJSCOWOŚĆ	OBIEKT OCHRONIONY	DATA POWSTAŃ	WPIS DO REJESTRU	DECYZJA	NR REJESTRU
1.	Bukowina	Kościół filialny p.w. Narodzenia NMP	1715 - 1728r.	Wojewódzki Konserwator Zabytków Gdańsku	KL.IV/KZ/2/52/61 z dnia 9.12.1961 r.	A-266
2.	Łebunia	Zespół pałacowo-parkowy	2 połowa XIX w - początek XX w.	Wojewódzki Konserwator Zabytków Gdańsku	KL.II- 5340/27/87 z dnia 21.07.1987 r.	A-1179
3.	Łebunia	Kościół parafialny p.w. Michała Archanioła z otoczeniem	1870 r.	Wojewódzki Konserwator Zabytków Gdańsku	PSOZ-I-5340/4/95 z dnia 20.03.1995 r.	A-1532

Tabela 12. Obiekty będące w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

l.p.	GMINA	MIJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	OBIEKT	UWAGI
1	Cewice	Bukowina	5		budynek szkoły	dz. nr 476
2	Cewice	Cewice			zespół pałacowo-folwarczny:	
3	Cewice	Cewice		ul. Węgrzynowicza 1	1. pałac ob. .szkoła	dz. nr 261/7
4	Cewice	Cewice		ul. Węgrzynowicza 10/11	2. stodoła	dz nr 277 i 272/5
5	Cewice	Cewice		ul. Węgrzynowicza 5/6	3. obora	dz. nr 269/3, 270
6	Cewice	Cewice		ul. Węgrzynowicza 8	4. trafostacja	dz. 181/8
7	Cewice	Cewice		ul. Witosa 59/60	5. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 414 i 258/3
8	Cewice	Cewice		ul. Witosa 61/62	6. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 257 i 256/12
9	Cewice	Cewice		ul. Witosa 66/67	7. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 254/3
10	Cewice	Cewice		ul. Witosa 68/69	8. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 252/2, 253/2
11	Cewice	Cewice	Witosa	48	kuźnia	dz. 24/4
12	Cewice	Cewice	PKWN	21	budynek mieszkalny	dz. nr 13/9
13	Cewice	Cewice	PKWN	21	stodoła	dz. nr 13/9, 13/10;
14	Cewice	Kamieniec			budynek stacyjny ob. budynek mieszkalny	dz. nr 408/10
15	Cewice	Krępkowice		9	kościół protestancki ob. rzymsko-katolicki pw. św. Antoniego	dz. nr 16
16	Cewice	Krępkowice		6	dworek myśliwski	dz. nr 83/7-L
17	Cewice	Krępkowice			zespół dworsko-folwarczny:	
18	Cewice	Krępkowice		7a	1. dwór	dz. nr 9/3
19	Cewice	Krępkowice		7	2. stodoła	dz. nr 9/7
20	Cewice	Krępkowice		2 i 2a	3. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 6/8, 6/7;
21	Cewice	Krępkowice		3 i 3a	4. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 6/6, 6/5;
22	Cewice	Krępkowice		5	5. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 83/5-L
23	Cewice	Krępkowice		10	6. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 15/1
24	Cewice	Krępkowice		12	budynek mieszkalny	dz. nr 18
25	Cewice	Łebunia		ul. Pomorska 44	dom celnika	dz. nr 175/5-L

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

26	Cewice	Łebunia			zespół pałacowo-folwarczny:	
27	Cewice	Łebunia			1. stodoła ze spichlerzem	dz. nr 171/19
28	Cewice	Łebunia			2. waga	dz. nr 437
29	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna 11	kościół protestancki ob. rzymsko-katolicki pw. św. Jacka	dz. nr 22
30	Cewice	Maszewo Łębarskie			zespół dworsko-folwarczno- fabryczny	
31	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Lipowa 2	1. dwór ob. .dom mieszkalny	dz. nr 57/35
32	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Lipowa 1	2. rządówka ob. dom mieszkalny	dz. nr 57/32
33	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna	3. stajnia koni roboczych ob. magazyn	dz. nr 57/50
34	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna	4. budynek wielofunkcyjny: magazyn, chlewnia, wytwórnia likierów	(magazyn, chlewnia) dz. nr 57/65; (wytwórnia likierów) dz.nr 57/64;
35	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna 3, 3a, 3b	5. biurowiec drożdżowni	dz. nr 58/17
36	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna 5	6. szkoła ob. dom mieszkalny	dz. nr 59/3
37	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna 6, 6a	7. dom głównego księgowego ob. dom mieszkalny	dz. nr 58/8, 58.6;
38	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Fabryczna 4, 4a	8. dom pracowników ob. dom mieszkalny	dz. nr 58/12, 58/13;
39	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Drewniana 31	9. dom pracowników ob. dom mieszkalny	dz. 14/16
40	Cewice	Maszewo Łębarskie			10-24. domy pracowników ob. domy mieszkalne:	
41	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Murowana 1/2, 3/4, 5/6,		dz. nr 14/15, 14/14; dz. nr 14/13, 14/12; dz. nr 14/10, 14/9;
42	Cewice	Maszewo Łębarskie		7/8, 13/14		dz. nr 14/8, 14/7; dz. nr 11/1, 11/2;
43	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Drewniana 5/6, 7/8, 9/10,		dz. nr 17/10, 17/9; 17/8, 17/7; 17/6, 17/5;
44	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Drewniana 11/12; 13/14; 21; 23/24; 25/26;		dz. nr 17/4,17/3; 17/2, 17/1; 14/26; 14/24,14/23; 14/22, 14/21
45	Cewice	Maszewo Łębarskie		27/28, 29/30,		dz. nr 14/20, 14/19; 14/18, 14/17;
46	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Ogrodowa 1	25. pałacyk myśliwski ob. leśniczówka	dz. nr 51-L
47	Cewice	Maszewo Łębarskie		ul. Ogrodowa 4	26. dom ogrodnika ob. dom mieszkalny	dz. nr 51/1
48	Cewice	Maszewo Łębarskie	Fabryczna	9	budynek stacyjny	dz. nr 98/4
49	Cewice	Maszewo Łębarskie	Fabryczna	8	dom mieszkalny przy budynku stacyjnym	dz. nr 98/3
50	Cewice	Okalice			Zespół folwarczny:	
51	Cewice	Okalice			1. chlewnia	dz. nr 177/27
52	Cewice	Oskowo			zespół dworsko-folwarczny:	
53	Cewice	Oskowo		11	1. dwór	dz. nr 71/13
54	Cewice	Oskowo			2. spichlerz ze stajnią	dz. nr 71/23
55	Cewice	Oskowo			3. stajnia z wozownią	dz. nr 71/23
56	Cewice	Oskowo		9	4. gorzelnia ob. dom mieszkalny	dz. nr 80/3
57	Cewice	Oskowo		2	5. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 85/6
58	Cewice	Oskowo		6	6. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 100/1
59	Cewice	Oskowo		7	7. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 113
60	Cewice	Oskowo		12	8. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 74/28

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

61	Cewice	Oskowo		13/13a	9. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 74/40 i 74/41
62	Cewice	Oskowo		14	10. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 74/19
63	Cewice	Oskowo		16	11. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 74/17
64	Cewice	Oskowo		17	12. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 74/15
65	Cewice	Oskowo		8/8a	13. dom robotników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 98/4 i 98/3
66	Cewice	Oskowo		15/15a	14. szkoła ob. dom mieszkalny	dz. nr 74/45 i 74/44
67	Cewice	Osowo Lęborskie			zespół dworsko-folwarczny:	
68	Cewice	Osowo Lęborskie			1. magazyn zbożowy	dz. nr 137/65
69	Cewice	Osowo Lęborskie			2. stajnie	dz. nr 137/65
70	Cewice	Osowo Lęborskie			3. obora	dz. nr 13780
71	Cewice	Osowo Lęborskie			4. obora	dz. nr 137/80
72	Cewice	Osowo Lęborskie			5. dom pracowników folwarcznych ob. dom mieszkalny	dz. nr 137/69
73	Cewice	Osowo Lęborskie		1,2, 7,9,10,11,19, 19a	6-12. domy pracowników folwarcznych ob. domy mieszk.	dz. nr 67/7, 65/2,
74	Cewice	Osowo Lęborskie				137/10, 137/13,
75	Cewice	Osowo Lęborskie				137/14,137/15, 137/25, 137/26
76	Cewice	Osowo Lęborskie		20	13. dom pracowników folwarcznych	dz. nr 137/23
77	Cewice	Osowo Lęborskie			z 2 budynkami gospodarczymi ob. dom mieszkalny	dz. nr 137/23, 137/23;
78	Cewice	Osowo Lęborskie		3	14. szkoła ob. dom mieszkalny	dz. nr 64
79	Cewice	Osowo Lęborskie			budynek stacyjny	dz. nr 105/2
80	Cewice	Osowo Lęborskie			budynek mieszkalny wł. PKP	dz. nr 105/3
81	Cewice	Pieski		4	budynek mieszkalny	dz. nr 254
82	Cewice	Pieski		17	budynek mieszkalny	dz. nr 221
83	Cewice	Pieski		25	chałupa	dz. nr 209
84	Cewice	Pieski		26	chałupa	dz. nr 203
85	Cewice	Pieski		47	budynek mieszkalny	dz. nr 78
86	Cewice	Popowo		3	budynek mieszkalny	dz. nr 85/3
87	Cewice	Popowo		4	budynek usługowy - sklep	dz. nr 80/1
88	Cewice	Popowo		6	budynek mieszkalny	dz. nr 77
89	Cewice	Siemirowice	Szkolna	9	szkoła	dz. nr 99/2
90	Cewice	Siemirowice	Szkolna	11	budynek mieszkalny	dz. nr 98
91	Cewice	Siemirowice	Szkolna	13	strażnica ob. budynek mieszkalny	dz. nr 99/1
92	Cewice	Siemirowice	Szkolna	13	budynek inwentarski	dz. nr 99/1
93	Cewice	Unieszyno			zespół dworsko-folwarczny:	
94	Cewice	Unieszyno		15 a	1. obora	dz. nr 99/5
95	Cewice	Unieszyno		18 a	2. budynek inwentarski	dz. nr 126/1
96	Cewice	Unieszyno		16	budynek mieszkalny- leśniczówka	51-L
97	Cewice	Unieszyno		18	budynek mieszkalny	dz. nr 124/5
98	Cewice	Unieszyno		21	szkoła ob. dom mieszkalny	dz. nr 123/2 i 123/3

Tabela 13. Spis zabytkowych cmentarzy

I.p.	MIEJSCOWOŚĆ	WYZNANIE	UŻYTKOWANI	DATA POWSTANIA	UWAGI - OGÓLNY STAN ZACHOWANI
1.	Unieszynko	ewangelicki	nieczynny	XIX w.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły
2.	Unieszyno	ewangelicki	nieczynny	XIX w.	nagrobki i drzewostan- zły

3.	Cewice	ewangelicki	nieczynny	1860-80 r.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły
4.	Krępkowice	ewangelicki	nieczynny	2 poł. XIX w.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły
5.	Lesiaki	ewangelicki	nieczynny	2 poł. XIX w. i pocz. XX w.	nagrobki - bardzo zły
6.	Łebunia	ewangelicki	nieczynny	2 poł. XIX w.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły
7.	Maszewo Lęborskie	rzymsko-katolicki	czynny	2 poł. XIX w.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły
8.	Oskowo	ewangelicki	nieczynny	2 poł. XIX w.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły
9.	Siemirowice	ewangelicki	nieczynny	2 poł. XIX w.	nagrobki i drzewostan- bardzo zły

Tabela 14. Cenne założenia parkowe wpisane do ewidencji historycznych założeń parkowych

I.p.	MIJSCOWOŚĆ	CHARAKTER	UŻYTKOWANIE	DATA POWSTANIA	OGÓLNY STAN ZACHOWANIA
1.	Cewice	leśny z elementami krajobrazowymi	teren sportu i rekreacji -obszar szkoły	XVIII w.	Drzewostan dobry

4.3. Uwarunkowania archeologiczne dziedzictwa kulturowego gminy.

Na obszarze gminy Cewice występują liczne stanowiska archeologiczne będące w ewidencji zabytków archeologicznych powiatu Lęborskiego i oznaczone na załączniku graficznym-rys nr 2-dziedzictwo kulturowe. Wykaz stanowisk przygotowano w oparciu o dokumentację konserwatorską w postaci Kart Ewidencyjnych Stanowisk Archeologicznych AZP. Z terenu gminy Cewice znanych jest dotychczas 221 stanowisk archeologicznych.

Wyznaczone graficznie na mapie zasięg stanowisk należy traktować orientacyjnie. Na jednym stanowisku (tj. w jednym miejscu) może występować nawet kilka faktów osadniczych, np. punkt osadniczy z okresu neolitu, ślad osadniczy epoki kamienia, ślad intensywnego wczesnego średniowiecza, późnego średniowiecza, a także nowożytności. Występują liczne cmentarzyska kultury pomorskiej, kultury łużyckiej. Strefy intensywnego występowania stanowisk archeologicznych występują w rejonach osadniczych poszczególnych miejscowości oraz w ich bliskim sąsiedztwie oznaczone graficznie na mapie.

Zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego zwaloryzowane zostały wyznaczeniem na rysunku studium czterech rodzajów stref ochrony archeologiczno – konserwatorskiej:

- **strefa W – pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej,** obejmuje stanowiska archeologiczne o własnej formie krajobrazowej wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego.
W miejscowości Siemirowice zlokalizowany jest obszar objęty najwyższą formą ochrony, tj. wpisem do rejestru zabytków Nr rej. A-a-96/024/G , na mocy decyzji Nr Kl. V/KZ/2/13/56 z dnia 25.11.1956 r. Jest to obszar cmentarzyska kultury łużyckiej AZP 11-35/10 m 1. Cmentarzysko w Siemirowicach położone jest w lesie, przy drodze prowadzącej z Siemirowic do Oskowa. Zajmuje ono obszar wydłużonego prostokąta o wymiarach 1500x500m. Jedynie cztery kurhany oddalone są od zwartego kompleksu pozostałych mogił o około pół kilometra w kierunku Siemirowic. Ogólna ich liczba na tym stanowisku wynosi 122, z czego po lewej stronie drogi zachowało się 76. Pozostałe znajdują się po drugiej stronie leśnej drogi. Materiał kurhanowy zachował się w stanie niekompletnym i fragmentarycznym.
- **strefa W.I pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,** obejmuje 16 zabytków archeologicznych.

Są to stanowiska archeologiczne (osady, cmentarzyska płaskie, cmentarzyska kurhanowe) o własnej formie krajobrazowej o znaczeniu kluczowym dla historii i rozwoju gminy i znaczących regionalnych i ponadregionalnych wartościach kulturowych.

▪ **strefa W.II częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,**

obejmuje 24 zabytki archeologiczne.

Są to stanowiska archeologiczne (osady, cmentarzyska płaskie) posiadające istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego gminy i budujące jej lokalną tożsamość.

▪ **strefa W.III ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,**

obejmuje 70 zabytków archeologicznych.

Są to stanowiska archeologiczne (osady) posiadające istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego gminy i budujące jej lokalną tożsamość.

Zestawienia stanowisk archeologicznych położonych w granicach gminy Cewice, znajdujących się w rejestrze ,wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie objętych ochroną a także ujętych w zasobach archiwalnych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Województwa Pomorskiego przedstawiono w tabeli nr 15 wraz z waloryzacją poszczególnych stanowisk.

Wykazane stanowiska, za wyjątkiem stanowisk ujętych w zasobach archiwalnych, zostały również przedstawione w części graficznej uwarunkowań – oznaczone jako strefy W, W.I, W.II i W.III oraz stanowiska nie objęte ochroną.

Tabela 15. Zestawienie stanowisk archeologicznych na obszarze gminy Cewice wraz z waloryzacją form ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

Lp	Miejscowość	Jedn.	Numer AZP	Rodzaj stanowiska, chronologia-kultura	Waloryzacja
1	Unieszyno	9	9-34/68	ślad osadniczy, osada kultury łużycko-pomorskiej, wielbarska, nowożytność;	W.III.
2	Unieszyno	1	9-34/69	osada kultury pucharów lejkowatych, pomorska, wielbarska, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.I.
3	Unieszyno	11	9-34/70	ślad osadniczy neolit, osada schyłkowoneolityczna, wczesnośredniowieczna, nowożytność;	W.I.
4	Unieszyno	12	9-34/71	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna;	W.III.
5	Unieszyno	13	9-34/72	ślad osadniczy neolit, kultura łużycko-pomorska, wczesnośredniowiecze;	W.II.
6	Unieszyno	14	9-34/73	osada łużycko-pomorska, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.II
7	Unieszyno	15	9-34/74	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
8	Unieszyno	4	9-34/75	cmentarzysko kultury łużyckiej	archiwalne
9	Unieszyno	2	9-35/1	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
10	Unieszyno	3	9-35/2	osada wczesnośredniowieczna	archiwalne
11	Unieszyno	4	9-35/3	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
12	Unieszyno	5	9-35/4	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
13	Unieszyno	6	9-35/5	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
14	Unieszyno	7	9-35/6	osada kultury łużycko-pomorskiej	/

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

15	Unieszyno	8	9-35/7	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność	/
16	Unieszynko	1	9-35/8	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
17	Unieszynko	2	9-35/9	cmentarzysko kultury łużyckiej	W.II.
18	Unieszynko	4	9-35/10	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.III.
19	Unieszynko	5	9-35/11	osada schyłkowoneolityczna, wielbarska, nowożytność;	W.III.
20	Unieszynko	6	9-35/12	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
21	Unieszynko	7	9-35/13	nowożytność;	W.III.
22	Unieszynko	8	9-35/14	osada wczesnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
23	Unieszynko	9	9-35/15	nowożytność, osada epoki kamienia;	W.III.
24	Krępkowice	1	9-35/16	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
25	Krępkowice	2	9-35/17	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
26	Krępkowice	3	9-35/18	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
27	Krępkowice	5	9-35/19	śląd osadniczy epoki kamienia	archiwalne
28	Krępkowice	4	9-35/20	cmentarzysko kultury pomorskiej, łużyckiej	W.I.
29	Krępkowice	6	9-35/21	cmentarzysko	W.II
30	Krępkowice	7	9-35/22	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
31	Krępkowice	8	9-35/23	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
32	Krępkowice	9	9-35/24	nowożytność;	W.III.
33	Krępkowice	10	9-35/25	śląd osadniczy epoki brązu;	/
34	Maszewo	1	9-35/28	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
35	Maszewo	2	9-35/29	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
36	Maszewo	3	9-35/30	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
37	Maszewo	4	9-35/31	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
38	Maszewo	5	9-35/32	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
39	Maszewo	6	9-35/33	nowożytność;	W.III.
40	Maszewo	7	9-35/34	osada kultury pomorskiej, nowożytność;	W.III.
41	Osowo Łęborskie	1	9-36/1	śląd osadniczy	/
42	Osowo Łęborskie	2	9-36/2	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
43	Osowo Łęborskie	3	9-36/3	śląd osadniczy, pradzieje, osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
44	Osowo Łęborskie	4	9-36/4	osada kultury łużycko-pomorskiej;	/
45	Łebunia	3	9-36/5	osada wczesnośredniowieczna;	/
46	Łebunia	1	9-36/6	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
47	Osowo Łęborskie	2	9-36/7	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
48	Łebunia	4	9-36/8	cmentarzysko kultury pomorskiej	archiwalne
49	Łebunia	5	9-36/9	cmentarzysko kultury pomorskiej, osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
50	Łebunia	6	9-36/10	osada kultury wielbarskiej, nowożytność;	W.III.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

51	Łebunia	7	9-36/11	ślad osadniczy pradzieje, nowożytność;	W.III.
52	Łebunia	8	9-36/12	osada kultury łużyckiej, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
53	Łebunia	9	9-36/13	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
54	Łebunia	10	9-36/14	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
55	Łebunia	11	9-36/15	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
56	Łebunia	12	9-36/16	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
57	Łebunia	13	9-36/17	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
58	Łebunia	14	9-36/18	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
59	Łebunia	15	9-36/19	osada wczesnośredniowieczna;	/
60	Łebunia	16	9-36/20	osada kultury oksywskiej, nowożytność;	/
61	Łebunia	17	9-36/21	osada wczesnośredniowieczna;	W.III.
62	Popowo	2	9-36/22	osada kultury pomorskiej;	archiwalne
63	Okalice	1	9-36/23	ślad osadniczy młodej epoki kamienia;	/
64	Popowo	4	9-36/24	osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna;	/
65	Popowo	5	9-36/25	ślad osadniczy pradzieje, nowożytność;	/
66	Popowo	6	9-36/26	osada kultury łużycko-pomorskiej, nowożytność;	/
67	Popowo	7	9-36/27	ślad osadniczy- pradzieje, osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.II
68	Popowo	8	9-36/28	osada kultury pomorskiej, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna;	W.III.
69	Popowo	9	9-36/29	osada kultury łużycko-pomorskiej, wczesnośredniowieczna, nowożytność;	W.II
70	Popowo	10	9-36/30	osada kultury łużycko-pomorskiej, wielbarskiej, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
71	Popowo	11	9-36/31	osada kultury łużycko-pomorskiej, nowożytność;	W.III.
72	Popowo	12	9-36/32	osada kultury łużycko-pomorskiej;	W.III.
73	Popowo	13	9-36/33	osada kultury pomorskiej, wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna;	W.III.
74	Popowo	14	9-36/34	ślad osadniczy-pradzieje, nowożytność;	W.III.
75	Popowo	15	9-36/35	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
76	Popowo	16	9-36/36	osada kultury wielbarskiej, nowożytność;	W.III.
77	Popowo	17	9-36/37	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
78	Popowo	1	9-37/1	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.II
79	Popowo	18	9-37/2	osada kultury łużycko-pomorskiej, nowożytność;	W.III.
80	Popowo	19	9-37/3	osada kultury łużycko-pomorskiej;	/
81	Popowo	20	9-37/4	osada kultury łużycko-pomorskiej, nowożytność;	/

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

82	Popowo	21	9-37/5	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
83	Unieszyno	6	10-34/33	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
84	Unieszyno	7	10-34/34	osada kultury pomorskiej;	W.III.
85	Unieszyno	8	10-34/35	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
86	Unieszyno	5	10-34/69	osada kultury łużyckiej;	/
87	Karwice	1	10-35/1	osada późnośredniowieczna;	/
88	Karwice	2	10-35/2	osada wczesnośredniowieczna;	/
89	Karwice	3	10-35/3	śląd osadniczy;	/
90	Karwice	4	10-35/4	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowiecznej;	W.II
91	Karwice	5	10-35/5	osada wczesnośredniowieczna, nowożytność;	/
92	Karwice	6	10-35/6	śląd osadniczy neolit;	/
93	Karwice	7	10-35/7	śląd osadniczy neolit, nowożytność;	/
94	Karwice	8	10-35/8	osada kultury pomorskiej, nowożytność;	W.III.
95	Karwice	9	10-35/9	osada późnych wpływów rzymskich;	/
96	Karwice	10	10-35/10	osada epoki kamienia, osada późnych wpływów rzymskich, nowożytność;	/
97	Karwice	11	10-35/11	osada kultury łużyckiej, nowożytność;	W.III.
98	Karwice	12	10-35/12	nowożytność;	/
99	Cewice	2	10-35/13	osada późnośredniowieczna;	W.III.
100	Cewice	3	10-35/14	osada późnośredniowieczna;	/
101	Cewice	4	10-35/15	nowożytność;	/
102	Lesiaki	1	10-35/17	osada kultury łużyckiej;	/
103	Lesiaki	2	10-35/18	osada kultury łużyckiej, osada późnych wpływów rzymskich;	W.III.
104	Lesiaki	3	10-35/19	nowożytność;	W.III.
105	Lesiaki	4	10-35/20	osada wczesnośredniowieczna;	/
106	Lesiaki	5	10-35/21	osada wczesnośredniowieczna;	/
107	Lesiaki	6	10-35/22	osada wczesnośredniowieczna, nowożytność;	/
108	Lesiaki	7	10-35/23	osada wczesnośredniowieczna;	/
109	Oskowo	6	10-35/24	mezolit, osada późnośredniowieczna;	W.III.
110	Oskowo	15	10-35/25	osada wczesnośredniowieczna;	/
111	Oskowo	16	10-35/26	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	/
112	Oskowo	17	10-35/27	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	/
113	Oskowo	18	10-35/28	osada późnośredniowieczna;	/
114	Oskowo	19	10-35/29	osada późnośredniowieczna;	/
115	Oskowo	20	10-35/30	osada późnośredniowieczna;	/
116	Siemirowice	9	10-35/31	cmentarzysko kultury łużyckiej	W.I
117	Siemirowice	12	10-35/32	cmentarzysko kultury łużyckiej	W.I
118	Cewice	1	10-36/1	osada wczesnośredniowieczna;	/
119	Łebunia	2	10-36/2	cmentarzysko kultury pomorskiej;	W.III.
120	Łebunia	4	10-36/3	osada wczesnośredniowieczna;	/

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

121	Łebunia	5	10-36/4	śląd osadniczy neolit;	/
122	Łebunia	6	10-36/5	osada kultury łużyckiej, nowożytność;	W.III.
123	Łebunia	7	10-36/6	nowożytność;	/
124	Łebunia	8	10-36/7	osada kultury łużyckiej, okres wpływów rzymskich;	/
125	Łebunia	9	10-36/8	osada wczesnośredniowieczna;	/
126	Łebunia	10	10-36/9	osada wczesnośredniowieczna;	/
127	Bukowina	1	10-36/10	osada wczesnośredniowieczna, kultura łużycka;	W.II
128	Bukowina	2	10-36/11	osada kultury łużyckiej;	W.III.
129	Bukowina	3	10-36/12	osada wpływów rzymskich, nowożytność;	W.III.
130	Bukowina	4	10-36/13	osada kultury łużycko-pomorskiej;	/
131	Bukowina	5	10-36/14	osada wczesnośredniowieczna;	/
132	Bukowina	6	10-36/15	osada późnośredniowieczna;	/
133	Bukowina	7	10-36/16	osada kultury łużycko-pomorskiej;	/
134	Bukowina	8	10-36/17	osada późnośredniowieczna;	/
135	Bukowina	9	10-36/18	osada wczesnośredniowieczna;	/
136	Bukowina	10	10-36/19	osada kultury łużyckiej;	/
137	Bukowina	11	10-36/20	okres wpływów rzymskich;	/
138	Bukowina	12	10-36/21	osada kultury łużyckiej; kurhany	W.II
139	Bukowina	13	10-36/22	osada późnośredniowieczna;	/
140	Bukowina	14	10-36/23	osada późnośredniowieczna;	/
141	Bukowina	15	10-36/24	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	/
142	Bukowina	16	10-36/25	osada późnośredniowieczna;	/
143	Bukowina	17	10-36/26	osada późnośredniowieczna;	/
144	Bukowina	18	10-36/27	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	/
145	Bukowina	19	10-36/28	osada późnośredniowieczna;	W.II
146	Bukowina	20	10-36/29	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	W.II
147	Bukowina	21	10-36/30	grodzisko stożkowane późnośredniowieczne;	W.II
148	Bukowina	22	10-36/31	osada późnośredniowieczna;	/
149	Bukowina	23	10-36/32	osada późnośredniowieczna;	/
150	Bukowina	24	10-36/33	osada epoki kamienia;	/
151	Siemirowice	6	10-36/34	osada wczesnośredniowieczna;	W.III.
152	Siemirowice	13	10-36/35	osada wpływów rzymskich, osada kultury łużyckiej;	W.II
153	Siemirowice	18	10-36/36	osada średniowieczna;	W.III.
154	Siemirowice	30	10-36/37	osada późnośredniowieczna;	/
155	Siemirowice	31	10-36/38	osada późnośredniowieczna;	/
156	Siemirowice	32	10-36/39	osada późnośredniowieczna, nowożytność;	/
157	Siemirowice	33	10-36/40	osada wczesnośredniowieczna, osada wpływów rzymskich;	W.III.
158	Siemirowice	34	10-36/41	osada późnośredniowieczna;	/
159	Siemirowice	35	10-36/42	osada późnośredniowieczna;	/

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

160	Siemirowice	36	10-36/43	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna;	W.III.
161	Siemirowice	37	10-36/44	osada wczesnośredniowieczna;	/
162	Bukowina	25	10-36/45	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.II
163	Bukowina	26	10-36/46	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.I.
164	Bukowina	27	10-36/47	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.I.
165	Bukowina	28	10-36/48	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.I.
166	Bukowina	29	10-36/49	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.I
167	Bukowina	30	10-36/50	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.I
168	Bukowina	31	10-36/51	cmentarzysko kultury pomorskiej, łużyckiej	W.I
169	Bukowina	32	10-36/52	cmentarzysko kultury pomorskiej, łużyckiej	W.I
170	Bukowina	33	10-36/53	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.I
171	Bukowina	34	10-36/54	skarb brązowy	/
172	Bukowina	35	10-36/55	cmentarzysko kultury pomorskiej	W.II
173	Bukowina	36	10-37/1	osada	W.III.
174	Bukowina	37	10-37/2	cmentarzysko kurhanowe	W.I.
175	Oskowo	3	11-35/2	osada kultury łużyckiej;	/
176	Oskowo	4	11-35/3	osada kultury łużyckiej;	W.III.
177	Oskowo	5	11-35/4	osada późnośredniowieczna;	/
178	Oskowo	10	11-35/5	osada kultury łużyckiej;	/
179	Oskowo	11	11-35/6	śląd osadniczy neolit;	/
180	Oskowo	12	11-35/7	osada późnośredniowieczna;	/
181	Oskowo	13	11-35/8	śląd osadniczy neolit;	/
182	Oskowo	14	11-35/9	osada późnośredniowieczna;	/
183	Siemirowice	1	11-35/10	cmentarzysko kultury łużyckiej;	WPISANE DO REJ. a-A-96/024/G
184	Siemirowice	1a	11-35/11	cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych;	W.I
185	Siemirowice	8	11-35/12	cmentarzysko kultury łużyckiej;	W.I
186	Siemirowice	2	11-35/55	skarb kultury pomorskiej;	/
187	Oskowo	10	11-35/56	osada kultury łużyckiej	W.II
188	Pieski	1	11-36/1	skarb kultury pomorskiej;	W.III.
189	Pieski	2	11-36/2	cmentarzysko kultury pomorskiej;	W.II
190	Pieski	3	11-36/3	cmentarzysko kultury pomorskiej, osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowiecznej, nowożytność;	W.II
191	Pieski	4	11-36/4	cmentarzysko kultury pomorskiej, osada wczesnośredniowiecznej;	W.II
192	Pieski	5	11-36/5	cmentarzysko kultury pomorskiej;	W.II
193	Pieski	6	11-36/6	osada kultury pomorskiej;	/
194	Pieski	7	11-36/7	osada kultury pomorskiej;	/
195	Pieski	8	11-36/8	śląd osadniczy nowożytność;	W.III.
196	Pieski	9	11-36/9	śląd osadniczy nowożytność;	/
197	Pieski	10	11-36/10	skarb kultury pomorskiej;	W.III.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY CEWICE

198	Pieski	11	11-36/11	osada wczesnośredniowieczna, nowożytność;	W.III.
199	Pieski	12	11-36/12	śląd osadniczy neolit, osada kultury pomorskiej;	W.III.
200	Pieski	13	11-36/13	skarb kultury łużycko-pomorskiej;	/
201	Siemirowice	3	11-36/14	cmentarzysko kultury pomorskiej, osada kultury łużyckiej, oksywskiej, wczesnych wpływów rzymskich;	W.II
202	Siemirowice	4	11-36/15	osada średniowieczna;	W.III.
203	Siemirowice	5	11-36/16	śląd osadniczy epoki żelaza;	W.III.
204	Siemirowice	7	11-36/17	osada średniowieczna;	/
205	Siemirowice	10	11-36/18	śląd osadniczy neolit, osada kultury łużyckiej, oksywskiej, wczesnych wpływów rzymskich;	W.II
206	Siemirowice	11	11-36/19	osada kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczna;	W.II
207	Siemirowice	14	11-36/20	osada kultury ceramiki sznurkowej;	/
208	Siemirowice	15	11-36/21	osada kultury wielbarskiej;	W.III.
209	Siemirowice	16	11-36/22	osada późnośredniowieczna;	W.III.
210	Siemirowice	17	11-36/23	osada wczesnośredniowieczna, późnośredniowieczna;	W.III.
211	Siemirowice	19	11-36/24	osada wczesnych wpływów rzymskich, nowożytność;	/
212	Siemirowice	20	11-36/25	osada kultury łużyckiej;	/
213	Siemirowice	21	11-36/26	osada kultury pomorskiej	W.III.
214	Siemirowice	22	11-36/27	osada nowożytna;	/
215	Siemirowice	23	11-36/28	osada późnych wpływów rzymskich;	/
216	Siemirowice	24	11-36/29	osada kultury łużyckiej;	/
217	Siemirowice	25	11-36/30	osada młodszego okresu wpływów rzymskich;	W.III.
218	Siemirowice	31	11-36/31	osada wpływów rzymskich;	W.III.
219	Siemirowice	27	11-36/32	osada późnośredniowieczna;	W.III.
220	Siemirowice	28	11-36/33	osada późnośredniowieczna;	W.III.
221	Siemirowice	29	11-36/34	osada nowożytna;	/

* symbol w tabeli nr 15 "/" oznacza że stanowisko nie jest objęte strefą ochrony. Stanowiska te są zlokalizowane i oznaczone graficznie na mapie nr 2, ale nie objęte ochroną - dla nich obowiązują przepisy zawarte w 4.2.2 pkt 5).

5.Stan systemów komunikacji

5.1 System drogowy

Drogi krajowe

Na terenie gminy nie ma żadnej drogi krajowej. Najbliżej gminy leży przechodząca przez Lębork droga krajowa nr 6. Gmina Cewice posiada z nią dobre połączenie poprzez drogi wojewódzkie nr 212 i 214.

Drogi wojewódzkie

Przez teren Gminy Cewice prowadzą dwie drogi wojewódzkie.

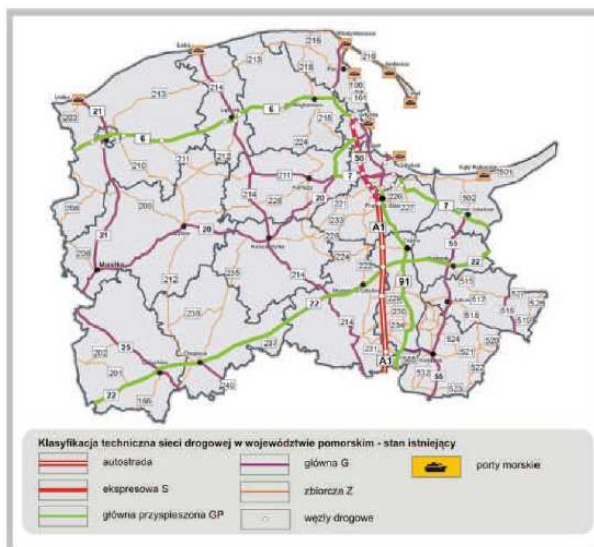
Droga wojewódzka nr 212 Osowo Lęborskie – Bytów - Chojnice - Zamarte przechodzi przez wieś gminną Cewice. W Bytowie droga nr 212 pokrywa się na fragmencie z drogą krajową nr 20, w Zamarte łączy się z drogą nr 25. Klasyfikacja drogi „Z”.

Droga wojewódzka nr 214 Łeba - Lębork - Sierakowice - Puzdrowo - Kościerzyna – Warlubie, w Kościerzynie pokrywa się na fragmencie z drogą krajową nr 20, a w Warlubiu łączy się z autostradą A1. Klasyfikacja drogi „G”.

Droga wojewódzka 212 łączy się z drogą wojewódzką 214 w okolicy miejscowości Osowo Lęborskie.

Istotne znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy ma biegnąca blisko jej południowej granicy droga wojewódzka nr 211 zapewniająca między innymi powiązanie z Gdańskiem i Słupskiem. System dróg wojewódzkich jest bardzo korzystny dla obsługi komunikacyjnej gminy, chociaż w znacznej mierze, szczególnie w sezonie letnim, służy tranzytowym przejazdom nad morze.

Rys.5 Klasyfikacja techniczna sieci drogowej w województwie pomorskim – stan na dzień 1.07.2009

Źródło: uchwała nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26.10. 2009 r. w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe pełnią istotną rolę w powiązaniach gminy z sąsiednimi gminami oraz w lokalnych relacjach wewnątrzgminnych.

W powiązaniach zewnętrznych istotną rolę pełni **droga nr 1334G (klasy Z)** zapewniająca powiązanie Oskowa (drogi wojewódzkiej nr 212) poprzez Rokity, Jasień z Bytówem.

Kolejne ważne połączenie zapewnia **droga nr 1328G (klasy L)** łącząca drogę wojewódzką nr 212 poprzez Siemirowice, Pieski (Przeryte) z leżącą poza terenem gminy drogą wojewódzką nr 211.

Położona w północno-wschodniej części gminy **droga nr 1336G (klasy G)** łączy gminę między innymi z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym i Trójmiejskim Parkiem

Krajobrazowym. Istotniejszą rolę w układzie dróg powiatowych ma **droga nr 1330G (klasy L)** Lębork – granica powiatu (Dzięcielec). Znajduje się ona jednak na północno wschodniej granicy gminny i nie ma ona dla gminy większego znaczenia.

Północno zachodnie powiązanie gminy z drogą nr 6 zapewniają **droga nr 1320G (klasy Z)** Pogorzelice (poza granicą gminy) – Unieszyno – Maszewo Lęborskie- droga wojewódzka nr 212, a pośrednio także **droga nr 1321G (klasy L)** łącząca wojewódzką nr 212 przez Karwicę, Unieszynko z drogą powiatową nr 1320G.

W powiązaniach wewnętrznych i zewnętrznych wsi Cewice ważną rolę odgrywa droga nr **1324G (klasy L)** łącząca wieś gminną z drogą nr 1320G.

Istotną rolę w powiązaniach zewnętrznych i wewnątrzgminnych odgrywa **droga nr 1326G (klasy L)** łącząca Cewice i Łebunię i zarazem łącząca drogi wojewódzkie nr 212 i 214, oraz **droga nr 1327G (klasy L)** Łebunia - Popowo łącząca drogę wojewódzką nr 214 z drogą 1336G.

Drogi gminne

Drogi gminne mają znaczenie lokalne, stanowią sieć uliczną oraz zapewniają dojazd do różnych osad na terenie gminy. Funkcja ta jest w pełni zgodna z Ustawą z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych.

Sieć dróg gminnych – ulic związana jest z Cewicami, Maszewem Lęborskim, Bukowiną a częściowo także z Siemirowicami. Rozbudowana sieć dróg gminnych znajduje się w południowej części gminy a związana jest z rozproszoną zabudową w rejonie miejscowości Pieski.

Drogi gminne zapewniają także lokalne połączenia z terenami poza gminą np. powiązanie Bukowiny i Sierakowic z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym.

Drogi inne

W obsłudze lokalnej gminy wykorzystywane są także inne drogi: wewnętrzne i leśne.

5.2 Transport samochodowy

Drogi powiatowe wspólnie z drogami wojewódzkimi zapewniają dobrą obsługę zewnętrzną i wewnętrzną gminy Cewice. Istotnym uzupełnieniem tego systemu jest bogata, chociaż nie zawsze odpowiedniej jakości, sieć dróg gminnych.

5.3 Transport rowerowy

W gminie nie występują specjalne rozwiązania dla ruchu rowerowego. Wykorzystanie rowerów może być istotne w podróżach codziennych oraz w rekreacji.

5.4 Transport kolejowy

Istniejąca przed wojną linia kolejowa Lębork – Bytów została krótko po wojnie pozbawiana torów. Tory kolejowe znajdowały się na odcinku od Lęborka do Kamieńca, od którego odchodzi specjalna bocznicą kolejowa w stronę lotniska w Siemirowicach.

Aktualnie linia kolejowa jest remontowana. Związane jest to między innymi z obsługą lotniska.

5.5 Transport lotniczy

Lotnisko w Siemirowicach jest wykorzystywane wyłącznie do celów wojskowych.

5.6 Szlaki piesze i wodne

Na terenie gminy Cewice wytyczone są szlaki piesze: Karwickie źródłiska, Księcia Świętopełka oraz trasy rowerowe: Cewice – Łebunia – Bukowina – Siemirowice – Oskowo – Cewice, Lębork – Osowo Lęborskie – Maszewo Lęborskie – Krępkowice – Dziecholino – Leśnice – Lębork, Lębork – Osowo Lęborskie – Łebunia Okalice – Popowo – Lębork.

Przez gminę Cewice poprowadzana jest również Trasa Konna w Błękitnej Krainie.

Na rzece Bukowinie odbywają się spływy kajakowe, które rozpoczynają się w miejscowości Kamienica Królewska (gmina Sierakowice), a kończą w miejscowości Kozin (gmina Czarna Dąbrówka). Długość trasy spływu wynosi 21 km.

6. Stan infrastruktury technicznej

6.1 Sieć wodociągowa

W gminie Cewice woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności jest uzyskiwana z ujęć wody podziemnej (gruntowej). Wodociągi są podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Średnia dobowa produkcja wody w 2011 r. wyniosła 924,09 m³.

Pomimo prowadzonych systematycznych prac w zakresie rozbudowy, modernizacji i łączenia wodociągów, nadal odnotowuje się wyraźne rozdrobnienie sieci wodociągowej.

W latach 2009 – 2010 w gminie Cewice przeprowadzono remont 6 stacji uzdatniania wody we wsiach: Krępkowice, Unieszyno, Oskowo, Osowo Lęborskie, Bukowina i Okalice, wybudowano wodociąg we wsi Popowo, wodociąg tranzytowy Łebunia – Bukowina, rozbudowano sieć wodociągową we wsi Cewice.

Na terenie gminy Cewice znajdują się cztery stacje uzdatniania wody:

- Pieski- obsługiwana miejscowość Pieski
- Unieszyniec- obsługiwana miejscowość Unieszyniec
- Unieszyno- obsługiwana miejscowość Unieszyno
- Karwica- obsługiwana miejscowość/ częściowo Karwica

Według danych GUS z 2010r. sieć wodociągowa w gminie miała długość 55,6 km, odcinki, nad którymi sprawuje nadzór Urząd Gminy mają długość 50,6 km, liczba przyłączy wynosi 516. W 2012 r. do sieci wodociągowej było podłączonych 7170 mieszkańców.

6.2 Sieć kanalizacyjna

Do systemów kanalizacji sanitarnej podłączone jest 65% mieszkańców gminy, zakład „MIX” w Maszewie Lęborskim posiada podczyszczalnię ścieków technologicznych.

Funkcjonujące oczyszczalnie komunalne, z wyjątkiem obiektu w Maszewie Lęborskim, zostały wybudowane w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku i nie spełniały wymogów prawnych w zakresie redukcji zanieczyszczeń, dlatego w ostatnim czasie zostały zlikwidowane. Zlikwidowano również oczyszczalnię ścieków w Cewicach, wyłączono z użytkowania oczyszczalnię ścieków w Oskowie. W planach jest również likwidacja oczyszczalni w Łebuni.

Obecnie gmina Cewice swoje ścieki odprowadza do oczyszczalni ścieków w Lęborku, której średnia przepustowość wynosi 6712 m³/dobę.

Zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych gmina Cewice należy do Aglomeracji Lębork, której całkowita liczba RLM wynosi 55 861, natomiast gminy Cewice 6 690. W skład aglomeracji oprócz miasta Lębork i gminy Cewice wchodzi również gmina Nowa Wieś Lęborska. Przewidywany procent skanalizowania aglomeracji w roku 2015 ma wynieść 80%.

Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie gminy Cewice wynosi 574, natomiast przydomowych oczyszczalni 14, według stanu na 2012 r.

6.3 Sieć elektroenergetyczna

Gmina Cewice jest zasilana w energię elektryczną z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) Lębork Krzywoustego przyłączonego do linii 110kV. Dostawcą energii elektrycznej jest zakład Energetyczny S.A Słupsk. Za sprawność systemu elektroenergetycznego oraz jego rozbudowę na terenie gminy Cewice odpowiada Rejon Dystrybucji Lębork.

Podstawowym zadaniem stacji GPZ jest transformacja wysokiego napięcia energii elektrycznej w liniach przesyłowych i wprowadzenie jej w lokalną sieć rozdzielczą średniego napięcia 15kV, zasilającą odbiorców przemysłowych i komunalnych. Stąd lokalizacja stacji, a także jej moc znamionowa jest ściśle powiązana z zapotrzebowaniem energii elektrycznej na całym obszarze. Transformatory zlokalizowane na liniach 15kV zasilają bezpośrednio sieć rozdzielczą 0,4 kV.

Stan zasilania gminy Cewice w energię elektryczną można uznać za zadawalający. Obecnie i w najbliższej przyszłości nie zachodzi zagrożenie obniżenia jakości dostaw energii.

6.4 Sieć gazowa

Obecnie gmina nie jest zasilana gazem ziemnym z krajowego systemu gazowniczego. Potrzeby ciepłe komunalno-bytowe w gospodarstwach domowych zaspokajane są dostawą gazu płynnego LPG dostarczanego w butlach przez okoliczne firmy, prowadzące dystrybucję.

6.5 Sieć ciepła

Na terenie gminy nie występuje scentralizowana gospodarka ciepła. Potrzeby w tym zakresie pokrywane są z indywidualnych źródeł grzewczych.

Główne sposoby ogrzewania domów stosowane na terenie gminy Cewice wymienione od najważniejszych do najmniej znaczących:

- indywidualne piece węglowe
- ciepło z sieci
- gaz z butli
- kotłownie węglowe
- olej opałowy
- piece na drewno lub inny rodzaj biomasy
- inne odnawialne źródła energii: pompy ciepła
- kolektory słoneczne

Głównymi obiektami energetycznymi na terenie gminy są kotłownie:

- Osiedlowa Cewice moc 4,4 MW nośnik energii: miał węglowy
- Osiedlowa Siemirowice moc 5,0 MW nośnik energii: miał węglowy
- Gimnazjum Cewice moc 0,45 MW nośnik energii: olej opałowy
- Szkoła Podstawowa Cewice moc 0,13 MW nośnik energii: węgiel
- Urząd Gminy Cewice moc 0,15 MW nośnik energii: węgiel
- Gminne Centrum Kultury Cewice moc 0,1 MW nośnik energii: węgiel
- „MIX” Spółka Akcyjna, Maszewo Lęborskie moc 6,0 MW nośnik energii: olej opałowy i biogaz
- Inne - o łącznej mocy 4,5 MW nośnik energii: olej opałowy i węgiel

6.6 Sieć telekomunikacyjna

Łączność telefoniczną zabezpiecza dwóch operatorów tj. Telekomunikacja Polska S.A. i RST „ELNET” S.A. Na terenie tut. gminy są również stacje trzech operatorów telefonii komórkowej.

6.7 Odpady

Zorganizowaną zbiórką odpadów objętych jest 100% mieszkańców. Na terenie gminy Cewice prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Odpady zebrane z terenu gminy zostają unieszkodliwione na składowisku odpadów w Czarnówku (gmina Nowa wieś Lęborska). Powierzchnia składowiska wynosi 4,48 ha, pojemność całkowita to 544 400 Mg. Obecnie eksploatowane są trzy kwatery, kolejne dwie zostały już zamknięte. W Czarnówku odpady również są sortowane na linii sortowniczej oraz odzyskiwane poprzez kompostowanie. Funkcjonują dwie kompostownie, jedna typu przyzmoowego (mechaniczno-biologiczna instalacja przetwarzania osadów) o mocy przerobowej 16.000 Mg/rok, druga typu bioreaktorowego o przepustowości 25.000 Mg/rok.

W gminie Cewice funkcjonuje Przedsiębiorstwo Handlowe „RESTAL” Jarosław Wenta w miejscowości Kamieniec. Zakład zbiera odpady metali, szkła opakowaniowego, tworzyw sztucznych oraz zajmuje się demontażem pojazdów mechanicznych.

W głębokiej niecce po wyeksploatowanym zwirowisku, znajduje się nieczynne składowisko odpadów w Oskowie, które położone jest w odległości ok. 2 km od Oskowa i ok. 6 km od Cewic, w lesie przy drodze z Oskowa do Czarnej Dąbrówki. Wielkość składowiska: 5,16 ha. W roku 2009 zamontowano piezometry na składowisku, a od roku 2009-2010 prowadzi się monitoring składowiska.

Gmina Cewice należy do Regionu Północnego Gospodarki Odpadami, w skład którego wchodzi 21 gmin. Region liczy ponad 211 tys. mieszkańców.

6.8 Energie odnawialne

Energia wody

Energetyka wodna przekształca energię potencjalną cieków wodnych w energię elektryczną za pomocą turbin. Energetyczne zasoby wodne Polski są niewielkie ze względu na niezbyt obfite i niekorzystnie rozłożone opady, dużą przepuszczalność gruntu i niewielkie spadki terenów. Najbardziej rozpowszechnione w kraju są małe elektrownie wodne (MEW). Według przyjętej nomenklatury są to elektrownie o mocy zainstalowanej nie większej niż 5 MW.

W ostatnich latach wzrosło zainteresowanie MEW, które mogą wykorzystywać potencjał niewielkich rzek, rolniczych zbiorników retencyjnych, systemów nawadniających, wodociągowych, kanalizacyjnych i kanałów przerzutowych.

Na terenie gminy Cewice znajduje się elektrownia wodna w miejscowości Osowo, na rzece Okalicy. Elektrownia należy do Zakładu Produkcyjno - Usługowego Zdzisław Ramczykowski. Wysokość piętrzenia wód wynosi 62 m n.p.m., moc elektrowni to 18,5 kW. Istnieje możliwość wykorzystania istniejących cieków wodnych do budowy małych (mikro) elektrowni wodnych poza obszarami chronionymi, jednak taka inwestycja wymaga szczegółowej analizy warunków wodnych, prędkości przepływu, oraz analiz techniczno-ekonomicznych.

Energia wiatru

Mimo bardzo sprzyjających warunków i dużej wietrzności, nie przewiduje się rozwoju energetyki wiatrowej na terenie gminy Cewice. Realizacja elektrowni wiatrowych jest uniemożliwiona przez funkcjonowanie lotniska w Siemirowicach, dla którego wysokie maszty byłyby utrudnieniem. Zgodnie z przepisami w promieniu 5 km od lotniska nie można stawiać konstrukcji, których wysokość przekracza 50 metrów. To tzw. pierwsza strefa ograniczenia. W drugiej strefie, w promieniu od 5 do 10 km od lotniska, nie można stawiać obiektów wyższych niż 100 metrów.

Aktualnie obowiązujące w Polsce przepisy w zakresie oznaczania naziemnych przeszkód lotniczych, reguluje Polska Norma PN-65/L-49002 Ruch lotniczy „oznaczanie naziemnych przeszkód lotniczych”. Elektrownie wiatrowe jako elementy stanowiące „wysokie przedmioty trenowe” z pewnością podlegają zakwalifikowaniu do zbioru obiektów, dla których w procesie uzyskiwania pozwolenia na budowę należy wystąpić o uzgodnienie w zakresie przeszkód lotniczych.

W świetle przepisów prawnych inwestycja polegająca na budowie siłowni wiatrowych jest niemożliwa do realizacji na terenie gminy Cewice.

Energia biomasy

Biomasa stała obejmuje organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Podstawowym paliwem stałym z biomasy jest biomasa leśna (drewno opałowe) występująca w postaci polan, okraglaków, zrębków, brykietów, peletów oraz odpady z leśnictwa w postaci drewna niewymiarowego: gałęzi, żerdzi, przecinek, krzewów, chrustu, karp, a także odpady z przemysłu drzewnego (wióry, trociny) i papierniczego (ług czarny). Właściwa gospodarka leśna pozwala lasom istniejącym na terenie gminy Cewice na spełnianie (w sposób naturalny lub też w wyniku działalności człowieka) różnych funkcji, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: produkcyjną i pozaprodukcyjną. Funkcje produkcyjne (gospodarcze) lasu, polegają na zdolności do produkcji biomasy i ciągłego powtarzania tego procesu, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców niedrzewnych pozyskiwanych z lasu. Odrębną grupę stanowią paliwa z biomasy rolniczej pochodzące z plantacji przeznaczonych na cele energetyczne (drzewa szybko rosnące, byliny dwuliścienne, trawy wieloletnie, zboża uprawiane w celach energetycznych) oraz pozostałości organiczne z rolnictwa i ogrodnictwa (np. odpady z produkcji ogrodniczej, odchody zwierzęce, słoma). Do grupy paliw stałych z biomasy zaliczany jest również węgiel drzewny, rozumiany szerzej jako stałe produkty odgazowania biomasy.

W strukturze użytkowania gruntów gminy Cewice przeważają lasy i grunty leśne. Gmina posiada warunki do pozyskiwania dużych ilości drewna odpadowego bądź też prowadzenia

plantacji energetycznych. Istnieją możliwości aby źródła odnawialne (biomasa) zaczęły odgrywać znaczącą rolę w bilansie energetycznym gminy.

Energia słoneczna

Gmina Cewice znajduje się w I rejonie zasobów energii słonecznej, a potencjalna energia użyteczna słońca w tym rejonie wynosi $1\ 012\ \text{kWh/m}^2 \times \text{rok}$ dla wartości progowej natężenia promieniowania słonecznego wynoszącej $100\ \text{W/m}^2$. W półroczu letnim (kwiecień - wrzesień) suma promieniowania słonecznego wynosi $854\ \text{kWh/m}^2 \times 6$ miesięcy. Średnia suma godzin usłonecznionych w roku wynosi 1 639,4. Korzystne nasłonecznienie rodzi perspektywy szerokiego wykorzystania w Cewicach kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych.

Na terenie gminy wykorzystywana jest energia odnawialna w postaci 63 indywidualnych instalacji solarnych do podgrzewu c.w.u oraz 1 instalacja zainstalowana dla przygotowania c.w.u w Zespole Szkół w Cewicach.

7. Ograniczenia szczególne

Na podstawie dokonanych analiz, prognoz i ocen, w poniższym zestawieniu dokonano określenia ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz wskazania obszarów, na których ograniczenia te występują.

Obiekty i funkcje szczególnie zagrażające środowisku to:

- lotnisko wojskowe (Siemirowice)
- oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna (w Łebuni)
- składowiska odpadów (Kamieniec, Oskowo)
- drogi wojewódzkie nr 212 i 214
- zakłady przemysłowe i usługowe
- cementarze czynne i nieczynne
- stacje bazowe telefonii komórkowej (Cewice-2, Kamieniec-3, Osowo i Maszewo Lęborskie).

8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

8.1 Szanse rozwojowe

Korzystne położenie gminy ma decydujące znaczenie dla zachodzących i przewidywanych procesów rozwojowych. Środowisko przyrodnicze sprawia, że ogólnie krajobraz gminy ma charakter rolniczo-leśny, jednak dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie obszaru nie jest zgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Największe szanse dla rozwoju gminy to:

w sferze przyrodniczej i kulturowej:

- bioróżnorodność przyrodnicza, duże powierzchnie leśne, jeziora i cieki stanowiące bazę dla rozwoju turystyki, wypoczynku, a także dla prowadzenia gospodarki leśnej;
- złoża kopalin umożliwiające gospodarcze wykorzystanie;
- obszary i obiekty architektury o walorach zabytkowych identyfikujące krajobraz kulturowy

w sferze funkcjonalno-technicznej

- dostęp do dróg wojewódzkich, dobre powiązanie komunikacyjne z wybrzeżem

- stosunkowo dobry stan techniczny dróg
- potencjalnie duże możliwości zabezpieczenia pełnej infrastruktury technicznej
- warunki dla wykorzystania energii odnawialnych

8.2 Zagrożenia

Największe zagrożenia występują:

w sferze przyrodniczej

- zanieczyszczenia wód pochodzenia rolniczego i komunalnego.
- zanieczyszczenie powietrza przez lokalne kotłownie,
- wzrost ilości i różnorodności odpadów stałych,
- mała przydatność gleb dla rolnictwa,

w sferze funkcjonalno – przestrzennej

- brak pewnych usług i niezbędnej dla nich infrastruktury,
- brak dostosowania rozwiązań architektonicznych do miejscowych warunków, powodujący dewaloryzację estetyczną środowiska.

w sferze techniczno - technologicznej:

- wzrost intensywności komunikacji samochodowej
- brak wystarczających rozwiązań przestrzennych i organizacyjnych, zapewniających bezpieczeństwo ruchu rowerowego,
- niewystarczający stopień zainwestowania w infrastrukturę techniczną (kanalizacja sanitarna).
- transport ładunków niebezpiecznych.

W świetle przeprowadzonej analizy uwarunkowań uznać należy, że cele rozwojowe gminy Cewice w zakresie polityki przestrzennej powinny ulec modyfikacji dla lepszego wykorzystania jej potencjału i bardziej harmonijnego kształtowania przestrzeni.

CZĘŚĆ C -KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CEWICE

1. Cele polityki przestrzennej gminy

Zadaniem samorządu jest przede wszystkim racjonalne i efektywne zarządzanie zasobami i potencjałami przez spójną politykę w poszczególnych dziedzinach życia gminy. Za najważniejsze w polityce przestrzennej gminy Cewice uznaje się:

1.1 Cele ochronne

- stymulowanie przedsięwzięć podtrzymujących wartości środowiska przyrodniczo-kulturowego poprzez właściwe gospodarowanie zasobami i walorami, inwestycje infrastrukturalne oraz realizację prawnych form ochrony przyrody,
- bezwzględna ochrona najcenniejszych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego
- zachowanie i wzmacnianie spójności systemów terenów wskazanych do ochrony
- w gminie z terenami chronionymi poza granicami gminy,
- ochrona oraz, w miarę potrzeby, poprawa jakości wód i czystości powietrza,
- racjonalizacja gospodarowania odpadami, rekultywacja terenów zdegradowanych,

1.2 Cele przestrzenne

- kształtowanie struktury gminy w sposób zapewniający ciągłość rozwoju i ewolucyjność przekształceń,
- wykorzystanie eksterytorialnego przebiegu dróg wojewódzkich dla rozwoju aktywizacji gospodarczej, poprzez lokalizację terenów inwestycyjnych (wzdłuż dróg),
- powstrzymanie niekontrolowanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej poprzez ścisłe wydzielenie obszarów osadniczych,
- rewitalizacja i rehabilitacja terenów w celu uzyskania wyższych wartości przestrzeni,
- podniesienie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych oraz ich poszerzanie.

1.3 Cele społeczne

- podnoszenie wartości architektonicznej oraz standardu technicznego zespołów zabudowy, rozwój usług podstawowych z prawidłowymi standardami obsługi,
- rozwój systemów komunikacji i infrastruktury,
- podniesienie komfortu warunków mieszkaniowych na terenie gminy poprzez likwidację uciążliwości, związanych z produkcją hodowlaną

1.4 Cele gospodarcze

- kreowanie zrównoważonej i nowoczesnej gospodarki gminy,
- rozwijanie przemysłu rolno-spożywczego,
- wzmocnienie znaczenia produkcji energii odnawialnych,
- rozwój turystyki lokalnej poprzez rozbudowę infrastruktury turystycznej.

Z uwagi na istniejące funkcje, nie należy się spodziewać intensywnych zmian w środowisku. Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie a także finansowe potrzeby gminy mogą sprzyjać rozwojowi przemysłu rolno-spożywczego, turystyki kwalifikowanej i rekreacji, a także produkcji energii odnawialnych.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów

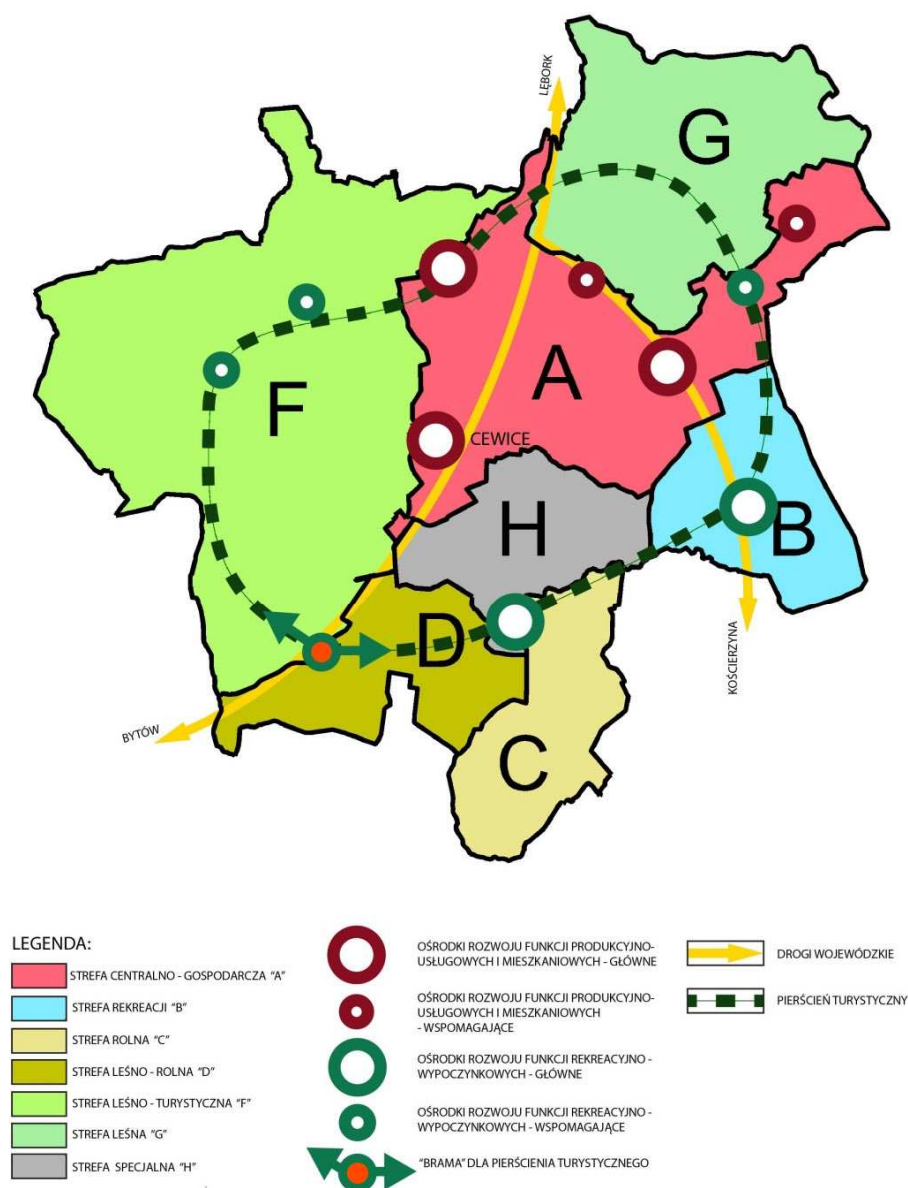
2.1 Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach polityki przestrzennej

Z przedstawionych celów rozwojowych wynikają kierunki zmian w polityce przestrzennej, a w konsekwencji - w strukturze przestrzennej gminy.

Na podstawie uwarunkowań społeczno - gospodarczych, przyrodniczych, kulturowych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych, przestrzennych oraz w oparciu o tendencje rozwojowe gminy określono jej potencjał i zakres możliwości rozwojowych.

Strategiczne kierunki rozwoju gminy były główną przesłanką do zakwalifikowania terenów gminnych do stref polityki przestrzennej.

Rys. 6 Model rozwoju gminy Cewice

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczono 7 stref polityki przestrzennej, każdej przypisano wiodące kierunki przekształceń:

- strefa centralna- gospodarcza „A”
- strefa rekreacyjno-wypoczynkowa „B”
- strefa rolna „C”
- strefa leśno-rolna „D”
- strefa leśno-turystyczna „F”
- strefa leśna „G”
- strefa specjalna „H”

W ramach stref wyznaczono obszary funkcjonalno-przestrzenne o charakterze inwestycyjnym i przyrodniczym, dla których sformułowano szczegółowe ustalenia dotyczące przeznaczenia, sposobu ich zabudowy, zagospodarowania lub użytkowania:

obszary inwestycyjne:

- **osadnicze „M”** – obejmujące zwarte układy zabudowy wsi lub większe skupiska siedlisk oddalone od wsi o funkcji mieszkaniowej wraz z zabudową inwentarską i z usługami podstawowymi oraz ogólnospołecznymi np. z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji, kultury i kultury fizycznej, administracji publicznej;
- **produkcyjne „P”** o funkcji produkcyjnej związanej z przetwórstwem rolnym, hodowlą, a także składów, magazynów, obiektów handlu i usług,
- **rekreacyjne „R”** o funkcji związanej z turystyką, sportem, rekreacją (również rekreacją indywidualną); usługi handlu dopuszczone wyłącznie jako uzupełniające i związane z obsługą funkcji podstawowej,
- **energetyki odnawialnej „E”** – obejmujące obszary dopuszczalnej lokalizacji urządzeń do produkcji energii odnawialnych, wykorzystujących zasoby naturalne oraz ukształtowanie terenu (ogniwa fotowoltaiczne, biogazownie, elektrownie wodne wraz ze strefami ochronnymi).

obszary przyrodnicze:

- obszary lasów i zadrzewień – stanowiące leśną przestrzeń produkcyjną
- obszary upraw rolnych – stanowiące rolniczą przestrzeń produkcyjną
- zieleni otwartej obejmujące łąki, pastwiska, wody powierzchniowe, zadrzewienia.

Wyznaczono również ośrodki rozwojowe – miejscowości, skupiające najważniejsze funkcje, stanowiące podstawę kierunków rozwojowych ustalonych w strefach:

- ośrodki rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych i mieszkaniowych (główne i wspomagające)
- ośrodki rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych i mieszkaniowych (główne i wspomagające)

Wskazano zasadnicze kanały połączeń komunikacyjnych drogowych, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury komunikacyjnej, a także pieszo-rowerowych (pierścieni turystyczny), spinających układ przestrzenny gminy.

Obiekty i sieci infrastruktury technicznej dopuszczone zostały na wszystkich obszarach.

Główne działania, kreujące nową politykę przestrzenną gminy wskazane w Studium:

- bezwzględna ochrona wartościowych przyrodniczo obszarów i krajobrazu kulturowego;
- zachowanie charakteru zespołów osiedleńczych wraz z niezbędną infrastrukturą społeczną;
- zwiększenie udziału terenów produkcyjno - usługowych w zagospodarowaniu gminy,
- rozwój przemysłu rolno-spożywczego
- rozwój energetyki odnawialnej,
- rozwój turystyki i rekreacji,
- uporządkowanie komunikacji, rozwój systemu drogowego stosownie do zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz uzupełnienie infrastruktury technicznej gminy.

Środowisko przyrodnicze, w którym 51% powierzchni stanowią obszary chronione, a 61 % powierzchni gminy zajmują lasy stanowi istotną wartość gminy. Ukształtowanie terenu jest bardzo zróżnicowane, w znacznej części jest on pofalowany, a największe wzniesienie w okolicy wsi Dziechno ma 196,6 m wysokości. Dodatkowym walorem gminy są cztery rzeki i osiemnaście jezior. Wartości przyrodnicze sprawiają, że gmina jest szczególnie predystynowana do pełnienia funkcji turystycznych, a zwłaszcza w zakresie różnorodnych form turystyki leśnej. Uwzględniając również fakt położenia gminy na ważnych trasach drogowych prowadzących z południa Polski nad morze oraz bliskie sąsiedztwo drogi krajowej nr 6, gmina Cewice ma dużą szansę zainteresowania turystów swoimi walorami przyrodniczymi zarówno w ruchu turystycznym docelowym, jak również tranzytowym (zatrzymanie się turystów zmierzających nad morze na 2-3 dniowy pobyt rekreacyjny w lesie). Gmina Cewice może być także atrakcyjnym terenem turystyki weekendowej dla mieszkańców Trójmiasta i Słupska.

W koncepcji rozwoju gminy postawiono nacisk na porządkowanie struktury przestrzennej - przede wszystkim koncentrację zagospodarowania, rewitalizację układów osadniczych i przywrócenie ich atrakcyjności dla zamieszkania, estetyzację przestrzeni oraz stwarzanie warunków dla rekreacji i wypoczynku. Za priorytet została uznana ochrona wyjątkowych walorów środowiskowych gminy, z równoczesnym rozwojem turystyki kwalifikowanej i rekreacji, rolnictwa na glebach dobrych klas bonitacyjnych oraz przemysłu rolno-spożywczego.

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie a także finansowe potrzeby gminy mogą sprzyjać rozwojowi tej gałęzi przemysłu. Funkcje związane z przemysłem rolno-spożywczym (w tym transport) mogą częściowo zagrażać środowisku gminy, dlatego w studium wskazano lokalizację tej funkcji na obszarach mniej wrażliwych, aby ich potencjalna uciążliwość i szkodliwość były jak najmniejsze.

W gminie Cewice wskazano również potencjalną możliwość rozwoju odnawialnych źródeł energii z wykorzystaniem zasobów naturalnych – energii słońca, wody i biogazu.

Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, tj. energii rzek, promieniowania słonecznego lub biomasy, jest jednym z istotnych komponentów zrównoważonego rozwoju gminy przynoszącego wymierne efekty ekologiczno-energetyczne. Rozwój i eksploatacja Odnawialne Źródła Energii (OZE) to właściwy kierunek działań na rzecz przyszłości Cewic. Wzrost udziału Odnawialnych Źródeł Energii w bilansie paliwowo energetycznym przyczyni się do wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców naturalnych oraz poprawy stanu środowiska poprzez dalszą redukcję zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery i wód.

Wymiernym efektem stosowania tego rodzaju energii są korzyści dla lokalnych społeczności, w tym zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, stworzenie nowych miejsc pracy, promowanie rozwoju regionalnego, a także ochrona atmosfery przez ograniczenie emisji dwutlenku węgla. Odnawialne źródła energii będą stanowić istotny udział w bilansie energetycznym gminy, przyczynią się do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Potencjalnie największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być sektor rolnictwa i mieszkalnictwa na terenach wiejskich oraz użytkownicy ciągników i maszyn samojezdnych zasilanych biopaliwami. Tereny rolnicze, które z uwagi na silne zanieczyszczenie gleb nie nadają się do uprawy roślin jadalnych, mogą być wykorzystane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji biopaliw. Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów ekologicznych stwarzanych przez energetykę opartą na paliwach kopalnych.

Na poziomie Unii Europejskiej ogólny kierunek polityki energetycznej i ekologicznej został wyrażony w tzw. pakiecie klimatycznym, w którym priorytety stanowią: bezpieczeństwo dostaw, dążenie do zmian klimatu i rozwój innowacyjnej gospodarki.

Poniżej wskazano główne kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach polityki przestrzennej.

2.1.1 Strefa centralna - gospodarcza „A”

Jest to strefa położona w centralnej części gminy, w rozwidleniu dróg wojewódzkich, zawierająca główną miejscowość gminną – Cewice.

Jako główne ośrodki rozwojowe w strefie „A” wskazuje się, poza miejscowością Cewice, również Maszewo Lęborskie i Łebunię. Ośrodki wspomagające to Osowo Lęborskie, Popowo i Okalice.

Strefa „A” ze względu na swoją lokalizację oraz koncentrację obszarów inwestycyjnych łączy pozostałe strefy polityki przestrzennej, stymulując ich kształtowanie, z wykorzystaniem posiadanego potencjału. Przewiduje się tu rozwój obszarów osadniczych i produkcyjno-usługowych, a także energetyki odnawialnej: systemów solarnych w rejonie Łebuni oraz biogazowni w rejonie Cewic.

W strefie „A” wyznaczono obszary inwestycyjne oznaczone symbolami na rysunku studium w rejonach poszczególnych miejscowości:

Cewice

Główny ośrodek rozwojowy gminy, wielofunkcyjny, nastawiony na zaspokojenie potrzeb w zakresie administracji, szkolnictwa, kultury, ochrony zdrowia, handlu i usług, a także mieszkalnictwa jedno i wielorodzinnego oraz zamieszkania zbiorowego, powiązanych z obszarami rekreacyjnymi. Stanowić będzie również rejon lokalizacji obszarów produkcyjnych zwłaszcza przemysłu rolno-spożywczego. Na północ od centrum miejscowości planuje się wyznaczenie obszarów energetyki odnawialnej. Przeprowadzenie obwodnicy Cewic odciąży obecne centrum miejscowości i umożliwi wykształcenie nowej jakości przestrzeni ośrodkotwórczej.

Obszary inwestycyjne wyznaczone w rejonie Cewic:

obszary osadnicze: **A.M1, A.M2, A.M3, A.M4, A.M5;**

obszary produkcyjne **A.P1, A.P2, A.P3, A.P4, A.P5, A.P6, A.P7, A.P8**

obszary rekreacyjne **A.R1, A.R2, A.R3**

obszary energii odnawialnej **A.E1**

Maszewo Lęborskie

Główny ośrodek przemysłu rolno – spożywczego oraz mieszkalnictwa jedno i wielorodzinnego. Planowany rozwój funkcji związanych z nieuciążliwą produkcją rolno-spożywczą i biotechnologią oraz powiększenie terenów zabudowy mieszkaniowej wraz z niezbędną infrastrukturą usługową i rekreacyjną. Rozbudowa działalności przemysłowej uzależniona jest od ograniczenia oddziaływania istniejącej fabryki na środowisko naturalne i sąsiedztwo, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary inwestycyjne wyznaczone w rejonie Maszewa Lęborskiego:

obszary osadnicze: **A.M6, A.M7, A.M8;**

obszary produkcyjne **A.P9, A.P10, A.P11;**

obszary rekreacyjne **A.R4, A.R5, AR6;**

Osowo Lęborskie, Osowo Lęborskie Skrzyżowanie

Ośrodek wspomagający rozwój funkcji produkcyjno-usługowych, związanych z hodowlą i przetwórstwem rolno-spożywczym a także funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacyjnej.

Obszary inwestycyjne wyznaczone w rejonie Osowa Lęborskiego:

obszary osadnicze: **A.M9, A.M10;**

obszary produkcyjne **A.P12, A.P13, A.P14;**

obszary rekreacyjne **A.R7, AR8;**

Łebunia

Ośrodek główny rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych oraz mieszkaniowych. Przewidywany umiarkowany rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na zachód od miejscowości planowany teren energetyki odnawialnej – lokalizacja ogniw fotowoltaicznych.

Obszary inwestycyjne wyznaczone w rejonie Łebuni:

obszary osadnicze: **A.M11;**

obszary produkcyjne **A.P15, AP16;**

obszary rekreacyjne **A.R9, A.R10;**

obszary energetyki odnawialnej **A.E2,**

Okalice

Ośrodek wspomagający rozwoju funkcji turystycznych i produkcji rolnej, położony w sąsiedztwie terenów wodonośnych. Obszar produkcyjno - usługowy wskazany do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych w kierunku zagospodarowania turystycznego. Przewidywane uzupełnienia zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej związanej z produkcją rolną.

Obszary inwestycyjne wyznaczone w rejonie Okalicy:

obszary osadnicze: **A.M12;**

obszary produkcyjne **A.P17;**

obszary rekreacyjne **A.R11, A.R12.**

Popowo

Ośrodek wspomagający rozwój funkcji mieszkaniowo - usługowych i produkcyjnych. Przewidywana jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, związana z produkcją rolną.

Obszary inwestycyjne wyznaczone w rejonie Popowa:

obszary osadnicze: A.M13, A.M14;

obszary energetyki odnawialnej A.E3.

2.1.2 Strefa rekreacyjno-wypoczynkowa „B”

Jest to strefa położona w południowo-wschodniej części gminy, graniczy z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym. Wiodącą funkcję strefy stanowią rekreacja, wypoczynek i turystyka oraz usługi publiczne. Miejscowość Bukowina jest głównym ośrodkiem rozwoju tych funkcji, włączonym w planowany pierścień turystyczny.

W Bukowinie planuje się rozbudowę obszaru rekreacyjnego w rejonie jezior Święte i Kamienickie. W pozostałej części miejscowości przewiduje się rozwój budownictwa jednorodzinnego z funkcją usługową, wspomagającą sąsiednie obszary rekreacyjne.

Nie dopuszcza się rozwoju funkcji produkcyjnych, hodowlanych.

W strefie „B” wyznaczono obszary inwestycyjne:

obszary osadnicze: B.M1, B.M2, B.M3, B.M4 (Bukowina)

obszary produkcyjne: B.P1, B.P2, B.P3, B.P4, B.P5 (Bukowina)

obszary rekreacyjne: B.R1, B.R2, B.R3, B.R4 (Bukowina)

obszary energii odnawialnej: B.E1(Bukowina Wybudowanie), **B.E2** (Bukowina)

2.1.3 Strefa rolna „C”

Jest to strefa położona w południowej części gminy o charakterze rolniczym. Obejmuje gospodarstwa o większych arealach z zabudową rozproszoną. W strefie nie planuje się wytworzenia zwartych układów osadniczych, poza niewielkim obszarem w rejonie wsi Pieski. Strefa jest w większej części bezleśna, częściowo zadrzewiona i pozbawiona obszarowych form ochrony przyrody. Rejon ten jest wskazany do prowadzenia ekstensywnych upraw rolnych.

W strefie „C” wyznaczono następujące obszary inwestycyjne:

obszary osadnicze: C.M1 (Pieski),

obszary produkcyjne: C.P1 (Pieski)

obszary rekreacyjne: C.R1 (Pieski).

2.1.4 Strefa leśno-rolna „D”

Jest to strefa położona w południowej części gminy, w znacznej części zalesiona, przepływa przez nią rzeka Bukowina. Główną miejscowością w strefie są Siemirowice, stanowiące ośrodek rozwoju głównie funkcji mieszkaniowo usługowych, a także rekreacyjnych. Przewiduje się tu rozwój mieszkalnictwa wielo i jednorodzinnego wraz z usługami podstawowymi oraz kompleksu rekreacyjnego. Przewiduje się rozwój energetyki odnawialnej (biogazowni). Pozostała część strefy wskazana jest jako obszar użytkowania

rolno-leśnego. Nie wyznacza się tu zwartych układów osadniczych, dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej, niezbędnej dla prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej.

W strefie „D” wyznaczono następujące obszary inwestycyjne:

obszar osadnicze **D.M1** (Siemirowice)

obszar produkcyjny: **D.P1** (Oskowo)

obszar rekreacyjny: **D.R1** (Siemirowice)

obszar energii odnawialnej: **D.E1** (Oskowo)

2.1.5 Strefa leśno - turystyczna „F”

Jest to strefa położona w zachodniej części gminy, w przewadze zalesiona. W strefie wskazuje się rozwój funkcji usługowej, nastawionej na zaspokojenie potrzeb własnych mieszkańców gminy i sezonowo związanej z obsługą ruchu turystyczno-wypoczynkowego. Przewiduje się rozbudowę bazy noclegowej i gastronomicznej, stwarzanie warunków do uprawiania turystyki: rowerowej, konnej, rzecznej (spływy kajakowe), pieszej w tym także jej odmiany tj. nordic walking oraz trekkingu (szczególnie w obszarach o znaczniejsze różnicy wysokości), a także turystyki kulturowej związanej z zabytkami archeologicznymi (np. cmentarzysko kultury Łużyckiej) lub historycznymi (dawne granice i drogi) oraz rekonstrukcjami historycznymi np. budowa obozu rzymskiego w Oskowie.

Baza noclegowa powinna się rozwijać w oparciu o istniejące wsie, osady leśne i leśniczówki, szczególnie poprzez tworzenie gospodarstw agroturystycznych, kwatery myśliwskie, specjalne kwatery dla rowerzystów.

Korzystnym kierunkiem jest częściowe przekształcanie się wsi i osad leśnych w osady turystyczne, co również ma szansę podnieść ich walory estetyczne. Pozostałości dawnych obszarów produkcyjnych (folwarków) wskazuje się do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.

W strefie znajdują się miejscowości zaliczone do ośrodków wspomagających rozwój funkcji rekreacyjno - wypoczynkowej: Krępkowice, Unieszynko-Unieszyno, Karwica, Lesiaki, Oskowo. Nie przewiduje się wyznaczania nowych obszarów zabudowy letniskowej. Miałoby to bowiem istotny, negatywny wpływ na pogorszenie wartości krajobrazowych gminy.

W rejonie Oskowa planuje się lokalizację systemów do produkcji energii odnawialnej (kolektory słoneczne) lub elektrycznej (ogniwa fotowoltaiczne).

W strefie „F” wyznaczono obszary inwestycyjne:

obszary osadnicze: **F.M1**(Krępkowice), **FM2** (Unieszynko), **F.M3** (Unieszyno), **F.M4** (Karwica), **F.M5** (Lesiaki), **F.M6** (Karwica), **F.M7** Oskowo, **F.M8** (Cewice)

obszary produkcyjne: **F.P1** (Krępkowice), **F.P2** (Unieszynko), **F.P3** (Unieszyno), **F.P4** (Oskowo),

obszary rekreacyjne: **F.R1** (Unieszyno), **F.R2** (Oskowo), **F.R3** (Oskowo), **F.R4** (Oskowo), **F.R5** (Krępkowice), **F.R6** (Krępkowice)

obszary energetyki odnawialnej: **F.E1** (Oskowo)

2.1.6 Strefa leśna „G”

Jest to strefa w północno-wschodniej części gminy prawie całkowicie pokryta lasem. Stanowi leśną przestrzeń produkcyjną.

W strefie występuje osada leśna: obszar osadniczy **G.M1** (Dziechno).

2.1.7 Strefa specjalna „H”

Jest to strefa położona w środkowej części gminy, obejmująca lotnisko wojskowe, lasy obronne wokół lotniska W strefie „H” nie wyznaczono obszarów inwestycyjnych. Lotnisko wraz z lasami obronnymi stanowi teren zamknięty, dla którego nie podejmuje się ustaleń.

2.2 Zasady i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania w obszarach inwestycyjnych

Wyznaczone kategorie obszarów inwestycyjnych informują o dominującym kierunku przekształceń w zakresie funkcji.

Podstawowe przeznaczenie dla terenu zostało określone jako brutto. Uzupełnienie głównych funkcji stanowią obiekty usługowe, parki, zieleńce, place, a także ulice i elementy infrastruktury technicznej. Poza granicami obszarów na terenach użytkowania rolniczego może powstawać zabudowa siedliskowa, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gabaryty i charakter nowych obiektów muszą stanowić kontynuację formy architektonicznej i charakteru zabudowy, w odniesieniu do obiektów realizowanych bądź już zrealizowanych w sąsiedztwie.

Na obszarach inwestycyjnych, w miejscach wskazanych w studium, obowiązują szczególne warunki zagospodarowania wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych lub przestrzennych. Warunki te zostały określone w kolejnych rozdziałach studium.

W granicach gminy nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. Obszary działalności produkcyjno-usługowej w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych powinny być odizolowane poprzez pasy zieleni i ogrodzenia pełne. Na obszarach wskazanych do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych dopuszcza się alternatywnie zachowanie istniejącej funkcji.

Dla dominującej funkcji w obszarach inwestycyjnych wskazuje się zasady oraz wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczące nowo wydzielanych działek i nowej zabudowy, które mogą zostać zmodyfikowane w zależności od warunków lokalnych.

W otoczeniu lotniska wojskowego Cewice występują ograniczenia wysokości zabudowy, jak dla lotniska państwowego klasy II, zgodnie z rozporządzeniem ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003r. w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz.U. z 2003r, Nr 130, poz.1192).

Wszystkie stałe i czasowe obiekty o wysokości równej i wyższej od 50m nad poziom terenu, wymagają zgłaszania do właściwego nadzoru nad lotnictwem wojskowym przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ze względu na występowanie na obszarze gminy infrastruktury teletechnicznej Marynarki wojennej, projekty miejscowych planów powinny być uzgadniane z Komendantem Centrum Wsparcia Teleinformatycznego i Dowodzenia w Wejherowie.

2.2.1 Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach osadniczych

Podstawowym warunkiem prawidłowej organizacji przestrzeni obszarów osadniczych jest wykształcenie w ich ramach kompleksowych układów ruralistycznych, nowych obszarów przestrzeni ośrodkotwórczych, integrujących społeczności lokalne.

Uporządkowanie struktur osadniczych powinno odbywać się poprzez realizacje architektury, ujednoliconej pod względem form, kolorystyki i skali w ramach wyznaczonych obszarów

funkcjonalno - przestrzennych. Rozwój zabudowy powinien następować w oparciu o istniejące i projektowane pierzeje, place, skwery, punkty widokowe, dominanty kompozycji przestrzennej, charakterystyczne obiekty, a także tereny zieleni.

Nakazuje się ochronę zespołów sakralnych, dworsko – parkowych, folwarków, ochronę zabytkowych budynków mieszkalnych i gospodarczych, i innych elementów specyficznych dla architektury wiejskiej np. krzyży, tablic pamiątkowych.

Rozwijanie wsi i tworzenie zwartych układów zabudowy musi następować z maksymalnym poszanowaniem rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Konieczne jest wydobywanie w układzie przestrzennym elementów kompozycji urbanistycznej: dominant przestrzennych, osi widokowych, ekspozycji, sylwet, dolin, charakterystycznych form terenowych, grup zieleni, alei, rozłogów oraz wykorzystywanie wzorców architektury lokalnej przy formułowaniu warunków dla projektowanej zabudowy, preferowanie rodzimych materiałów budowlanych oraz tradycyjnych elementów małej architektury.

Na terenach inwestycyjnych, na wyznaczonych obszarach intensyfikacji zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach przestrzeni ośrodkotwórczych dopuszcza się zwiększenie wskaźników zabudowy w stosunku do ustalonych dla funkcji dominującej.

Obszary przestrzeni ośrodkotwórczych zostały określone orientacyjnie. Wskazują rejon lokalizacji obiektów usługowych oraz obszarów przestrzeni publicznych.

Nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim w zasięgu terenów, na których już istnieje infrastruktura techniczna, lub na których najłatwiej ją rozbudować.

Zabudowa wielorodzinna dopuszczona na obszarze stref może być lokalizowana wyłącznie w wyznaczonych obszarach intensyfikacji zabudowy. Poza zwartymi obszarami osadniczymi pozostała istniejąca zabudowa rozproszona lub objęta decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zaleca się stosowanie następujących wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów:

wielkość działek budowlanych:

- minimalna wielkość działki budowlanej dla budynku wolnostojącego w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej: 600 m²;

parametry zabudowy:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 40% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i siedliskowej oraz 25% dla obszarów intensyfikacji zabudowy (zabudowa wielorodzinna),
- maksymalny udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 25% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i siedliskowej oraz do 50% dla zabudowy usługowej,
- maksymalna wysokość zabudowy w głównych ośrodkach rozwojowych, w strefach przestrzeni ośrodkotwórczej i w strefach intensyfikacji zabudowy: do trzech kondygnacji nadziemnych, z trzecią kondygnacją w poddaszu użytkowym, w pozostałych miejscowościach do dwóch kondygnacji nadziemnych, z drugą kondygnacją w poddaszu użytkowym,
- dachy dwuspadowe lub wielospadowe;

ilość miejsc parkingowych:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – min. 2 dla każdej działki budowlanej,
- dla zabudowy usługowej – min. 2 na 100 m² powierzchni użytkowej.

2.2.2 Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach produkcyjno-usługowych

Obszary produkcyjno-usługowe przewidywane są przede wszystkim na terenach bezpośrednio przyległych do dróg wojewódzkich, ponieważ obecność drogi o takim charakterze nie powoduje dyskomfortu przestrzennego czy funkcjonalnego dla tych terenów. Obszary te wskazuje się pod lokalizację obiektów usługowo-produkcyjnych związanych z hodowlą, przetwórstwem rolno-spożywczym i ogólnie obsługą rolnictwa, dla którego zaplecze stanowi rolnicza przestrzeń produkcyjna, zwłaszcza w strefie A.

Oddziaływanie tych obiektów musi być ograniczona do nieruchomości wchodzących w skład obszaru produkcyjno-usługowego.

Obszary produkcyjno-usługowe w pozostałych miejscowościach zlokalizowane są przeważnie w obrębie dawnych gospodarstw rolno-produkcyjnych (PGR) i w zależności od strefy wskazane do rozwoju (strefa F) lub zachowania z dopuszczeniem przekształceń funkcjonalno-przestrzennych (strefa B).

Sposób zabudowy i zagospodarowania terenów powinien być uzależniony od rodzaju inwestycji. Zaleca się stosowanie następujących wskaźników:

wielkość działek budowlanych:

- minimalna wielkość działki budowlanej 1000 m²;

parametry zabudowy:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 25%;
- maksymalny udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki: 40%;
- maksymalna wysokość zabudowy do 15m,
- dachy dwuspadowe lub płaskie ;

ilość miejsc parkingowych:

- min. 1 stanowisko na 3 zatrudnionych,

2.2.3 Zasady i wskaźniki zabudowy w obszarach rekreacyjnych

Kształtowanie obszarów rekreacyjnych powinno uwzględniać dostosowanie chłonności zagospodarowania rekreacyjnego do pojemności środowiska przyrodniczego oraz dostosowanie charakteru zagospodarowania rekreacyjnego do typu środowiska przyrodniczego.

Równocześnie należy dążyć do zróżnicowania form turystyki i wypoczynku, wprowadzenia atrakcyjnego zagospodarowania ograniczającego penetrację terenów prawnie chronionych, zachowanie odległości zabudowy od akwenów, co pozwoli utrzymać równowagę ekologiczną oraz zapewni dostępność brzegów największych jezior dla osób korzystających z rekreacji.

Sposób zabudowy i zagospodarowania terenów powinien być uzależniony od rodzaju inwestycji. Zaleca się stosowanie następujących wskaźników:

wielkość działek:

- minimalna wielkość działki pod rekreację indywidualną: 800 m²,
- minimalna wielkość działki handlowo- pensjonatowo-usługowej: 2000 m².

parametry zabudowy:

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 60% dla zabudowy rekreacyjnej indywidualnej i 40% dla zabudowy handlowo-usługowej, pensjonatowej,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 30% dla zabudowy handlowo-usługowej i pensjonatowej oraz 25% dla zabudowy rekreacji indywidualnej,
- dachy dwuspadowe lub wielospadowe

ilość miejsc parkingowych:

- min. 2 stanowiska na 100 m² powierzchni użytkowej

2.2.4 Zasady i wskaźniki zagospodarowania terenu w obszarach energetyki odnawialnej

Sposób zagospodarowania w obszarach energetyki odnawialnej jest uzależniony od źródła wytwarzanej energii. Podane zasady są wyłącznie zalecane, mogą ulec modyfikacji w przypadku pojawienia się korzystniejszych możliwości technologicznych.

Warunki dla lokalizacji systemów solarnych:

- minimalna powierzchnia działki: 2 ha (opcjonalnie minimum 1,5 ha),
- położenie: teren nasłoneczniony, pozbawiony zadrzewień (brak zacienienia), najlepiej wyeksponowany wysokościowo, w oddaleniu od zabudowań mieszkalnych,
- klasa gruntu rolnego: nieużytki lub grunty o V i VI klasie, opcjonalnie o IV klasie,
- dostęp terenu do drogi publicznej, utwardzona droga dojazdowa do terenu, realizacja ścieżki technicznej o szerokości 3 metrów wokół całego terenu inwestycji,
- wprowadzenie nasadzeń trawiastych, których wzrost nie przekracza 10 cm
- bliskość linii SN 15,20kV lub GPZ -u. (słup/ linia średniego napięcia (SN) na działce lub bezpośrednio przy działce), możliwość wpięcia mocy do sieci co najmniej 1MW,
- brak występowania na terenie gatunków roślin lub zwierząt, posiadających status ochrony prawnej;
- skierowanie instalacji na południową (ew. zachodnią) stronę, w celu uzyskania optymalnej produkcji energii, zalecane instalowanie kolektorów pod kątem minimum 45 – 60 stopni;
- zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i ekologicznych zapobiegających i ograniczających wpływ na ekosystemy i pozbawione ryzyka awarii i innych niebezpieczeństw, unikać przy wyborze lokalizacji obszarów prawnie chronionych;
- w przypadku lokalizacji farmy fotowoltaicznej na obszarach łąk i/lub w sąsiedztwie obszarów wodno-błotnych i zbiorników wodnych należy zaprojektować inwestycję w sposób minimalizujący potencjalnie negatywne oddziaływanie na awifaunę, m.in. stosować panele fotowoltaiczne wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych;
- projektowanie budowy nowych linii napowietrznych i słupów tak, aby umożliwić w największym stopniu eliminację, w przypadku ptaków, możliwości kolizji i porażenia prądem.
- prace związane z budową systemów solarnych należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (zgodnie Rozporządzeniem Ministra z dnia 12 października 2011 r. w sprawie

ochrony gatunkowej zwierząt zabronione jest niszczenie siedlisk i ostoi oraz gniazd gatunków chronionych a terminy i sposoby wykonywania prac budowlanych muszą być dostosowane tak aby zminimalizować ich wpływ na biologię poszczególnych gatunków i ich siedliska),

- powierzchnia obszarów planowanych pod budowę elektrowni fotowoltaicznych w relacji z pozostałymi terenami wykorzystywanymi przez populacje ptaków, nietoperzy oraz teriofaunę nie może powodować pogorszenia warunków ich bytowania,
- należy bezwzględnie zapewnić ochronę siedlisk i stanowisk chronionych gatunków, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony gatunkowej: dziko występujących roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną,

Ze względu na niewielkie oddziaływanie na środowisko oraz bezpieczeństwo użytkowania, a także powszechny dostęp do promieniowania słonecznego, technologie solarne powinny być technologiami szczególnie zalecanymi do stosowania na terenie gminy Cewice, którego znaczna powierzchnia objęta jest ochroną przyrodniczą i krajobrazową. Tym niemniej dla ogniw fotowoltaicznych zaleca się przeprowadzić monitoring przyrodniczy, mający na celu określenie oddziaływania inwestycji na awifaunę, nietoperze oraz teriofaunę, a także na rośliny i siedliska przyrodnicze ze szczególnym uwzględnieniem wpływu inwestycji na etapie realizacji i eksploatacji na gatunki roślin i zwierząt objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, a także na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Uwagę należy zwrócić na potencjalny wpływ inwestycji na żerowiska, miejsca odpoczynku, rozrodu i przemieszczania się ptaków i ssaków. Należy również wskazać środki minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji (szczególnie względem bariery przestrzennej jaką tworzą powierzchnie przekształcone dla zwierząt) i określić stopień przewidywanych zmian w ekosystemach pomimo ich zastosowania oraz oszacować oddziaływania skumulowane z innymi projektowanymi i realizowanymi przedsięwzięciami w sąsiedztwie terenów przeznaczonych dla elektrowni solarnych.

Warunki dla lokalizacji biogazowni:

- dostęp do substratów niezbędnych do produkcji biogazu w promieniu do 20km,
- wymagania terenowe: areał gruntów ok. 3ha,
- lokalizacja w odległości powyżej 300 m od siedlisk ludzkich, z uwzględnieniem występowania przeważających kierunków wiatrów oraz możliwości obsługi komunikacyjnej biogazowi (grunty położone blisko dróg dojazdowych, dobry stan infrastruktury drogowej),
- odizolowane od przyległych terenów zamieszkałych ogrodzeniem systemowym np. metalowym jak również pasami zieleni średnio -i wysokopiennej (opcjonalnie)
- możliwość sprzedaży ciepła lub dostawy gazu, dostęp do infrastruktury zapewniającej odbiór wyprodukowanej energii, bliska odległość do przyłącza energetycznego,
- możliwość zagospodarowania odpadów pofermentacyjnych,
- konieczność uwzględnienia przepisów ochrony środowiska, w tym występowania obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, dla których istnieją ograniczenia inwestycyjne.

Warunki związane z obowiązkiem uwzględnienia przepisów ochrony środowiska dotyczą również innych instalacji przemysłowych w których przeznaczeniem jest produkcja biogazu, a które są elementami innych urządzeń i instalacji przemysłowych w tym w szczególności oczyszczalni i podczyszczalni ścieków.

Spośród wszystkich rodzajów inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii, biogazownie rolnicze należą do inwestycji o szczególnie istotnych uwarunkowaniach lokalizacyjnych: powierzchniowych, infrastrukturalnych i środowiskowych.

Pomimo znacznych zasobów biomasy stałej, ich wykorzystanie wymaga stworzenia skutecznego systemu, zapewniającego ciągłość dostaw, obejmującego skup, przetwórstwo, transport i magazynowanie. Do zwiększenia wykorzystania biomasy w sektorze energetycznym mogłoby się przyczynić wdrożenie systemu jej współspalania z węglem, z uwagi na brak na obszarach wiejskich sieci ciepłowniczych i perspektyw ich budowy, sprzedaż energii cieplnej przez biogazownie jest mocno ograniczona, odbiór energii cieplnej może być zapewniony w przypadku lokalizacji biogazowni w pobliżu obiektów o dużym zapotrzebowaniu na ciepło.

Warunki dla lokalizacji elektrowni wodnych

Elektrownie wodne mogą być lokalizowane na ciekach o dużych spadkach i odpowiednich przepływach, na odcinkach cieków o trwałych korytach (ze względu na transport rumowiska), na terenach słabo zagospodarowanych, na terenach o przeciętnej wartości przyrodniczej. Jeżeli nie przeszkadzają względy środowiska wskazane są lokalizacje progów piętrzących z elektrowniami wodnymi w kaskadzie, co pozwoli lepiej wykorzystać potencjał energii wody. Nie wprowadza się możliwości tworzenia nowych elektrowni wodnych w obszarze Natura 2000 Dolina Łupawy.

2.3 Zasady kształtowania obszarów przyrodniczych

Dla obszarów przyrodniczych określono w studium zasady kształtowania leśnej i rolnej przestrzeni produkcyjnej oraz pozostałych przestrzeni otwartych, ze wskazaniem przydatności funkcjonalno-przestrzennej oraz zakresu i sposobu użytkowania.

W obszarach przyrodniczych, objętych formami ochrony na podstawie ustawy o ochronie przyrody z 2004r. wymagana jest wysoka ochrona krajobrazu przyrodniczego, a ich kształtowanie musi uwzględniać obowiązujące ograniczenia zawarte w przepisach odrębnych, wymienionych w uwarunkowaniach studium.

2.3.1 Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej

Duże powierzchnie leśne stanowią jeden z najważniejszych walorów gminy. Z tego względu zakłada się przede wszystkim działania zmierzające do ochrony lasów przed wnikaniem i penetracją negatywnych czynników z zewnątrz, ochrony ekosystemów leśnych przed degradacją, m. in. poprzez przebudowę drzewostanów zmienionych i uszkodzonych.

W studium proponuje się punktowe zalesienia na obszarach słabych gruntów rolnych; glebach klasy V i VI, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Przy wykonywaniu zalesień należy zwrócić szczególną uwagę na dostosowanie składu gatunkowego do możliwości produkcyjnych siedlisk i wprowadzanie gatunków biocenotycznych. Będzie to miało na celu zwiększenie bioróżnorodności i naturalnej odporności przyszłych drzewostanów. Zwiększenie lesistości i wprowadzania zadrzewień przyczynia się w znacznym stopniu do ograniczenia spływu zanieczyszczeń obszarowych.

Ze względów ekologiczno-krajobrazowych oraz dla właściwego kształtowania granicy polno-leśnej, wyznaczającej granice styku leśnej przestrzeni produkcyjnej z terenami o funkcji rolniczej, przy zalesieniach powinna być przestrzegana zasada ciągłości

przestrzennej lasów. Nowe tereny dolesień powinny wiązać się we wspólny system przestrzenny z wprowadzanymi zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi. Na granicy polno – leśnej proponuje się pozostawianie szerszych nieoranych pasów, które traktowane są jako strefa przejściowa, przyleśna, która jest szczególnie ważna dla różnych organizmów żywych m.in. ptaków.

Dla ochrony obszarów leśnych wykorzystywanych rekreacyjnie przewiduje się „kanalizowanie” ruchu rekreacyjnego na wyznaczone drogi leśne, szlaki turystyczne i rekreacyjne. Dopuszcza się w duktach leśnych wydzielenie pasa utwardzonego przeznaczonego na ścieżkę rowerową. Konieczne jest także wyznaczenie i urządzenie parkingów leśnych, tworzenie nowych szlaków turystycznych wraz z wyposażeniem w infrastrukturę sprzyjającą rozwojowi lokalnej rekreacji i wypoczynkowi (strefa F). Zgodnie z polityką leśną państwa i krajowym planem zwiększania lesistości, uznaje się konieczność zwiększania roli lasów i leśnictwa w rozwoju regionalnym. Jako bardzo ważne uznaje się kształtowanie wielofunkcyjnego leśnictwa, w którym obok funkcji gospodarczych wyraźnie eksponowane są funkcje: ekologiczna i społeczna:

- wykorzystanie produkcyjnej funkcji lasów w zakresie: zachowania odnawialności i trwałego użytkowania drewna, pozyskiwania nieдрzewnych użytków i gospodarki łowieckiej, rozwijania turystyki kwalifikowanej oraz, w ograniczonym zakresie- wypoczynku, tworzenia nowych miejsc pracy związanych ze sprzedażą ww. towarów i usług,
- wykorzystanie społecznej funkcji lasów w zakresie rozwoju kultury, oświaty i nauki oraz edukacji ekologicznej a także w zakresie kształtowania korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych
- wykorzystanie ekologicznej funkcji lasów m.in. poprzez zachowanie potencjału biologicznego gatunków, ekosystemów i wartości genetycznej organizmów oraz poprzez wzbogacanie różnorodności krajobrazu, lepsze warunki dla zdrowia i życia mieszkańców oraz turystów oraz lepsze warunki dla produkcji rolnej.

Istotną szansą rozwojową gminy jest turystyka a szczególnie szeroko rozumiana turystyka i rekreacja leśna. Szczególnie atrakcyjne w tym względzie są tereny zachodnie gminy, położone na zachód od drogi wojewódzkiej nr 212 . Tereny leśne po wschodniej stronie odcinka drogi 214 są także bardzo atrakcyjne turystycznie, ale oddzielone są one od zachodniego kompleksu turystycznego linią kolejową, drogą wojewódzką i rzeką Okalicą. Zakres i rodzaje turystyki i rekreacji leśnej na terenie gminy Cewice opisany został w odniesieniu do strefy F.

W Studium uznaje się za celowe opracowanie programu turystycznego zagospodarowania gminy szczególnie pod kątem turystyki leśnej.

2.3.2 Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Badanie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wykazało, że powinna zachować rolniczy charakter użytkowania. Zwłaszcza teren położony w środkowej części gminy (strefa A), odznaczający się wysokimi klasami gleb powinien pozostać wyłącznie w użytkowaniu rolniczym, z tendencją do powiększania gospodarstw rolnych.

W strefie A planuje się rozwój rolnictwa w kierunku gospodarki wielkotowarowej z wiodącymi ośrodkami w Łębuni i Osowie Łęborskim. Przewiduje się rozwój rolnictwa ekologicznego, nastawionego na produkcję zdrowej żywności.

Z uwagi na ochronę środowiska przyrodniczego nie wskazane jest lokalizowanie uciążliwych obiektów inwentarskich z bezściołową technologią oraz obiektów szklarniowo-foliowych ogrzewanych węglem.

Zakazuje się lokalizacji na obszarach upraw rolnych oraz na terenach zabudowy istniejącej poza obszarami osadniczymi chowu i hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP - przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza) zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

2.3.3 Kształtowanie pozostałych przestrzeni otwartych

Na pozostałych przestrzeniach otwartych: wód powierzchniowych, łąk i innych rodzajów składników przyrodniczych pełniących funkcje korytarzy ekologicznych należy utrzymać dotychczasowe formy użytkowania.

Gmina jest obszarem o szczególnych walorach przyrodniczych. Dobrze wykształcona sieć hydrograficzna pełni funkcje lokalnych korytarzy ekologicznych. Jakość środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza stan gospodarki wodnej i ściekowej warunkują przewidywane w przyszłości wykorzystanie walorów rekreacyjnych jezior zapewnienie odpowiednich standardów zagospodarowania rekreacyjnego.

W obszarach przestrzeni otwartych istotnym kierunkiem działań będzie przywracanie czystości wód i wartości ekosystemów oraz ograniczenie terenów grodzonych w celu zapewnienia wolnej przestrzeni dla ochrony walorów widokowych i zabezpieczenia tras migracji zwierząt. Działania te zwiększą atrakcyjność krajobrazu, co przy promowaniu funkcji rekreacyjnej ma istotne znaczenie. W pobliżu jezior, cieków i krajobrazowych punktów widokowych zakazuje się wznoszenia obiektów budowlanych naruszających walory krajobrazowe i uniemożliwiających do nich dostęp.

Zasady ochrony i kształtowania terenów zieleni

W studium jako nadrzędną zasadę przyjmuje się systemowe kształtowanie obszarów zieleni, co ma ogromne znaczenie ze względu na możliwość wymiany energii ekologicznej, zachowanie najcenniejszych zbiorowisk naturalnych, flory i fauny, zwiększenie pojemności środowiska na przekształcenia oraz poprawę walorów klimatycznych i krajobrazowych.

W związku z powyższym do najważniejszych zadań należy:

- zachowanie i odtwarzanie ciągłości systemu poprzez wyznaczenie korytarzy ekologicznych, umożliwiających powiązanie terenów leśnych między sobą tak, aby miały naturalne połączenia z innymi ekosystemami,
- ochronę istniejących i wprowadzanie nowych wysp leśnych, zakrzewień, uzupełnień roślinnością terenów pomiędzy obszarami osadniczymi,
- zachowanie niewielkich zbiorników wodnych, mokradeł, stanowiących miejsca ostojowe dla zwierząt i roślin oraz bazę do procesów regeneracji roślinności na terenach pozbawionych naturalnej szaty roślinnej,
- prowadzenie regularnej odbudowy i konserwacji rowów melioracyjnych, udrażnianie, oczyszczanie cieków - co pozwoli podtrzymać, a w wielu miejscach przywrócić bogactwo flory wodnej, błotnej i zmienno-wilgotnej, łąkowo – pastwiskowej oraz ożywi procesy torfotwórcze.

2.4 Zasady kształtowania krajobrazu

Celem ochrony krajobrazu jest zatrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej

i krajobrazowej oraz odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody i środowiska kulturowego.

Podkreślenia wymagają punkty i otwarcia widokowe, panoramy otwarte, lokalne dominanty przestrzeni.

W granicach gminy wskazano przestrzenie ośrodkotwórcze, rozumiane jako obszary o lokalnym znaczeniu w skali gminy tworzące wraz z obszarami przestrzeni publicznych system powiązań funkcjonalno-przestrzennych, wymagający specjalnego ukształtowania pod względem formy i funkcji zabudowy oraz sposobu zagospodarowania terenu. Oznacza to m.in. podniesienie wskaźników intensywności zabudowy oraz preferencję dla funkcji usługowych (przedszkola, szkoły, przychodnie lekarskie, usługi handlowe, gastronomiczne, lokalne targowiska, urzędy kultury, kościoły, urzędy administracji i inne nieuciążliwe usługi dla ludności). Istotne znaczenie zwłaszcza dla terenów osadniczych ma zieleni urządzonej. Zieleni urządzonej to przede wszystkim obiekty przyrodnicze o formach naturalnych, półnaturalnych i przetworzonych oraz rozmaite założenia ogrodowe istniejące samoistnie lub towarzyszące budowlom. Tereny zieleni urządzonej pełnią funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne – wpływają na złagodzenie lub eliminację uciążliwości, kształtowanie układów ruralistycznych, wprowadzają ład przestrzenny oraz warunkują specyficzny i indywidualny charakter krajobrazu gminy.

2.5 Obszary do przekształceń i rehabilitacji

Celem przekształceń funkcjonalno-przestrzennych jest zapewnienie ciągłości rozwoju gminy, stworzenie czytelnej przestrzeni i sprawnej funkcjonalnie struktury oraz dostosowanie funkcji i form zabudowy do aktualnych standardów i potrzeb.

Celem rehabilitacji jest poprawienie warunków życia oraz podniesienie atrakcyjności przestrzeni poprzez poprawę estetyki i standardu technicznego obiektów budowlanych, wykreowanie przestrzeni publicznych oraz uwypuklenie układu kompozycyjnego.

Obszary wskazane do przekształceń mogą być poddawane również działaniom zmierzającym do ich rewitalizacji czyli do uruchomienia procesu przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych mających na celu wyprowadzenie danego obszaru ze stanu kryzysowego, przywrócenie obszarowi jego funkcji i stworzenie warunków do jego rozwoju z wykorzystaniem jego charakterystycznych cech endogenicznych.

Do rehabilitacji lub przekształceń funkcjonalno-przestrzennych wskazano głównie zespoły oparte na założeniach dworsko – parkowych i folwarcznych, z zachowaniem sylwety zabudowy historycznej i historycznego układu kompozycyjnego.

2.6 Obszary wyłączone z zabudowy

Obszary współtworzące system przyrodniczy gminy, całkowicie wyłączone z zabudowy to:

- rezerwat przyrody „Karwickie Źródlika”
- użytki ekologiczne
- lasy ochronne (badawcze, nasienne, glebochronne, obronne, wodochronne, cenne),
- zbiorniki wodne, obszary podmokłe, bezodpływowe chłonne i ewapotranspiracyjne

Na terenach wyłączonych z zabudowy, mogą być lokalizowane w uzasadnionych przypadkach inwestycje celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej oraz infrastruktury transportowej.

Obszary współtworzące system przyrodniczy gminy, na których zaleca się ograniczenie zabudowy to:

- gleby klasy I-III oraz kompleksy 6 i 7 najbardziej przydatne pod zalesienie,

- strefy po 100 metrów od wododziału I rzędu
- ujęcia wód ze strefami ochronnymi istniejącymi i proponowanymi
- obszar zasobowy ujęcia wody Okalice,
- obszary Natura 2000,

Zgodnie z uchwałą Nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim, na obszarze chronionego krajobrazu „Fragment Pradoliny Łeby i wzgórze morenowe na południe od Lęborka” obowiązują następujące ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.); zakazy nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego,
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej oraz:
  - obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w równorzędnych dokumentach planistycznych), gdzie dopuszcza się uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegu wód, określonej poprzez połączenie istniejących budynków na przylegających działkach,
  - siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód,
  - wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych oraz w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani,
  - istniejących, obiektów letniskowych, mieszkalnych i usługowych, zrealizowanych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc przed dniem 1 stycznia 2004 r. - gdzie dopuszcza się przebudowę i modernizację istniejącego zainwestowania w celu poprawy standardów ochrony środowiska oraz walorów estetyczno-krajobrazowych, pod warunkiem nie zwiększania powierzchni zabudowy, a także nie przybliżania zabudowy do brzegów wód, jeżeli w trakcie postępowania strona wykaże brak niekorzystnego wpływu planowanej inwestycji na chronione w danym obszarze ekosystemy i krajobraz.

2.7 Tereny zamknięte

Na terenie gminy terenem zamkniętym jest obszar lotniska wojskowego i lasy obronne.

2.8 Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego

2.8.1 Zadania ponadlokalne

Na obszarze gminy nie występują zadania ponadlokalne, wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, przyjętego uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Pom. Z 2009 r. Nr 172, poz. 3361).

2.8.2 Zadania lokalne

Na terenie gminy, przewidywane są do realizacji inwestycje służące wykonywaniu zadań własnych gminy i mające służyć poprawie jej sytuacji społeczno – gospodarczej:

- rozbudowa i budowa placówek kulturalno-oświatowych, obiektów rekreacyjnych, boisk sportowych, placów zabaw i innych obiektów użyteczności publicznej,
- budowa i modernizacja systemu dróg gminnych, dróg rowerowych wraz z zapleczem,
- realizacja infrastruktury technicznej: sieci kanalizacyjnej, wodociągowej,
- składowanie i unieszkodliwianie odpadów,
- zagospodarowanie turystyczne z wykorzystaniem lokalnych zasobów naturalnych.

2.9 Obszary do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym:

- obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- obszarów rozmieszczenia obiektów handlu wielkopowierzchniowego,
- obszarów przestrzeni publicznej;

Obszary proponowane do objęcia miejscowym planem, wynikające z polityki przestrzennej gminy to obszary obejmujące:

- nowo wyznaczone obszary produkcyjno-usługowe,
- obszary energetyki odnawialnej,
- obszary osadnicze o największej dynamice rozwoju,
- obszary do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych,
- tereny górnicze, wraz z niezbędnym otoczeniem.

Dla w/w miejscowych planów nie wyznacza się terminu ich realizacji oraz, dokładnego obszaru, który określony zostanie w uchwale o przystąpieniu do opracowania planu miejscowego. Zaleca się, aby obszar wskazany do objęcia planem miejscowym obejmował tereny pod nową zabudowę w powiązaniu z istniejącą, co będzie sprzyjało tworzeniu nowej struktury przestrzennej i rozwiązywało kwestie ładu przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej.

2.10. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Dla gminy Cewice nie określa się obszarów zagrożenia powodzią.

Potencjalne obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych to głównie tereny stoków wynikających z lokalnych warunków ukształtowania terenu, oraz tereny górnicze.

Ze względu na możliwość osuwania się mas ziemnych, w przypadku terenów o spadku powyżej 12% należy sporządzić dokumentację geologiczno – inżynierską lub geotechniczną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.11. Obszary w których wyznacza się filar ochronny w złożu kopaliny

Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny występują w miejscowościach Cewice i Krępkowice, ponadto wszędzie gdzie będą wydobywane złoża. Zostaną one uwzględnione w miejscowym planach zagospodarowania przestrzennego.

W planie miejscowym należy w szczególności określić obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny, w granicach którego, ze względu na ochronę oznaczonych dóbr, wydobywanie kopalin nie może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr. Dotyczy to np.: zespołów zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej, innych budynków, terenów zamkniętych, dróg i infrastruktury technicznej, lasów, zbiorników wodnych, zabytków, obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Zasady zagospodarowania i szerokości filarów ochronnych zostaną ustalone na podstawie opracowań ekofizjograficznych, raportów oddziaływania inwestycji na środowisko, dokumentacji geologicznych.

2.12 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Cewice nie występują obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271);

3. Kierunki ochrony środowiska i jego zasobów

3.1 Ochrona zasobów geologicznych

Głównym zadaniem ochrony jest właściwa eksploatacja udokumentowanych złóż naturalnych, a następnie skuteczna i właściwa z punktu widzenia przestrzennego i ochrony środowiska rekultywacja wyrobisk.

Najważniejszymi instrumentami ochrony zasobów jest wymóg uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, a także system udzielanych koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie oraz wydobywanie złóż kopalin.

3.2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Ochrona wód podziemnych wspomagana jest pośrednio przez ochronę prawną obejmującą Obszar Chronionego Krajobrazu – „Pradolina Łeby i wzgórze morenowe na południe od Lęborka.”

Na obszarze głównego zbiornika wód podziemnych oraz w obszarze zasobowym ujęcia wody Okalice wymagana jest szczególna ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem. W związku z tym na terenie, pod którym występuje GZWP 114

oraz w istniejących i proponowanych strefach ochronnych ujęcia „Okalice” wyklucza się lokalizację wszelkich funkcji mogących zagrozić czystości wód podziemnych. Konieczne jest uzupełnienie budowy kanalizacji na tych terenach w pierwszej kolejności.

Działania przestrzenne na terenie gminy powinny sprzyjać zachowaniu wszystkich jezior, cieków, zagłębień i oczek wodnych oraz ochronie wód w obszarach bezodpływowych odtwarzanie ciągłości rzek i ich udrażnianie za pomocą urządzeń technicznych oraz preferowanie funkcji doprowadzających do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych, Szczególnej uwagi wymaga ochrona przed zanieczyszczeniem terenów, na których występują grunty podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych.

3.3. Ochrona gleb

Ze względu na sekularny okres odnawialności gleb, w studium należy wyłączyć spod zabudowy nie tylko gleby klas I-IIIb, lecz także te tereny, na których występują kompleksy pszenne dobre, żytnie bardzo dobre i żytnie dobre. Na terenach tych dopuszcza się zabudowę związaną z produkcją rolną. Pod zalesienie nadają się gleby żytnie słabe i bardzo słabe. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej: gmina powinna zachować leśno-rolniczy charakter użytkowania.

3.4. Ochrona powietrza atmosferycznego

Istotnym zadaniem gminy jest dbałość o utrzymanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego, gdyż występujące w powietrzu zanieczyszczenia (zwłaszcza spowodowane przebiegiem dróg wojewódzkich) uszkadzają drzewostany obszarów leśnych.

Do realizacji tego zadania przyczyni się:

- wprowadzenie przez zakłady produkcyjne nowych technologii spalania paliw stałych i instalowanie urządzeń zatrzymujących pyły,
- likwidacja istniejących kotłowni i indywidualnych palenisk węglowo – koksowych oraz zastępowanie ich proekologicznymi źródłami ogrzewania,
- podjęcie działań proekologicznych z zakresu polityki transportowej, np. organizacja płynnego ruchu samochodowego, popularyzacja ruchu rowerowego,
- dążenie do wykorzystania odnawialnych źródeł energii do ogrzewania obiektów.

Należy podjąć działania w zakresie ograniczenia emisji substancji zapachowych do powietrza, pochodzących od zakładów przemysłowych, a wyczuwalnych na obszarach osadniczych oraz zabudowy siedliskowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.5 Ochrona przyrody

Zadaniem polityki przestrzennej gminy w zakresie systemu obszarów chronionych, wynikającym z planu zagospodarowania województwa pomorskiego (Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego) jest:

- utrzymanie istniejących, prawnych form ochrony przyrody
  - obszaru chronionego krajobrazu „Fragment pradoliny Łeby i wzgórza morenowe na południe od Lęborka”,
  - rezerwatu przyrody „Karwickie Źródłiska”,

- obszaru Natura 2000 PLH 220071 - Karwickie Źródłiska, PLH 220036 Dolina Łupawy, PLH 220002 Białe Błoto,

- dążenie do poprawy ciągłości przestrzennej systemu obszarów chronionych zapewniających trwałość i różnorodność gatunkową zasobów biosfery oraz stabilność procesów przyrodniczych poprzez powiązania ekologiczne
  - płat ekologiczny „Lasy na południe od Lęborka”
  - subregionalny korytarz ekologiczny „Sulęczyno – Lębork”.

Korytarze ekologiczne muszą zachowywać ciągłość przestrzenną, charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu, gwarantujących zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do bytowania i rozprzestrzeniania gatunków oraz wypoczynku i rekreacji ludności.

3.6 Ochrona przed hałasem

W celu uzyskania wymaganych prawem poziomów dźwięku w środowisku w odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowej i innych wymagających komfortu akustycznego za niezbędne uznaje się zastosowanie (w zależności sytuacji w terenie) następujących rodzajów działań przestrzennych:

- odpowiednie rozmieszczenie funkcji terenów:
  - zachowywanie bezpiecznej odległości zabudowy od źródeł hałasu, niezbędnej dla zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku,
  - przekształcanie zabudowy rozmieszczonej wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu np. dróg wojewódzkich w zabudowę usługową lub produkcyjną – nie posiadającą wymagań akustycznych bądź spełniającą wymagania akustyki budowlanej,
  - stosowanie rozdzielania funkcji zabudowy chronionej akustycznie od funkcji terenów dokuczliwych akustycznie (włączanie do terenów zabudowy mieszkaniowej tylko usług nieuciążliwych),
- stosowanie zasad akustyki urbanistycznej i architektonicznej, polegające na:
  - kształtowaniu bryły budynku w taki sposób, aby dokuczliwy hałas komunikacyjny nie docierał z zewnątrz do wnętrza struktury zabudowanej,
  - zagospodarowaniu terenu eliminującym odbicia fal akustycznych poprzez układ budynków,
  - projektowaniu rozkładów pomieszczeń w budynkach, uwzględniających najkorzystniejsze położenie ich w stosunku do źródeł hałasu,
  - stosowaniu na elewacjach budynków rozwiązań architektonicznych o charakterze rozpraszającym, wykorzystaniu kształtu balkonów jako elementu ekranującego,
- planowanie przegród przeciwhałasowych, zgodnie z następującymi zasadami:
  - w miejscach gdzie zachowanie bezpiecznej odległości od źródeł hałasu nie jest możliwe, stosowanie w miarę możliwości naturalnych przegród przeciwhałasowych,
  - uwzględnianie walorów krajobrazowo-przestrzennych otaczającego terenu,
  - odpowiednie kształtowanie zieleni, polegające na stosowaniu pasów zieleni posiadających odpowiednią gęstość biomasy i wysokość, liściastych i iglastych w zmieszaniu, zimozielonych i odpornych na niszczące skażenia drogowe i przemysłowe gęstych żywopłotów.

3.7 Ochrona przed wpływem pól elektromagnetycznych

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi, generowanymi przez linie energetyczne polega na zastosowaniu biernych i czynnych środków ochrony.

Do środków biernych zalicza się skracanie czasu przebywania w obrębie działania zewnętrznych pól, umieszczenie źródeł pól elektromagnetycznych w dostatecznie dużej odległości od miejsca przebywania ludzi. W w/w strefach obowiązuje zakaz zabudowy. Dla obiektów wytwarzających pole elektromagnetyczne i - z racji swego przeznaczenia - emitujące promieniowanie, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej, radiowe stacje nadawcze czy radary wojskowe nie przewiduje się zabezpieczeń.

4. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1 Cele ochrony dziedzictwa kulturowego

Celem ochrony dóbr kultury jest ich zachowanie, należyte utrzymanie oraz społeczne, celowe wykorzystanie i udostępnienie dla celów dydaktycznych i wychowawczych tak, aby służyły nauce oraz stanowiły trwałe elementy kultury regionalnej. Dlatego też chronić należy nie tylko poszczególne obiekty, ale całe obszary o szczególnych pod względem środowiska kulturowego walorach.

Celem opracowania problematyki ochrony środowiska kulturowego do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice jest:

- rozpoznanie struktury krajobrazu kulturowego gminy,
- określenie zagrożeń dla dziedzictwa kulturowego,
- określenie potrzeb i warunków ochrony tych dóbr,
- rewaloryzacja istniejących wartości przestrzennych,
- wskazanie możliwości i kierunków kształtowania struktury krajobrazu kulturowego.

4.2 Zasady ochrony konserwatorskiej

Krajobraz kulturowy obok treści posiada formę, która nazywa się architekturą krajobrazu – będącą syntezą elementów przyrodniczych i działalności człowieka. Krajobraz kulturowy i jego uwarunkowania, w kategoriach konserwatorskich, powinny być traktowane jako obiekt żywy, który niesie właściwą w swej specyfice metodologię jego ochrony. Ochrona krajobrazu kulturowego jest moralnym obowiązkiem społeczeństwa w celu zachowania ważnego elementu tożsamości regionu Kaszub i Ziemi Lęborskiej oraz związków społeczności lokalnych oraz regionalnych. Ochrona krajobrazu to pełna ochrona obiektu zabytkowego i jego otoczenia wraz z roślinnością i właściwymi warunkami socjologicznymi. Realna zatem ochrona środowiska kulturowego musi polegać na ochronie najcenniejszych obiektów, zespołów lub obszarów polegających na świadomym przekształcaniu reszty środowiska w taki sposób, aby tworząc nowe wartości unikać szpetoty i deformacji otoczenia. Zagrożenia wynikające z faktu, że zmieniają się formy życia społecznego i gospodarki powodują, że określone formy przestają odpowiadać potrzebom ich użytkowników (stare kuźnie, drewniane budynki, wiatraki, młyny wodne itp.) Ochrona zabytków obejmuje nie tylko poszczególne obiekty, ale także całe zespoły powiązane z otoczeniem przyrodniczym. Dlatego też ważną jest współpraca ze sobą służb konserwatorskich zabytków i przyrody.

Postuluje się zatem:

- wspólne działanie służb konserwatorskich zabytków i przyrody,
- otoczenie troską zabytków - symboli mówiących o tożsamości danych miejscowości,
- przeciwstawianie się realizacji budowli i urządzeń deformujących zespoły historyczne
- wprowadzanie tablic informacyjnych o obiektach zabytkowych, alejach, drogach historycznych, szlakach handlowych, itp.

Zasoby środowiska kulturowego na terenie gminy podzielono na obiekty wpisane do rejestru zabytków, będące w wojewódzkiej ewidencji konserwatorskiej a także proponowane do ochrony: obiekty, otwarcia widokowe, panoramy, historyczny przebieg linii kolejowej wraz ze stacjami kolejowymi.

Wskazano także obszary, w których ze względu na wartość funkcjonalną i tożsamość historyczną poszczególnych miejscowości należy wytworzyć lokalne centra. Szczególnym zabiegiem na obszarach cennych kulturowo są znaczone tereny do rewaloryzacji jako narzędzie do zachowania i ochrony lokalnych wartości przestrzennych i tradycji miejsca.

Zgodnie z art. 19 ust 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w SUIKZP gminy ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów nie wpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

4.2.1 Strefy ochrony konserwatorskiej

W zakresie obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej wyznaczono na rysunku studium strefy ochrony konserwatorskiej: „A”, „B”, „K” oraz „W” .

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary przestrzeni zlokalizowanych bezpośrednio przy kościołach w miejscowości Bukowina i Łebunia, stanowiąc przestrzeń ekspozycji obiektów kultu religijnego i będącą nierozzerwalną częścią „przestrzeni kościelnej”. W strefie tej zakłada się pierwszeństwo wymagań konserwatorskich nad wszelką działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową. W zakresie ochrony zabytków archeologicznych obowiązują ustalenia jak dla stanowisk archeologicznych. Dla obszarów ważnych historycznie i kulturowo dla wsi wskazuje się wprowadzenie programu rewaloryzacji wraz z terenami bezpośrednio przyległymi na podstawie spójnej koncepcji przestrzenno-architektonicznej.

Wyznaczone obszary strefy „A” to obszary przestrzeni oznaczone graficznie na rysunku:

- wokół kościoła w Łebuni – w granicach działki ewidencyjnej nr 50 i 51,
- wokół kościoła w Bukowinie – w granicach działki ewidencyjnej nr 83.

W strefie „A” obowiązują następujące wymagania konserwatorskie:

- należy zachować układ przestrzenny placów, przestrzeni wokół kościołów w Bukowinie i Łebuni oraz poszczególnych elementów układów wokół kościołów tj.

- historyczne nawierzchnie placów i chodników, małą architekturę, akcenty plastyczne, ogrodzenia,
- należy konserwować zachowane elementy zagospodarowania terenu na obszarach przykościelnych,
  - zakazuje się lokalizacji obiektów typu kiosk, pawilon,
  - zakazuje się budowy ogrodzeń betonowych z elementów prefabrykowanych,
  - zakazuje się umieszczanie reklam lub innych tablic reklamowych nie związanych bezpośrednio z danym obiektem; dopuszczalne jest umieszczanie tablic informacyjnych, instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we nie agresywnej formie i kolorystyce,
  - zakazuje się lokalizacji konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji,
  - wszelkie zamierzenia i działania budowlane tj. remonty nawierzchni, ogrodzeń i innych elementów zagospodarowania terenu na obszarze strefy należy konsultować i uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary, na których elementy dawnego układu przestrzennego miejscowości zachowały się w stosunkowo dobrym stanie i całość stanowi wartość kulturową w skali lokalnej.

Ze względu na historyczną wartość założeń folwarcznych oraz folwarczno-pałacowych na terenie gminy wyznaczono w poszczególnych miejscowościach strefę ochrony „B” w obszarach lokalizacji założeń folwarcznych w następujących w miejscowościach:

Unieszyno, Krępkowice, Maszewo Lęborskie, Osowo Lęborskie, Okalice, Bukowina, Łebunia, Cewice, Oskowo, a także założenia fabryczno-folwarczego w miejscowości Maszewo Lęborskie.

W celu zachowania jeszcze istniejącej zabudowy lub odtworzenia układów przestrzennych, wewnątrz jaki i całych zespołów zabudowy folwarczej wyznacza się strefy ochrony oznaczone graficznie na rysunku studium.

Działalność konserwatorska w strefie B ochrony konserwatorskiej zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów.

W strefie „B” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego tj. rozplanowanie dróg, ulic i placów, linie zabudowy, kompozycje wnętrz urbanistycznych, kompozycje zabudowy, zespoły zabudowy oraz kompozycję zieleni; zachować historyczne nawierzchnie kamienne, obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu,
- należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym,
- należy preferować te inwestycje, które stanowią rozszerzenia lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu; przy opracowaniu zasad kształtowania przyszłej zabudowy należy uwzględnić historyczny charakter zabudowy miejscowości i jej rozplanowania: np. mieszkaniowy, zagrodowy, siedliskowy itp.,

- przy nowych inwestycjach oraz związanych z rozbudową, przebudową obiektów istniejących wymaga się nawiązania gabarytami i sposobem kształtowania bryły i użytymi materiałami do miejscowej tradycji architektonicznej; w przypadku istniejącego obiektu - po rozbudowie budynek powinien tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią,
- nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, poziomu posadowienia parteru, formy architektonicznej, podziałów otworów okiennych i drzwiowych, materiału oraz przy nawiązaniu do historycznej zabudowy danej miejscowości,
- nową zabudowę należy wznosić w miejscu nieistniejących obiektów folwarcznych lub jako jej logiczne uzupełnienie, z nawiązaniem do skali, bryły i dyspozycji elewacji, z użyciem tradycyjnych materiałów budowlanych,
- nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
- stosować historyczny rodzaj pokrycia dachowego; w obiektach historycznych, które posiadały inne pokrycie niż ceramiczne stosuje się pokrycie historyczne właściwe dla danego obiektu,
- kolorystyka obiektów winna uwzględniać walory estetyczne otoczenia jak i rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej danej wsi,
- elementy dysharmonizujące, nie spełniające warunków ochrony strefy konserwatorskiej, winny być usunięte lub poddane odpowiedniej przebudowie; analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów zniekształcających założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni),
- w obrębie zespołów dworskich, folwarcznych zakazuje się budowy silosów w obrębie podwórzy folwarcznych; dopuszcza się budowę silosów na tym terenie jako wbudowane w obiekty folwarczne, w formie obudowanej, w miejscu nieistniejących obiektów historycznych,
- zakaz budowy ogrodzeń betonowych z elementów prefabrykowanych,
- zakaz lokalizacji konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji,
- umieszczanie reklam lub innych tablic nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze element obcy, jest zabronione; dopuszczalne jest umiejscawianie tablic informacyjnych instytucji lub sztyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie,
- wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych,
- wprowadza się wymóg uzgadniania z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestycyjnych, remontów, przebudów jak i wznoszenia nowych budynków.

Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego obejmuje obszar krajobrazu związany integralnie z zespołem zabytkowym, znajdujący się w jego otoczeniu, lub obszary o charakterystycznym wyglądzie, ukształtowane w wyniku działalności człowieka.

Działania konserwatorskie w strefie „K” obejmują restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ochronę krajobrazu naturalnego przestrzennie związanego z historycznym założeniem folwarczno-ogrodowym, pałacowym, ochronę form i sposobu użytkowania terenów takich jak: rozłogi pól, układ dróg, alej, szpalerów, stawów, przebiegu cieków wodnych.

Do wyznaczonych stref ochrony „K” należą:

- układ urbanistyczny i krajobrazowy wsi Unieszyno,
- układ przestrzenny wsi Lesiaki,
- układ kompozycyjny i krajobrazowy wsi Krępkowice,
- układ krajobrazowy otoczenia folwarku w Oskowie wraz z historycznym obszarem zieleni urządzonej wzdłuż rzeki Bukowina,
- układ krajobrazowy założenia folwarczno-pałacowego w Łebuni wraz z parkiem,

W strefie „K” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego i kompozycję zieleni,
- nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, bryły, materiału oraz nawiązywać do lokalnej, historycznej tradycji architektonicznej,
- w obrębie zespołów folwarcznych należy dążyć do zachowania lub odtworzenia historycznego układu przestrzennego, nową zabudowę należy wznosić w miejscu nieistniejących obiektów folwarcznych lub jako jej logiczne uzupełnienie, z nawiązaniem do skali, bryły i dyspozycji elewacji,
- należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewitalizacyjnym,
- formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz; z tego powodu należy wyłączyć z możliwości realizacji inwestycje duże wielkoobszarowe, jak również te, które wymagają znacznych przeobrażeń krajobrazu,
- należy utrzymać krajobraz przyrodniczy związany przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym i ruralistycznym, winno się uwolnić jego obszar od elementów dysharmonizujących, a w przypadku wprowadzania nowych elementów winny one podnosić estetyczne wartości tych terenów i podkreślać ich związek przestrzenny z historycznym założeniem urbanistycznym i ruralistycznym,
- umieszczenia reklam lub innych tablic, nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących element obcy na tym obszarze jest zabronione; dopuszcza się umiejscowienie tablic informacyjnych instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie,
- wszelkie działania inwestycyjne polegające na wznoszeniu nowych obiektów kubaturowych oraz przebudowie i zmianie wyglądu istniejących obiektów należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

4.2.2 Ochrona stanowisk archeologicznych

Na obszarze gminy Cewice zostało zewidencjonowanych 221 stanowisk archeologicznych. Zestawienia stanowisk archeologicznych położonych w granicach gminy, znajdujących się w rejestrze, wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie objętych ochroną a także ujętych w zasobach archiwalnych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Województwa Pomorskiego przedstawiono w tabeli nr 15*.

Dokonano waloryzacji poszczególnych stanowisk i opisano w części uwarunkowań studium w 4.3. Wykazane i zwaloryzowane stanowiska archeologiczne, za wyjątkiem stanowisk

ujętych w zasobach archiwalnych, zostały również przedstawione w części graficznej na mapie nr 2 – oznaczone jako strefy W, W.I, W.II i W.III oraz stanowiska nie objęte ochroną. Zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego zwaloryzowane zostały wraz z wyznaczeniem na rysunku studium w formie czterech stref ochrony archeologiczno – konserwatorskiej:

- strefy W – pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, objętej wpisem do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- strefy WI – pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
- strefy WII – częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
- strefy WIII – ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
- oraz obiekty nie objęte ochroną.

Przyjmuje się następujące formalno-prawne kierunki ochrony stanowisk archeologicznych:

Dla strefy W – pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej, wpisanej do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków obowiązuje:

Na w/w obszarze wyklucza się wszelką działalność inwestycyjną, zwłaszcza związaną z pracami ziemnymi bądź przekształceniem krajobrazu.

Wszelkie prace i roboty ziemne przy zabytkach oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe wolno prowadzić tylko za zezwoleniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku Delegatury w Słupsku (Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.).

Dla strefy W.I pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obowiązuje:

- zakaz lokalizacji wszelkich inwestycji na terenach stanowisk o własnej formie krajobrazowej (cmentarzyska płaskie, cmentarzyska kurhanowe),
- uczytelnienie i ekspozycja w krajobrazie gminy stanowisk posiadających własną formę krajobrazową,
- zachowanie formy krajobrazowej i topograficznej,
- adaptacja i włączenie w strukturę funkcjonalną gminy wartościowych elementów dziedzictwa archeologicznego,
- wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych strefą W.I. ochrony archeologicznej z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegaturą w Słupsku.

Dla strefy W.II częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obowiązuje:

- wymóg przeprowadzenia na obszarach płaskich stanowisk (w zasięgu ich występowania) archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających proces zainwestowania terenu związany z pracami ziemnymi (takich jak: lokalizacja zabudowy, lokalizacja wszelkich inwestycji, zmiana funkcji i podziały terenu, melioracje, budowa systemów infrastruktury technicznej i dróg, zalesienia, orki itd.), w trakcie których może dojść do naruszenia oraz zniszczenia warstw i obiektów archeologicznych zalegających pod powierzchnią ziemi. Zakres niezbędnych do wykonania badań archeologicznych określona inwestorowi Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w wydanym na jego wniosek pozwoleniu (na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków); po zakończeniu badań archeologicznych teren może być trwale zainwestowany,

- wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku,
- adaptacja i włączenie w strukturę funkcjonalną gminy wartościowych elementów dziedzictwa archeologicznego.

Dla strefy W.III ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obowiązuje:

- wymóg przeprowadzenia na obszarach stanowisk archeologicznych badań
- interwencyjnych o charakterze nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi realizowanego w trakcie procesu inwestycyjnego. Zakres niezbędnych do wykonania badań archeologicznych określona inwestorowi Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w wydanym na jego wniosek pozwoleniu (na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków);
- po rozpoznaniu wartości kulturowych stanowisk archeologicznych na podstawie wyników archeologicznych badań interwencyjnych, w szczególnych przypadkach, może być niezbędne przeprowadzenie archeologicznych badań ratowniczych, w zakresie określonym inwestorowi pozwoleniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków). Po zakończeniu badań archeologicznych teren będzie mógł być trwale zainwestowany,
- wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku,
- adaptacja i włączenie w strukturę funkcjonalną gminy wartościowych elementów dziedzictwa archeologicznego.

Dla stanowisk nie objętych ochroną (w tabeli nr 15 oznaczone symbolem „/”):

W przypadku, jeżeli w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, nastąpi odkrycie przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,
- niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – na podstawie art.32 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.)

4.2.3 Ochrona obiektów zabytkowych

W studium są wskazane obiekty w rejestrze zabytków i w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Stanowią one dwie pierwsze grupy zabytków jakie są wykazywane w gminnej ewidencji zabytków. Trzecią grupę będą stanowić obiekty zabytkowe wskazane przez wójta w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Obecnie nie ma sporządzonej gminnej ewidencji zabytków i obiekty zabytkowe zostaną wskazane przez Wójta Gminy Cewice dopiero po sporządzeniu dokumentu gminnej ewidencji zabytków.

Rejestr zabytków

Obiekty, zespoły i obszary wpisane do rejestru zabytków, objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim

objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Rygory te obowiązują niezależnie od położenia budowli czy innego wpisanego do rejestru zabytków obiektu w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej lub poza nimi. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wpisanych do rejestru należy prowadzić zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane, prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Odnosnie obiektów zabytkowych obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji zabytków. Rewaloryzacja parków wpisanych do rejestrów zabytków (odtworzenia dróg i ścieżek, nowe nasadzenia, elementy małej architektury) może odbywać się wyłącznie za pozwoleniem właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie projektu rewaloryzacji, opracowanego przez architekta krajobrazu.

Wojewódzka Ewidencja Zabytków

Dla oznaczonych na rysunku studium budynków figurujących w wojewódzkiej ewidencji zabytków obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- należy zachować bryłę budynku, kształt i geometrię dachu oraz zastosowane tradycyjne materiały budowlane,
- należy utrzymać, a w przypadku zniszczenia odtworzyć historyczny detal architektoniczny,
- należy zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku,
- należy utrzymać lub odtworzyć oryginalną stolarkę okien i drzwi,
- należy stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań,
- wszelkie prace budowlane związane z remontem zewnętrznym należy uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Dla obiektów figurujących w wojewódzkiej ewidencji zabytków a znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej dodatkowo obowiązują ustalenia sformułowane dla poszczególnych stref.

4.2.4 Ochrona przebiegu trasy kolejowej wraz infrastrukturą

Ochronie podlega historyczny przebieg linii kolejowej wraz z jej historycznymi stacjami kolejowymi zgodnie z oznaczeniem graficznym na rysunku.

Ochronie podlegają także istniejące stacje kolejowe wraz z obiektami stacyjnymi i gospodarczymi w miejscowościach:

- Osowo Lęborskie wraz z wiaduktem.
- Maszewo Lęborskie wraz z otoczeniem,
- Kamieniec,
- Oskowo wraz obszarem historycznej lokalizacji stacji kolejowej.

Dla założenia liniowego:

- ustala się ochronę istniejących obiektów stacyjnych wraz z budynkami gospodarczymi,

- należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku istniejących budynków jaki nie istniejącego obiektu stacyjnego w Oskowie,
- należy stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań budowlanych,
- wszelkie prace budowlane, a także zmiany funkcji obiektów należy uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

4.2.5 Ochrona panoram i punktów widokowych

Ze względu na bardzo wysokie walory krajobrazowe Gminy Cewice, zróżnicowane ukształtowanie terenu a także lokalizacje poszczególnych miejscowości wskazuje się do ochrony punkty widokowe oraz otwarcia panoram w miejscach oznaczonych na rysunku.

Do bardzo cennych przestrzeni i punktów widokowych jako przedpola panoram należą:

- Przedpole w Unieszynie,
- Przedpole w Unieszynku,
- Przedpole w Lesiakach,
- Przedpole na drodze do Maszewa Łęborskiego,
- Przedpole w Krępkowicach,
- 4 Przedpola w Maszewie Łęborskim (panorama wsi),
- Przedpole w Osowie Łęborskim,
- Przedpole w Łebuni,
- Przedpole na drodze z Cewic do Łebuni,
- Przedpole w Cewicach (panorama wsi),
- 2 Przedpola w Siemirowicach (panorama wsi),
- Przedpole w Oskowie,
- Przedpole w Karwicy
- Przedpole w Bukowinie,
- Przedpole w Popowie,

Kształtowanie panoram jako przedpól widokowych:

- na obszarach założeń folwarcznych przy działaniach restrukturyzacji i rewaloryzacji obszarów zakazuje się przesłaniania nową zabudową głównych osi widokowych i kompozycyjnych krajobrazu,
- przy założeniach widokowych na osi dróg zachowanie układu zabudowy w sposób symetryczny po obu stronach dróg oraz zachowania jednolitej skali zabudowy;
- zakaz lokalizowania obiektów dysharmonizujących sylwetę krajobrazu pod względem kolorystyki obiektów, wysokości i skali zabudowy,
- dostosowanie parametrów zabudowy oraz specyfiki materiałów budowlanych do skali i charakteru całej miejscowości,
- należy utrzymać krajobraz przyrodniczy związany przestrzennie z historycznym założeniem ruralistycznym, winno się uwolnić jego obszar od elementów dysharmonizujących, a w przypadku wprowadzania nowych elementów winny one podnosić estetyczne wartości tych terenów i podkreślać ich związek przestrzenny z historycznym założeniem ruralistycznym poszczególnych wsi,
- zakaz umieszczenia reklam lub innych tablic, nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących element obcy na tym obszarze, przy czym dopuszcza się

umieszczenie tablic informacyjnych instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie.

4.2.6 Ochrona zabytkowych układów zieleni

Zabytkowe obszary zielone do zachowania, to:

- założenia zieleni komponowanej – parki, założenia folwarczno-ogrodowe,
- cmentarze historyczne,
- szpalery i aleje, drzewa pomnikowe.

Na terenach zieleni komponowanej obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- należy dążyć do ich zachowania lub scalenia w granicach historycznych,
- założenia te winny pozostać założeniami zielonymi, należy lokalizować tu funkcję reprezentacyjną lub rekreacyjną,
- założenia zielone należy uporządkować, wskazana jest ich rewaloryzacja,
- wprowadza się zakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej bez uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków,
- wszelkie działania, także lokalizację nowych obiektów, należy uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Dla szpalerów, alei i pojedynczych okazów obowiązują następujące wymogi konserwatorskie

- utrzymanie obiektu w miejscu i granicach historycznych,
- właściwa pielęgnacja zieleni,
- w przypadku szpalerów i alei usuwanie chorych i uzupełnienie układu nasadzeniami właściwych gatunków drzew.

4.2.7 Ochrona i zachowanie cmentarzy historycznych

Na terenie cmentarzy obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- należy zachować ich dotychczasową funkcję, jeżeli są one nadal użytkowane
- cmentarze nie użytkowane należy zachować jako tereny zielone,
- należy zaznaczyć w terenie obszar cmentarza poprzez ogrodzenie go w sposób trwały (funkcję ogrodzenia pełnić może zarówno mur, ogrodzenie metalowe jak i żywopłot),
- cmentarze uporządkować: zachowane nagrobki zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu, ewentualnie utworzyć dla nich lapidarium lub zachować je w inny uzgodniony z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków sposób,
- cmentarze zdewastowane lub które uległy całkowitemu zniszczeniu oznaczyć symbolicznie jako miejsce pamięci, określić obszarowo zakres nieistniejącego cmentarza,
- należy zachować historyczny układ przestrzenny cmentarza - rozplanowanie dróg, alei dojazdowych, kompozycję historycznej zieleni oraz poszczególne elementy tego układu tj. historyczne nawierzchnie, place i chodniki, historyczne obiekty techniczne, małą architekturę i zieleń.

4.2.8 Obszary do rewaloryzacji

Założenia folwarczne i folwarczno-dworskie ze względu na dużą dewastację i zniszczenia na przestrzeni 60 lat działalności PGR-ów obejmuje się programem rewaloryzacji jako potencjalne obszary inwestycyjne i budowlane.

Obszary te obejmuje się specjalnym programem inwestycyjnym i funkcjonalnym, tak aby proponowana funkcja i użytkowanie terenów posiadało charakter spójny z historycznym założeniem folwarczno-pałacowym. Formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz. Z tego powodu należy wyłączyć z możliwości realizacji inwestycje duże wielkoobszarowe, jak również te, które wymagają znacznych przeobrażeń krajobrazu.

Obszary oznaczone graficznie na rysunku to założenia folwarczne w następujących w miejscowościach: Unieszyno, Krępkowice, Maszewo Lęborskie, Osowo Lęborskie, Okalice, Bukowina, Łebunia, Cewice, Oskowo, a także obszar położony centralnie we wsi i wymagający nowej zabudowy i ukształtowania urbanistycznego w Siemirowicach, Popowie, Unieszynku i Bukowinie.

4.2.9 Przestrzenie i wnętrza do wytworzenia jako lokalne centra wsi.

Ze względu na zachowane w dobrym stanie układów ruralistycznych niektórych wsi, wyznacza się przestrzenie o wartościach historycznych i kulturowych proponowane jako obszary do specjalnego zagospodarowania. Są to miejsca centralne wsi ważne ze względów społecznych, a także funkcjonalno-przestrzennych. W studium proponuje się ich zagospodarowanie pod lokalizację funkcji centrotwórczych dla mieszkańców poszczególnych wsi, z uwzględnieniem wskazań konserwatorskich. Obszary proponowane w poszczególnych wsiach oznaczono graficznie na rysunkach uwarunkowań (zał. 2 i 2a).

4.3. Miejsca Pamięci Narodowej

Na terenie gminy Cewice nie występują miejsca pamięci narodowej.

4.4. Dobra kultury współczesnej.

Na terenie gminy nie wskazuje się dóbr kultury współczesnej.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

5.1 System drogowy

Drogi wojewódzkie

Droga wojewódzka nr 212 – KW 1,

Aktualnie jest to droga klasy „Z” (zbiorcza). Wskazane jest jednak docelowe podniesienie jej klasy do „G” (główna) - droga jednojezdniowa o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25 m.

Droga wojewódzka nr 212 stanowi ważne połączenie części województwa wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego z terenami nadmorskimi i poprzez drogę krajową nr 6 także z Trójmiastem. Planuje się wykonanie obwodnicy miejscowości Cewice od strony wschodniej. Dokładny przebieg obwodnicy może być określony dopiero na podstawie projektów uwzględniających różnorodne uwarunkowania, między innymi przestrzenne, techniczne i ekonomiczne. W drodze KW 1 postulowane jest wykonanie poza koroną drogi ścieżki rowerowej o szerokości min. 2 m, a na obszarach zurbanizowanych wskazane jest wykonanie po stronie zabudowy drogi pieszo-rowerowej o szerokości min. 2,5 m (dla jednego kierunku ruchu). Będzie to możliwe w trakcie planowanego remontu drogi 212.

Droga wojewódzka nr 214 – KW 2

Klasa G – główna, jednojezdniowa o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25 m, stanowi ważne połączenie części województwa kujawsko-pomorskiego z terenami nadmorskimi i z Pomorzem Środkowym.

W drodze KW2 postulowane jest wykonanie poza koroną drogi ścieżki rowerowej o szerokości min. 2 m, a na obszarach zurbanizowanych wskazane jest wykonanie po stronie zabudowy drogi pieszo-rowerowej o szerokości min. 2,5 m (dla jednego kierunku ruchu).

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe mają ważne znaczenie dla powiązań wewnątrzgminnych i ponadgminnych. Dla dróg powiatowych przewidziana jest klasa „G” lub „Z”, a wyjątkowo klasa L.

W Studium proponuje dla dróg powiatowych w większości klasę „Z” (często wiąże się to z podniesieniem dotychczasowej klasy drogi „L” na „Z”) za wyjątkiem przypadku, gdy z uwagi na ochronę terenów cennych przyrodniczo zachowuje się dla dwóch dróg dotychczasową klasę L, aby nie zachęcać do tranzytowego z nich korzystania (dotyczy dróg 1321G i 1324G). Zachowuje się klasę „G” drogi nr 1330G, a w związku z tym, aby zachować ciągłość jednolitej klasyfikacji tej drogi aż do Lęborka proponuje się podniesienie odcinka drogi nr 1336G od Lęborka do połączenia z drogą 1330G do klasy „G”. Dla drogi klasy „Z” minimalna szerokości w liniach rozgraniczających wynosi 20 m, a dla drogi klasy „L” szerokość minimalna w liniach rozgraniczających wynosi na terenie zabudowanym 12 m, a poza terenem zabudowanym 15 m.

Na terenach zabudowanych wzdłuż drogi konieczne jest istnienie chodników, oraz wskazane jest wykonanie drogi rowerowej lub pieszo-rowerowej. Poza terenem zabudowanym zalecana jest realizacja drogi rowerowej lub pieszo-rowerowej.

Droga KP 1, nr 1334G, Oskowo (drogi wojewódzkiej nr 212) – Rokity – Jasień – Bytów, klasy „Z” (zachowana dotychczasowa klasyfikacja).

Droga KP 2, nr 1328G, Kamieniec (droga wojewódzka nr 212) – Siemirowice - Pieski (Przeryte) – granica powiatu, klasy „Z” (podwyższona z klasy „L”). Bardzo pożądane jest wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej w obszarze zabudowy rozproszonej w okolicach wsi Pieski aż do Siemirowic oraz ścieżki rowerowej na odcinku między Siemirowicami a drogą wojewódzką nr 212.

Droga KP 3, nr 1326G, Cewice (droga wojewódzka nr 212) – Łebunia (droga wojewódzka nr 214), klasy „Z” (podwyższona z klasy „L”). Bardzo wskazane jest wykonanie ścieżki rowerowej na odcinku między Cewicami a Łebunią, a w rejonie zabudowanym konieczne jest wykonanie przy drodze chodników lub ścieżki pieszo-rowerowej.

Droga KP 4, nr 1327G, Łebunia (droga wojewódzka nr 214) – Popowo (droga powiatowa drogą 1336G), klasy „Z” (podwyższona z klasy „L”). Bardzo wskazane jest wykonanie przy drodze ścieżki rowerowej.

Droga KP 5, nr 1336G, skrzyżowanie z drogą nr 1330G – Popowo – (Linia), klasy „G” (zachowana istniejąca klasyfikacja). Co najmniej na odcinku między Dziechnem a Popowem wskazane wykonanie drogi rowerowej. Korzystniej byłoby jednak, aby na całym odcinku była wykonana ścieżka rowerowa (zapewni to bezpieczny dojazd rowerzystom do Lęborka i do Linii).

Droga KP 6, nr 1330G, Lębork – granica powiatu (Dzięcielec). Droga ta położona jest na północno-wschodniej granicy gminy i nie ma ona dla gminy większego znaczenia. Klasa drogi „L”. Z uwagi na fakt, że w kierunku Lęborka droga KP 6 stanowi zarazem przedłużenie drogi KP 5, wskazane jest podwyższenie tego odcinka drogi do klasy „G”, zgodnie z klasyfikacją drogi KP 5 (nr 1336G).

Droga KP 7, nr 1320G, Pogorzelice (poza granicą gminy – droga krajowa nr 6) – Unieszyno – Maszewo Lęborskie – droga wojewódzka nr 212, klasy „Z” (zachowana istniejącą klasyfikację). Droga ta ma bardzo istotne znaczenie nie tylko w powiązaniach wewnątrzgminnych

i zewnętrznych ale pełni bardzo istotną rolę w obsłudze terenów bardzo atrakcyjnych dla turystyki i rekreacji. Sam przebieg drogi powoduje, że ma ona charakter krajobrazowy. Wskazane byłoby w związku z tym w miejscach szczególnie atrakcyjnych widokowo i powiązanych z lokalną infrastrukturą dróg leśnych, wyznaczenie parkingów leśnych wraz z odpowiednią infrastrukturą i platformami widokowymi. Wzdłuż całej drogi należałoby wykonać ścieżkę rowerową lub pieszo-rowerową.

Droga KP 8, nr 1324G, Cewice – droga KP 7 (nr 1320G), klasy „L”. Zachowano niską klasyfikację drogi powiatowej, aby nie podnosić atrakcyjności przejazdu tranzytowego między drogą wojewódzka nr 212 (KW 1) a drogą krajową nr 6, z uwagi na walory przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne tej drogi i otaczającego terenu. Wzdłuż całej drogi należałoby wykonać ścieżkę rowerową lub pieszo-rowerową, a w obrębie Cewic chodniki lub ścieżki pieszo-rowerowe.

Droga KP 9, nr 1321G, Kamieniec (droga wojewódzka nr 212 – KW 1) – Karwica – Unieszyno (droga powiatowa nr 1320G – KP 7) klasy „L”. Podobnie jak w przypadku drogi KP 8 zachowano niską klasyfikację drogi powiatowej, aby nie podnosić atrakcyjności przejazdu tranzytowego między drogą wojewódzka nr 212 (KW 1) a drogą krajową nr 6, z uwagi na walory przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne tej drogi i otaczającego terenu. Wzdłuż całej drogi należałoby wykonać ścieżkę rowerową.

Drogi gminne

Drogi gminne wspólnie z drogami powiatowymi mają zapewnić dobry system powiązań i obsługi transportowej gminy. W Studium zostały wymienione te drogi gminne, które mają istotne znaczenie dla całej gminy lub co najmniej dla znacznych jej obszarów. Pozostałe drogi gminne mają znaczenie lokalne i nie wymagają osobnego omówienia. Dla dróg gminnych zasadniczo przewidziana jest głównie klasa „L” i „D”. Minimalna szerokość dróg lokalnych („L”) na obszarze zurbanizowanym wynosi 12 m, a poza obszarem zurbanizowanym 15 m. Minimalna szerokość dróg dojazdowych („D”) wynosi na obszarze zabudowanym 10 m, a poza obszarem zurbanizowanym 15 m. Drogi gminne na obszarach zabudowanych powinny zapewniać pełne bezpieczeństwo pieszym poprzez wydzielone chodniki.

Najbardziej rozbudowana sieć dróg gminnych i dróg wewnętrznych związana jest z **Cewicami, Maszewem Lęborskim i Siemirowicami**. Tworzą one sieć uliczną. W obszarze ulicy powinna się znaleźć jezdnia, chodniki i infrastruktura uliczna w tym oświetlenie i odwodnienie ulicy. W niektórych przypadkach dla dróg klasy „D” dopuszczalne są także rozwiązania bez wydzielonych chodników („strefa zamieszkania”).

Sieć dróg gminnych **Bukowiny** nie posiada zagospodarowania ulicznego, ale docelowo powinna być przekształcona w sieć uliczną z pełnym programem przewidzianym dla ulic.

Skomplikowany układ dróg gminnych i wewnętrznych związany jest z rozproszoną zabudową w rejonie miejscowości **Pieski**. Sieć drogowa oprócz obsługi mieszkańców może także być atrakcyjna dla turystyki rowerowej, oraz w przypadku rozwoju agroturystyki, także w turystyce samochodowej. Dla osób przybywających z zewnątrz konieczny jest dobry system informacyjno-drogowskazowy.

Na terenie miejscowości **Siemirowice** istnieje dobrze wykształcona sieć ulic – dróg wewnętrznych. Drogi gminne powinny stanowić ich istotne dopełnienie.

System dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych zapewnia dobre relacje komunikacyjne wewnątrz gminy i jej powiązania zewnętrzne. Wskazane byłoby jednak uzupełnienie jednej wewnętrznej relacji komunikacyjnej – powiązania Siemirowic z Bukowiną (proponowana droga gminna klasy „L”) i jednej zewnętrznej relacji komunikacyjnej – powiązania Siemirowic przez Załakowo z Sierakowicami 9 (proponowana droga gminna lub powiatowa klasy „L”) .

Drogi inne

Na terenie gminy bardzo rozbudowany jest system dróg wewnętrznych. W znacznej mierze są to drogi leśne. Drogi te pozwalają często na najkrótsze powiązania między miejscowościami. Bardzo dobrze mogą służyć one ruchowi rowerowemu codziennemu jak również turystycznemu tym bardziej, że najczęściej prowadzą przez atrakcyjne tereny przyrodnicze. Niektóre z dróg posiadają zadrzewienia przydrożne np. droga Łebunia – Okalice. Należy je bezwzględnie zachować jako dużą wartość przyrodniczą i kulturową. Możliwe jest natomiast wprowadzenie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo ruchu na drodze, jeżeli zadrzewienia znajdują się zbyt blisko jezdni (w odległości mniejszej niż 3m od krawędzi jezdni).

5.2 Transport kolejowy

Remont torowiska na odcinku od Lęborka do Maszewa Lęborskiego, a właściwie do lotniska w Siemirowicach umożliwi przywrócenie ruchu towarowego. Możliwość ewentualnego uruchomienia ruchu pasażerskiego będzie zależała od uwarunkowań ekonomicznych. Niewykluczone, że powiązanie transportu kolejowego z dojazdami pasażerów do stacji w Maszewie Lęborskim i Kamieńcu samochodami i rowerami zwiększyłoby opłacalność takiego przedsięwzięcia.

Stare torowisko kolejowe od Kamieńca do granicy gminy powinno być zagospodarowane w celach turystycznych, możliwe jest jego wykorzystanie dla kolei drezynowej lub jako trasa rowerowa np. EuroVelo.

5.3 Ruch rowerowy

Ruch rowerowy może odegrać ważne znaczenie w podróżach na terenie gminy. Dotyczy to ruchu rowerowego codziennego oraz turystyczno-rekreacyjnego.

Za szczególnie istotne uznano powiązanie drogami rowerowymi terenu gminy z wsią gminną Cewice.

W dużej mierze wykorzystuje się dla ruchu rowerowego także drogi leśne choć zakres korzystania z tych dróg może być ograniczony warunkami atmosferycznymi i ewentualnie brakiem poczucia bezpieczeństwa społecznego (szczególnie dotyczy to przejazdu w porze nocnej przez las). Wskazane jest aby drogi leśne, wykorzystywane dla ruchu rowerowego miały nawierzchnię utwardzoną.

Pierścień Turystyczny

Połączenie różnych tras rowerowych wykorzystujących głównie drogi leśne i polne oraz prowadzonych wzdłuż dróg publicznych, planowanymi do wykonania drogami rowerowymi, wyznacza rowerowy pierścień turystyczny gminy Cewice. Ponieważ może być on wykorzystywany, także przez pieszych, biegaczy a także narciarzy biegowych, dlatego przyjęto dla niego ogólną nazwę „Pierścienia Turystycznego” Łączy on miejscowości i obszary gminy Cewice szczególnie wartościowe z punktu widzenia turystyki i rekreacji.

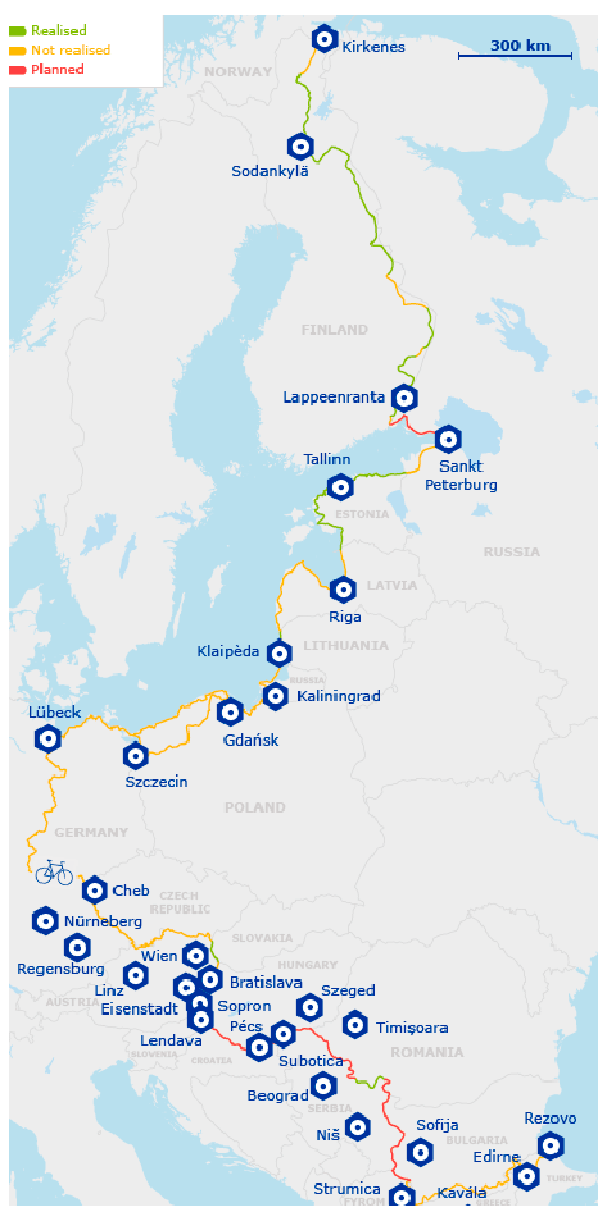
Międzyregionalna Trasa Rowerowa nr 15

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego ustala się przebiegi tras rowerowych międzynarodowych, międzyregionalnych i regionalnych. Przez teren gminy Cewice wyznaczona jest międzyregionalna trasa rowerowa nr 15 łącząca Czarną Dąbrówkę, Cewice i Lębork.

EuroVelo – europejska sieć szlaków rowerowych.

Jest to projekt Europejskiej Federacji Cyklistów, którego celem jest budowa czternastu długodystansowych szlaków rowerowych biegnących przez całą Europę. (źródło: Wikipedia) Na terenie Gminy Cewice planowany jest przebieg europejskiej trasy rowerowej EuroVelo nr 13 - Iron Curtain Trail -Trasa Żelaznej Kurtyny.

Rys.7 Przebieg europejskiej sieci szlaków rowerowych- eurovelo

źródło: Mapa trasy EuroVelo nr 13 (<http://www.eurovelo.com/en/eurovelos/eurovelo-13>)

Trasy rowerowe EuroVelo powinny być wysokiej jakości i zapewniać wygodny przejazd rowerem obciążonym sakwami lub ciągnącym przyczepkę.

Optymalnym przebiegiem trasy EuroVelo na terenie Gminy Cewice byłoby prowadzenie jej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 212, przez Oskowo, Cewice i Osowo Lęborskie, a dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej 214 do Lęborka. Lokalizacja ta na terenie gminy Cewice zasadniczo pokrywa się z ujętą w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego międzyregionalną trasą rowerową nr 15.

Proponowana lokalizacja trasy EuroVelo na terenie Gminy Cewice zapewnia dobre powiązanie z sąsiednimi gminami na północy i południu, a poprzez Pierścień Turystyczny i lokalne trasy rowerowe umożliwia łatwy dostęp do atrakcyjnych miejsc turystycznych na terenie gminy.

W Studium przy wielu drogach publicznych wskazano celowość wykonania ścieżek rowerowych lub pieszo-rowerowych. Szczególnie istotne jest powiązanie drogami rowerowymi terenu gminy z wsią gminną Cewice.

W dużej mierze wykorzystuje się dla ruchu rowerowego także drogi leśne choć zakres korzystania z tych dróg może być ograniczony warunkami atmosferycznymi i ewentualnie brakiem poczucia bezpieczeństwa społecznego (szczególnie dotyczy to przejazdu w porze nocnej przez las). Wskazane jest aby drogi leśne, wykorzystywane dla ruchu rowerowego miały nawierzchnię utwardzoną.

5.4 Szlaki turystyczne

Ważnym elementem infrastruktury turystycznej są parkingi samochodowe (dla turystów pieszych i rowerowych) oraz nieduże pola namiotowe.

Wartość turystyczną terenu podnoszą dobrze oznakowane szlaki turystyczne oraz drobna infrastruktura turystyczne: miejsca odpoczynkowe dla turystyki pieszej i rowerowej, drogowskazy, punkty widokowe, tablice informacyjne.

Istotną rolę poznawczą pełnią leśne ścieżki edukacyjne czego dobrym przykładem jest Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza prowadząca do pomnikowego dębu „Świętopełk” oraz oznakowanie Rezerwatu przyrody „Karwickie źródła”.

W Studium uznaje się za celowe opracowanie programu turystycznego zagospodarowania gminy szczególnie pod kątem turystyki leśnej.

6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

6.1 Zaopatrzenie w wodę

W zakresie zaopatrzenia w wodę zakłada się uzupełnienie i modernizację sieci wodociągowych i docelowo pełne zwodociągowanie gminy.

Na terenie gminy zapewnia się przebieg magistrali wodociągowej z ujęcia Okalice do Lęborka.

6.2 Odprowadzenie ścieków sanitarnych

Zgodnie z uchwałą Nr 472/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r. w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Lębork i wyznaczeniu aglomeracji Lębork (DZ.Urz. Woj. Pom. Gdansk, dnia 5 października 2012 r., poz. 3072), położone

w gminie Cewice miejscowości: Bukowina, Cewice, Kamieniec, Łebunia, Malczyce, Maszewo Łęborskie, Oskowo, Osowo Łęborskie, Osowiec i Siemirowice zostały zaliczone do aglomeracji Lębork o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 62 075, z oczyszczalnią ścieków w Lęborku.

Docelowo zakłada się pełne skanalizowanie gminy. W miejscowościach, w których nie planuje się budowy kanalizacji, dopuszczona jest realizacja zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków, jednak z wyłączeniem obszarów GZWP.

Lokalizację nowej zabudowy w oparciu o systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ochronę środowiska należy stosować w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty.

6.3 Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

Zakłada się docelowe odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej z terenów produkcyjno-usługowych, usługowych, dróg publicznych. Na pozostałych terenach – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wody opadowe i roztopowe, pochodzące z powierzchni utwardzonych, zwłaszcza na terenach komunikacyjnych, przed odprowadzeniem do odbiorników (kanalizacji deszczowej) muszą być podczyszczone.

6.4 Zasilanie w energię elektryczną

Przewiduje się utrzymanie, modernizację i rozbudowę infrastruktury energetycznej oraz modernizację i rozbudowę sieci średniego SN i niskiego NN napięcia, zgodnie z następującymi zasadami:

- dopuszcza się wydzielanie działek z dostępem do drogi publicznej pod stacje transformatorowe istniejące na terenach o innym przeznaczeniu;
- na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej dopuszcza się lokalizację stacji transformatorowych wolnostojących małogabarytowych lub wbudowanych w budynek o innym przeznaczeniu oraz stacji słupowych zasilanych liniami kablowymi.
- wielkość działek pod stacje transformatorowe: 50 – 80 m² z dostępem do drogi publicznej; liczba stacji powinna wynikać z bilansu zapotrzebowanej mocy elektrycznej.
- powiązanie stacji planowanych na terenach intensywnej zabudowy z istniejącą siecią liniami kablowymi zlokalizowanymi w liniach rozgraniczających istniejących i planowanych dróg oraz na innych terenach w uzgodnieniu z ich właścicielami lub użytkownikami;
- budowę nowych linii napowietrznych SN oraz stacji transformatorowych słupowych dopuszczone wyłącznie na terenach o niskiej intensywności zabudowy;
- przebudowa i zachowanie napowietrznych ciągów sieci elektroenergetycznych SN i NN pod warunkiem braku kolizji z planowanym zagospodarowaniem terenu;
- rezerwowanie pasów terenu pod infrastrukturę techniczną elektroenergetyki na terenach komunikacji w opracowaniach szczegółowych;
- realizacja i finansowanie inwestycji elektroenergetycznych oraz usuwanie kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami zgodnie z przepisami odrębnymi;

Energia elektryczna ze źródeł odnawialnych

Wytworzoną energię elektryczną ze źródeł odnawialnych należy odprowadzić do krajowego systemu elektroenergetycznego. Trasy linii elektroenergetycznych wysokich napięć i lokalizacje stacji elektroenergetycznych powinny być wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Optymalnym rozwiązaniem ze względów krajobrazowych jest zastosowanie linii kablowych podziemnych.

6.5 Zaopatrzenie w gaz

W gminie doprowadzenie gazu rozważane jest w dwóch koncepcjach: podłączenie do krajowego systemu gazowniczego oraz koncepcja gazyfikacji w oparciu o zbiorcze instalacje zbiornikowe. Zgodnie ze „Studium programowym gazyfikacji województwa śląskiego” doprowadzenie gazu ziemnego wysokometanowego może nastąpić z kierunku gminy Nowa Wieś Lęborska, miejscowość Ługi siecią wysokiego ciśnienia do stacji redukcyjno-pomiarowej w okolicach Cewic. Źródłem gazu dla gminy będzie gazociąg relacji Gdynia-Lębork DN 200, PN 6,3 MPa. W celu podłączenia do sieci gazowej będzie należało wybudować gazociąg wysokiego ciśnienia w kierunku gminy, SPR I oraz sieć gazową rozdzielczą średniego ciśnienia na terenie gminy.

Gazyfikację za pomocą instalacji zbiornikowych przewiduje w pierwszej kolejności dla miejscowości: Cewice, Siemirowice, Maszewo Lęborskie.

Dostawa gazu ziemnego dla odbiorców Gminy Cewice będzie zapewniona ze zbiorników gazu ziemnego skroplonego LNG w zależności od wariantu. Przewiduje się doprowadzenie gazu ziemnego dla wszystkich potencjalnych odbiorców gazu, zaspokajając potrzeby bytowe i grzewcze odbiorców indywidualnych oraz potrzeby zakładów komunalnych.

6.6 Zaopatrzenie w ciepło

W przyszłości zaspokajanie potrzeb cieplnych na terenie gminy Cewice oparte będzie na podobnej strukturze jak obecnie oraz poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii. Doprowadzenie ciepła do nowych odbiorców może być realizowane z indywidualnych kotłowni lub poprzez włączenie do istniejących sieci cieplnych, względnie poprzez budowę nowych ciepłociągów. Zmiany będą przeprowadzone głównie w kierunku zwiększenia udziału biopaliwa w zaspokojeniu potrzeb cieplnych (przede wszystkim zrębki drzewne, słomy) oraz wykorzystania gazu ziemnego.

6.7 Zagospodarowanie odpadów

Zagospodarowanie odpadów w gminie będzie odbywać się zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018, przyjętego uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa z dnia 25 czerwca 2012r. w sprawie wykonania planu (z późn. zmianami) oraz jego uchwałą wykonawczą Nr 416/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012r w sprawie wykonania planu (z późn. zmianami).

Główne kierunki rozwoju systemu gospodarki odpadami winny uwzględniać poprawę standardu realizacji usług dla mieszkańców, rozszerzenie zasięgu obsługi oraz minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko i ludzi.

6.8 Systemy telekomunikacyjne

Na obszarze gminy jako podstawowy kierunek rozwoju systemów telekomunikacji przyjmuje się niezbędne działania modernizacyjne, realizowane głównie przez zarządców sieci. Ponadto przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej, z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie. Zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych.

7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu studium

Uchwalone w 1998 roku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice powstało zgodnie z zapisami ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami).

W okresie jaki minął od uchwalenia Studium, zmieniły się nie tylko nowe akty prawne lecz także ukazało się wiele dokumentacji, planów, programów i raportów oraz uwarunkowania i tendencje inwestycyjne w gminie, do których powinny być dostosowane ustalenia Studium.

Podstawę sporządzenia niniejszego dokumentu stanowi uchwała Nr XI/80/11 Rady Gminy Cewice z dnia 14 listopada 2011r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice.

Zmiana studium została opracowana w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U.2004.118.1233).

Dokumenty powyższe określiły szczegółowe standardy sporządzania studium.

Na etapie prac nad koncepcją rozwoju gminy, po dokonaniu diagnozy stanu i uwarunkowań (wewnętrznych i zewnętrznych), rozważono różne warianty dalszego rozwoju – najbardziej optymalne z punktu realizacji zakładanych celów. Wariantowanie kierunków rozwoju gminy polegało na wyborze:

- funkcji/rodzajów działalności stymulujących rozwój,
- lokalizacji nowych przedsięwzięć,
- stopnia intensywności planowanego zagospodarowania

Przy podejmowaniu wyborów, dotyczących kierunków rozwoju gminy uwzględniono następujące czynniki:

- aspiracje władz lokalnych (wynikające z planów i zamierzeń dotyczących stymulowania rozwoju określonych części gminy i określonych działalności),
- uwarunkowania naturalne sprzyjające lub ograniczające rozwój danego zagadnienia,
- szanse powodzenia danego działania (wybrano działalności, funkcje i obszary, dla których istnieją realne przesłanki zrealizowania zamierzeń – ma to na celu racjonalizację procesu planowania i rozwoju gminy),
- dążenie do koncentracji zainwestowania, stanowiące jedno z podstawowych założeń rozwoju gminy, związane bezpośrednio ze sprawnością zarządzania gminą, i minimalizacją kosztów środowiskowych.

Szereg zagadnień jest niezależnych od polityki władz gminy i na etapie Studium następuje ich adaptacja w „narzuconym” stanie i przebiegu. Dotyczy to przede wszystkim systemu obszarów chronionych, zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz elementów struktury przestrzennej związanych ściśle z ponadlokalnym systemem dróg i sieci infrastruktury technicznej.

Z uwagi na obecnie dominujące funkcje nie należy się spodziewać intensywnych zmian w środowisku. Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie a także finansowe potrzeby gminy mogą sprzyjać rozwojowi przemysłu rolno-spożywczego. Funkcje związane z tym przemysłem (w tym transport) mogą częściowo zagrażać środowisku gminy, dlatego w studium wyraźnie zaznaczono wymóg ich nieuciążliwego i nieszkodliwego charakteru oraz tak lokalizować funkcje na obszarach mniej wrażliwych, aby ich potencjalna uciążliwość i szkodliwość były jak najmniejsze.

Istotną wartość gminy stanowi środowisko przyrodnicze, w którym ponad połowę powierzchni stanowią obszary chronione, a ponad 61 % powierzchni - lasy.

Ukształtowanie terenu jest bardzo zróżnicowane, w znacznej części jest on pofalowany, dodatkowym walorem gminy są rzeki i jeziora. Wartości przyrodnicze sprawiają, że gmina jest szczególnie predystynowana do pełnienia funkcji turystycznych, a zwłaszcza w zakresie różnorodnych form turystyki leśnej. Uwzględniając również fakt położenia gminy na ważnych trasach drogowych prowadzących z południa Polski nad morze oraz bliskie sąsiedztwo drogi krajowej nr 6, gmina Cewice ma dużą szansę zainteresowania turystów swoimi walorami przyrodniczymi zarówno w ruchu turystycznym docelowym, jak również tranzytowym (zatrzymanie się turystów zmierzających nad morze na 2-3 dniowy pobyt rekreacyjny). Gmina Cewice może być także atrakcyjnym terenem turystyki weekendowej dla mieszkańców Trójmiasta i Słupska.

W koncepcji rozwoju gminy postawiono nacisk na porządkowanie struktury przestrzennej - przede wszystkim koncentrację zagospodarowania, rewitalizację układów osadniczych i przywrócenie ich atrakcyjności dla zamieszkania, estetyzację przestrzeni oraz stwarzanie warunków dla rekreacji i wypoczynku.

Za priorytet została uznana ochrona wyjątkowych walorów środowiskowych gminy, z równoczesnym rozwojem turystyki kwalifikowanej i rekreacji, rolnictwa na glebach dobrych klas bonitacyjnych oraz przemysłu rolno-spożywczego.

Wskazano zasadnicze kanały połączeń komunikacyjnych, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury komunikacyjnej, spinające układ przestrzenny gminy.

W gminie Cewice wskazano również potencjalną możliwość rozwoju odnawialnych źródeł energii z wykorzystaniem zasobów naturalnych – energii słońca, wody i biogazu.

Wybrano wariant umiarkowanie intensywnego rozwoju gminy, o pro-środowiskowym charakterze. Wykluczono warianty bardziej „agresywne”, które zakładałyby przekształcenia większej części gminy i bardziej intensywne zagospodarowanie.

W oparciu o obecny stan oraz predyspozycje terenów wyznaczono strefy polityki przestrzennej, każdej przypisano wiodące kierunki przekształceń:

W strefie „A” ze względu na jej centralną lokalizację oraz dogodne położenie komunikacyjne przewiduje się rozwój funkcji administracyjno – gospodarczych i mieszkaniowych w trzech głównych, wielofunkcyjnych ośrodkach o zasadniczym znaczeniu dla gminy: Cewicach, Maszewie Lęborskim i Łebuni. Ośrodki wspomagające to Osowo Lęborskie, Popowo, Okalice.

W rejonie Łebuni i Cewic wskazano obszary rozwoju energetyki odnawialnej. Na gruntach klas bonitacyjnych I-III przewiduje się intensyfikację upraw rolnych oraz rozwój gospodarki wielkotowarowej o preferencji produkcji roślinnej i zbożowo pastewnej. Strefa „A” ze względu na swoją lokalizację oraz koncentrację obszarów inwestycyjnych łączy pozostałe strefy polityki przestrzennej, stymulując ich kształtowanie, z wykorzystaniem posiadanego potencjału.

W strefie „B” ze względu na położenie na granicy Kaszubskiego Parku Krajobrazowego oraz atrakcyjne warunki naturalne (jeziora Święte i Kamienickie) jako wiodącą funkcję wskazuje się rekreację, wypoczynek i turystykę, a także funkcję mieszkaniowo-usługową. Miejscowość Bukowina jest głównym ośrodkiem rozwoju tych funkcji, włączonym w planowany pierścień turystyczny. Nie dopuszcza się rozwoju funkcji produkcyjnych, hodowlanych.

W strefie „C” ze względu na gorszą klasę gleb, bezleśny typ krajobrazu z urozmaiconą rzeźbą terenu i występowanie gospodarstw o większych areałach z rozproszoną zabudową nie planuje się zwartych układów osadniczych i intensyfikacji rolnictwa. Rejon ten wskazuje się do prowadzenia ekstensywnych upraw rolnych.

W strefie „D” ze względu na istniejący sposób zagospodarowania przewiduje się prowadzenie gospodarki leśnej i rolnej, a także rozwój funkcji mieszkaniowych i turystyczno-rekreacyjnych. Główną miejscowością w strefie są Siemirowice. Przewiduje się tu doinwestowanie terenów mieszkalnictwa wielo i jednorodzinnego wraz z usługami podstawowymi oraz realizację kompleksu rekreacyjnego. W zachodniej części strefy wyznacza się obszar produkcyjno- usługowy oraz obszar energetyki odnawialnej, wskazany pod lokalizację biogazowni.

W strefie „F” ze względu na znaczne zalesienie wskazuje się rozwój funkcji usługowej, nastawionej na zaspokojenie potrzeb własnych mieszkańców gminy i sezonowo związanej z obsługą ruchu turystyczno-wypoczynkowego. Ze względu na konieczność ochrony wartości krajobrazowych nie przewiduje się wyznaczania nowych obszarów zabudowy letniskowej. Pozostałości dawnych obszarów produkcyjnych (folwarków) wskazuje się do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych. W strefie znajdują się miejscowości zaliczone do ośrodków wspomagających rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej: Krępkowice, Unieszynko-Unieszyno, Karwica, Lesiaki, Oskowo.

W rejonie Oskowa wskazano obszary energetyki odnawialnej (solarnej).

W strefie „G” ze względu na prawie całkowite pokrycie lasem przewiduje się prowadzenie produkcji leśnej.

W strefie „H” ze względu na występowanie lotniska wojskowego oraz lasów obronnych wokół lotniska, stanowiących tereny zamknięte nie podejmuje się ustaleń.

W ramach stref wyznaczono obszary funkcjonalno-przestrzenne o charakterze inwestycyjnym lub przyrodniczym informujące o dominującym kierunku przekształceń w zakresie funkcji, a także wskazano miejscowości stanowiące ośrodki rozwojowe.

obszary inwestycyjne:

- **osadnicze „M”** – obejmujące zwarte układy zabudowy wsi lub większe skupiska siedlisk oddalone od wsi o funkcji mieszkaniowej wraz z zabudową inwentarską i z usługami podstawowymi oraz ogólnospołecznymi np. z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji, kultury i kultury fizycznej, administracji publicznej;
- **produkcyjne „P”** o funkcji produkcyjnej związanej z przetwórstwem rolnym, hodowlą, a także składów, magazynów, obiektów handlu i usług,
- **rekreacyjne „R”** o funkcji związanej z turystyką, sportem, rekreacją (również rekreacją indywidualną); usługi handlu dopuszczone wyłącznie jako uzupełniające i związane z obsługą funkcji podstawowej,
- **energetyki odnawialnej „E”** – obejmujące obszary dopuszczalnej lokalizacji urządzeń do produkcji energii odnawialnych

obszary przyrodnicze

- obszary lasów i zadrzewień – stanowiące leśną przestrzeń produkcyjną
- obszary upraw rolnych – stanowiące rolniczą przestrzeń produkcyjną
- obszary zieleni otwartej – obejmujące łąki i pastwiska, wody powierzchniowe, zadrzewienia.

Ośrodki rozwojowe

- ośrodki rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych i mieszkaniowych (główne i wspomagające)
- ośrodki rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych i mieszkaniowych (główne i wspomagające)

Dla dominującej funkcji w obszarach inwestycyjnych ustalono zasady oraz wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczące nowo wydzielanych działek i nowej zabudowy. Dla obszarów przyrodniczych podano zasady kształtowania leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady kształtowania przestrzeni otwartych.

Ustalenia dla stref polityki przestrzennej i obszarów funkcjonalno-przestrzennych uwzględniają:

- kierunki ochrony środowiska, w tym ochronę zasobów geologicznych, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, powietrza atmosferycznego, przyrody, ochronę przed hałasem i wpływem pól elektromagnetycznych;

- kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym zachowanie i ochronę istniejącej historycznej kompozycji urbanistycznej, ruralistycznej i substancji zabytkowej w strefach ochrony konserwatorskiej, ochronę krajobrazu kulturowego;

- kierunki rozwoju systemów komunikacji, w tym warunki połączeń dróg wojewódzkich

z gminnym systemem komunikacji;

- kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenie w wodę, oprowadzanie ścieków, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych, zasilania w energię elektryczną (w tym podłączenie do sieci obszarów energetyki odnawialnej), zaopatrzenie w gaz, zaopatrzenie w ciepło, zagospodarowania odpadów

Ponadto w studium określono: obszary do przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji, obszary wyłączone z zabudowy, tereny zamknięte, obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego, a także obszary proponowane do objęcia miejscowym planem, wynikające z polityki przestrzennej gminy.

Na terenie gminy nie wyznaczono obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. Na obszarach wskazanych do przekształceń funkcjonalno-przestrzennych dopuszczono alternatywnie zachowanie istniejącej funkcji.

Studium jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice sporządzonym dla jej całego obszaru. Pełni ono rolę koordynacyjną w programowaniu rozwoju ustalanego m.in. w Strategii rozwoju, a także przy sporządzaniu wieloletnich planów inwestycyjnych i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przede wszystkim w zakresie realizacji inwestycji publicznych. Jest również dokumentem formalnym przy przygotowaniu aplikacji o przyznanie środków z funduszy europejskich. Studium nie jest jednak przepisem prawa miejscowego, a zatem nie stanowi podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji.

CZEŚĆ D - spis rysunków

Do części: uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Cewice

„Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice”

nr 1 uwarunkowania – przyroda z zagospodarowaniem terenu skala 1: 25 000

nr 2 uwarunkowania - dziedzictwo kulturowe skala 1:25 000

nr2a: uwarunkowania - dziedzictwo kulturowe - uszczegółowienie

nr 3: uwarunkowania - infrastruktura techniczna skala 1: 25 000

nr 4: uwarunkowania - układ komunikacji skala 1: 25 000

nr 5: uwarunkowania administracyjne skala 1: 25 000.

nr 6: uwarunkowania przestrzenne skala 1:25 000

Do części: kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice

nr.7 „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice” – KIERUNKI skala 1:10 000,